

T. C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
İSTANBUL SABAHATTİN ZAİM ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM YÖNETİMİ VE DENETİMİ
ORTAK YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

KAMU VE ÖZEL OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMU
YÖNETİCİLERİNİN İLETİŞİM BECERİLERİNİN
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ayşe SERT

İstanbul

Haziran, 2018

T. C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
İSTANBUL SABAHATTİN ZAİM ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM YÖNETİMİ VE DENETİMİ
ORTAK YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

KAMU VE ÖZEL OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMU
YÖNETİCİLERİNİN İLETİŞİM BECERİLERİNİN
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

AYŞE SERT

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Ömer ÖZYILMAZ

İstanbul

Haziran, 2018

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Bu çalışma, jürimiz tarafından Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan Prof. Dr. Ömer ÖZYILMAZ (Danışman)

Üye Dr. Öğr. Üyesi Bilal YILDIRIM

Üye Dr. Öğr. Üyesi Demet ZAFER GÜNEŞ

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Ömer ÇAHA

Enstitü Müdürü

BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ

Yüksek lisans tezi olarak hazırladığım “**Kamu ve Özel Okul Öncesi Eğitim Kurumu Yöneticilerinin İletişim Becerilerinin İncelenmesi**” adlı çalışmanın öneri aşamasından sonuçlandığı aşamaya kadar geçen süreçte bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle uyduğumu, tez içindeki tüm bilgileri bilimsel ahlak ve gelenek çerçevesinde elde ettiğimi, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığımı, bu çalışmamda doğrudan veya dolaylı olarak yaptığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu beyan ederim.

İmza

Ayşe SERT

ÖNSÖZ

Eđitim kurumlarında çalışanların sağlıklı bir iletişim kurması, yönetim organizasyonunun hızlı ve pratik olmasını sağlar. Yaşanması muhtemel aksaklıklar ve iletişim sorunları eğitim kurumunun performansının dūřmesine ve çalışanların iř doyumuna ulaşamamasına sebep olabilir. Çalışanların sağlıklı bir iletişim kurması okul yöneticisinin iletişim beceri dūzeyine göre Őekillenebilir. Bu sebeple okul öncesi eğitim kurumu yöneticilerinin iletişim becerileri çalışmamızın problemi olarak seçilmiştir.

Bu çalıřmada okul yöneticilerinin iletiřim becerileri okul öncesi đretmenlerinin grūřleri dođrultusunda İstanbul ili Kūkekmece ilçesi ve Bařakřehir ilçesi mūdrleri arasındaki iliřki dūzeyleri arařtırılmıřtır.

Bu araştırmanın her evresinde yardım ve desteğini, ilgi ve fikrini sunan, tenkitleriyle çalışmama yön veren değerli danışmanım Prof. Dr. Ömer ÖZYILMAZ'a teşekkür ederim.

Anket aşamasında desteğini gördüğüm Fatma ÇETİNKAYA'ya teşekkür ederim. Çalışmama destek olan eğitim kurumlarındaki öğretmenlere teşekkür ederim.

Çalışmaya neri ve grūřleriyle katkı sunan hocalarıma, araştırmama destek veren değerli meslektaşlarıma teşekkürlerimi sunarım.

Bu araştırmanın her aşamasında beni destekleyen, topluma yararlı bir birey olmam için mücadele eden, her daim yanımda olan sevgili annem Cemile SERT'e ve babam Cihat SERT'e sonsuz sevgi ve teşekkürlerimi sunarım.

Ayşe SERT

Haziran, 2018

ÖZET

KAMU VE ÖZEL OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMU YÖNETİCİLERİNİN İLETİŞİM BECERİLERİNİN İNCELENMESİ

Ayşe SERT

Yüksek Lisans, Eğitim Yönetimi ve Denetimi

Tez danışmanı: Prof. Dr. Ömer ÖZYILMAZ

Haziran-2018, 85 Sayfa

Bu araştırmada Küçükçekmece ve Başakşehir ilçelerinde bulunan okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin yöneticilerle iletişim becerileri ile alakalı görüşlerini ortaya koymak ve yöneticilerin iletişim becerileri düzeylerini belirlemek amaçlanmıştır.

Araştırmanın evreni 2016-2017 eğitim öğretim yılında İstanbul ili Küçükçekmece ilçesinde görev yapan 479 okul öncesi öğretmeni ve Başakşehir ilçesinde görev yapan 249 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini olarak Küçükçekmece ilçesinde görev yapan 130 okul öncesi öğretmeni ve Başakşehir ilçesinde görev yapan 120 okul öncesi öğretmenin görüşleri alınmıştır.

Veriler “Kişisel Bilgi Formu” ve “İletişim Becerileri Ölçeği” ile toplanmıştır. Verilerin alt boyutlara dağılımı yüzde (%) olarak ifade edilmiş, frekans değerleri verilmiş, verilerin çözümlenmesinde Kruskal Wallis H ve Mann-Whitney U testleri, iki ilçenin karşılaştırılmasında t testi kullanılmıştır. Tüm istatistiksel analizlerde 0.05 anlamlılık düzeyi esas alınmıştır.

Araştırma sonucunda okul öncesi yöneticilerinin iletişim becerilerinin cinsiyet, giyim kuşam ve dış görünüş, bilgi düzeyi ve bilgilendirme, planlama, alıcının seçimi alt boyutlarında anlamlı fark olduğu belirlenmiştir. Buna karşın yöneticilerin, iletişim becerileri ölçeğinin kalıplaşmış davranışlar, algı, duygu, savunma davranışları, dinleme becerisi, empati kurma, dönüte verilen önem, iletişim zincirinde var olan kişileri atlama ve statü alt boyutlarında çalışılan ilçe türüne göre anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Yönetici, İletişim Becerileri

ABSTRACT

THESIS NAME:

THE RESEARCH ON THE COMMUNICATION SKILLS OF THE PRINCIPLES IN PUBLIC AND PRIVATE PRE-SCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTION

In this study, it is aimed to reveal the opinions of the pre-school education institute teachers in the districts of Küçükçekmece and Başakşehir on the skills of communication with their administrators and to determine the communication level of the administrators.

Population of the research consists of the 479 teachers who work in the district of Küçükçekmece in Istanbul in 2016-2017 education year and 249 teachers who work in Başakşehir district of Istanbul. As the sample of the research, the opinions of 130 teachers work in Küçükçekmece district and 120 teachers who work in Başakşehir district were conferred.

Data was collected by using “Personal Information Form” and “Communication Skills Scale”. The dispersion of the data in sub-dimension was defined as percentage (%), t test and correlation test between two different districts with given frequency valence were used. In the whole statistic analysis were based on the significance level 0.05.

In the result of current research, it was stated that there was a significance difference in sub-dimension between the communication skill of principles of pre-school, gender, apparel and physical appearances, the level of knowledge and informing, making plans and the selection of receiver. On the other hand, it was stated that there was not a significance difference according to the kinds of districts in sub-dimensions; the scale of principles’ communication skills stereotyped behavior, perception, emotion, defensive behavior, listening skill, developing empathy, given importance for feedback, skipping of someone who takes place in communication chain and status.

Key words: Pre-school, Principle, Communication Skills

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI.....	i
ÖNSÖZ	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT.....	iv
İÇİNDEKİLER	v
TABLolar LİSTESİ.....	viii
BİRİNCİ BÖLÜM	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	2
1.3. Araştırmanın Önemi.....	3
1.4. Araştırmanın Varsayımları.....	4
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	4
İKİNCİ BÖLÜM.....	6
KURAMSAL ÇERÇEVE.....	6
2.1. Okul Öncesi Eğitim ve Önemi	6
2.2. Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Yönetim ve Önemi.....	8
2.3. Yönetim.....	10
2.4. Yönetim Süreçleri	11
2.4.1. Karar Verme.....	12
2.4.2. Planlama.....	12
2.4.3. Örgütlenme	13
2.4.4. Etki (Etkileme).....	13
2.4.5. Koordinasyon (Eşgüdümleme)	14
2.4.6. İletişim	14
2.4.7. Değerlendirme.....	14
2.5. Yönetici.....	15

2.6. İletişim	16
2.6.1. Yöneticilerin İletişim Becerileri.....	19
2.6.2. Okul Öncesi Eğitim Kurumu Yöneticilerinin İletişim Becerileri	19
2.7. İlgili Araştırmalar.....	20
2.7.1. Yurt İçinde Yürütülen Araştırmalar	21
2.7.2.Yurt Dışında Yürütülen Araştırmalar	23
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	25
3.1. Araştırma Modeli	25
3.2. Evren ve Örneklem	25
3.3. Veri Toplama Aracı	30
3.4. Verilerin Toplanması	31
3.5. Verilerin Analizi	32
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	34
BULGULAR VE YORUM.....	34
4.1. Küçükçekmece Okul Öncesi Eğitim Kurumu Yöneticilerinin İletişim Becerilerinin Belirlenmesi İle İlgili Bulgular	34
4.2. Küçükçekmece Okul Öncesi Eğitim Kurumu Yöneticilerinin İletişim Becerilerinin Çeşitli Değişkenlere Göre Farklılaşması İle İlgili Bulgular.....	36
4.3. Başakşehir Okul Öncesi Eğitim Kurumu Yöneticilerinin İletişim Becerilerinin Belirlenmesi İle İlgili Bulgular	53
4.4. Başakşehir Okul Öncesi Eğitim Kurumu Yöneticilerinin İletişim Becerilerinin Çeşitli Değişkenlere Göre Farklılaşması İle İlgili Bulgular.....	54
4.5. Okul Öncesi Eğitim Kurumu Yöneticilerinin İletişim Becerilerinin Görev Yaptıkları İlçeye Göre Farklılaşması İle İlgili Bulgular	72
BEŞİNCİ BÖLÜM.....	75
TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	75
5.1. SONUÇ VE TARTIŞMA	75
5.2. ÖNERİLER.....	77
KAYNAKÇA.....	79

EKLER.....	86
EK 1: Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği	86
EK 2: İstanbul Valiliği Olur Yazısı.....	88
EK 3 : Mail Olarak Gönderilen Ölçek Kullanım İzni	89
ÖZGEÇMİŞ	90

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Öğretmenlerin Cinsiyet Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri	26
Tablo 2: Öğretmenlerin Yaş Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri	26
Tablo 3: Öğretmenlerin Eğitim Durumu Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri.....	27
Tablo 4: Öğretmenlerin Mesleki Kıdem Yılı Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri.....	27
Tablo 5: Öğretmenlerin Çalıştıkları İlçe Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri.....	28
Tablo 6: Öğretmenlerin Çalıştıkları Kurum Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri.....	28
Tablo 7: Öğretmenlerin Çalıştıkları Kurum Türü Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri.....	29
Tablo 8: Yönetici Cinsiyeti Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri.....	29
Tablo 9: Okul Müdürlerinin İletişim Becerilerine Yönelik Görüşleri Ölçeği Boyutları	30
Tablo 10: Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeğinin Alt Boyutlarına Ait Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Standart Hata Değerleri	34
Tablo 11: Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	36
Tablo 12: Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Yaş Değişkenine Göre Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları.....	38
Tablo 13: Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Eğitim Durumu Değişkenine Göre Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları	40
Tablo 14: Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Mesleki Kıdem Değişkenine Göre Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları	42
Tablo 15: Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Çalışılan Kurum Değişkenine Göre Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları	45
Tablo 16: Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Çalışılan Kurum Türü Değişkenine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	47
Tablo 17: Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Yönetici Cinsiyeti Değişkenine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	51
Tablo 18: Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeğinin Alt Boyutlarına Ait Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Standart Hata Değerleri	53
Tablo 19: Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	55
Tablo 20: Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Yaş Değişkenine Göre Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları.....	56
Tablo 21: Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Eğitim Durumu Değişkenine Göre Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları.....	59

Tablo 22: Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Mesleki Kıdem Değişkenine Göre Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları	61
Tablo 23: Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Çalışılan Kurum Değişkenine Göre Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları	64
Tablo 24: Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Çalışılan Kurum Türü Değişkenine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	68
Tablo 25: Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Yönetici Cinsiyetine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları	70
Tablo 26: Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Çalışılan İlçe Değişkenine Göre Bağımsız Grup t Testi Sonuçları.....	72

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

İletişim insanlık tarihi kadar eski bir olgudur. Farklı şekillerde de olsa insanlar her zaman iletişime ihtiyaç duymuş ve iletişim kurmuştur.

İletişim ilişkiler sisteminin temelidir. İnsan davranışlarının sonucu olarak iletişim ortaya çıkar. İnsanlar bu şekilde duygu ve düşünceleri söyler ve başkalarının duygu düşüncelerini anlar. İletişim; insanların birbirini anlaması, işbirliği yapabilmesi, bir örgütün parçası olabilmesi, öğrenmenin ortaya çıkması, ortak çıkarımlar yapılabilmesi, barış içinde ve mutlu bir ortamda yaşanabilmesi için önemli bir noktadır. Hayat iletişimle manaya bürünür (Çağlar ve Kılıç, 2014).

Eğitim kurumları toplumun en önemli örgütlerindedir. Bu örgütlerin işleyişinin doğru şekilde devam etmesi iyi bir yönetici ve kuvvetli bir iletişim ağıyla doğru orantılı olarak ilerler.

Bu bölümde araştırmanın problem durumu, problem cümlesi, araştırmanın amacı, alt problemler, araştırmanın önemi, araştırmanın varsayımları, araştırmanın sınırlılıkları ve ilgili araştırmalara yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

İnsan sürekli yenilenen, diğer insanlarla sürekli iletişim halinde olan bir canlıdır. Kaliteli ilişkiler kurması, özgüvenli olması ve diğer insanlarla iletişim halinde olması kişinin yaşamını anlamlı kılar. Bireyin toplumda iyi ilişkiler kurabilmesi için iletişim becerilerinin gelişmiş olması gerekir (Cüceloğlu, 2004).

Örgüt, bir grup insanın belirli amaçlar doğrultusunda bir araya gelerek oluşturdukları birimlerdir. Bu birimlerde sistem iletişimle işler.

Örgütsel iletişim; örgütte gerçekleşen bilgi alışverişi, veri aktarımı ve sosyal ilişkiler için yollar oluşturulmasıdır. Örgütler bilgi akışı üzerine kuruludur ve bu sadece iletişimle mümkündür (Şimşek, Çelik ve Akgemci, 2014). Örgütlerde iletişim davranış değiştirmek, Örgüt içindeki bireyler arasında ilişki sağlanması, yapılacak işlerin belirlenmesi ve uygulanması, örgüt içindeki her şeyden haberdar olunması için kullanılır (Taymaz, 2003)

Okullar eğitim sisteminin en önemli ögesi olan örgütlenmiş topluluklardır. Okulun amaçları toplumdan etkilenir. Okulların girdisi ve çıktısı insan olduğu için iletişim çok önemlidir. Okullarda iletişim diğer örgütlere göre çok daha aktif ve yoğundur. Yapılan araştırma sonuçlarına göre okul kültürünü oluşturan yapı fiziksel özelliklerden çok yönetici, öğretmen ve öğrenci iletişimidir (Başaran, 2000 ve Celep, 2014).

Kurum yöneticisi eğitim örgütünde kurulan iletişimi belirleyen ve başlatan kişidir. Sahip olduğu yetki sebebiyle en etkin yere sahip kişidir. Okul müdürlerinin yapmakla yükümlü olduğu görevlerin birçoğu iletişimle ilgilidir. Bir görev olarak da “Okul müdürü, iletişim ağını kurar, formal ve informal iletişimi sağlar” diye belirtilmiştir (Celep, 2014 ve Taymaz, 2003).

Eğitim kurumu yöneticisi hem örgütsel amaçları gerçekleştirmeli, hem de öğretmen ve öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap verebilmelidir. Bunları sağlıklı bir şekilde gerçekleştirebilmesi için iyi bir iletişim becerisine sahip olması gerekir.

Yöneticinin iletişim becerileri eğitim kurumunun devamlılığı için çok önemlidir. Bu durum kurumdan kuruma, ilçeden ilçeye veya şehirden şehre değişiklik gösterebilir. Bu sebeplerden araştırmanın problem cümlesi okul öncesi eğitim kurumu yöneticilerinin iletişim becerilerinin incelenmesi olarak belirlenmiştir.

1.2.Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı okul öncesi eğitim kurumu yöneticilerinin iletişim becerilerinin belirlenebilmesidir. Bu amaçla aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

Alt Problemler

1.Öğretmen görüşlerine göre Küçükçekmece ilçesi okul öncesi eğitim kurumu/ları yöneticilerinin iletişim becerileri ne düzeydedir?

2. Küçükçekmece ilçesi okul öncesi eğitim kurumu/ları yöneticilerinin iletişim becerilerine ilişkin öğretmen görüşleri arasında;

-Cinsiyet

-Eğitim durumu

-Yaş

-Kıdem

-Çalıştığı kurum

-Çalıştığı kurum türü değişkenleri bakımından anlamlı farklılık var mıdır?

3. Öğretmen görüşlerine göre Başakşehir ilçesi okul öncesi eğitim kurumu/ları yöneticilerinin iletişim becerileri ne düzeydedir?

4. Başakşehir ilçesi okul öncesi eğitim kurumu/ları yöneticilerinin iletişim becerilerine ilişkin öğretmen görüşleri arasında;

-Cinsiyet

-Eğitim durumu

-Yaş

-Kıdem

-Çalıştığı kurum

-Çalıştığı kurum türü değişkenleri bakımından anlamlı farklılık var mıdır?

5.Küçükçekmece ilçesi ile Başakşehir ilçesi okul öncesi eğitim kurumu/ları yöneticilerinin iletişim becerileri arasında anlamlı fark var mıdır?

1.3.Araştırmanın Önemi

İletişim, özellikle son yıllarda oldukça önemsenen bir olgu halindedir ve bu alanda çeşitli çalışmaların da yapıldığı görülmektedir. İletişim, tüm sistemlerde var olmuştur ve var olacak görünmektedir. İletişim becerileri hayatta başarıyı yakalamada kendine bir yer edinmiştir. Bir örgütte sağlıklı ilişkiler sağlanabilmesinin iletişim ağının yeterliliği ile doğru orantılı olduğu söylenebilir. İletişim, örgütler tarafından da önemsenmekte ve bu alanla ilgili eğitimler verildiği görülmektedir. Örgütün gelişebilmesinin ve ilerleyebilmesinin kişilerarası iletişimin düzenli ve sağlıklı bir şekilde yürütülmesi ile doğru orantılı olduğu söylenebilir.

Bir eğitim örgütü olan okulda da sürekli iletişim söz konusudur. Okulun işleyişinde yaşanan sıkıntıların bazılarının iletişim problemlerinden kaynaklandığı yapılan araştırmalarda görülmüştür (Gökkaya, 2009; Hacıoğlu, 2007). Eğitim örgütünde öğrenci – öğretmen – veli ve yönetici arasında sürekli bir iletişim durumu söz konusudur. Okulun amaçlarını gerçekleştirebilmesi için uygun ortamı hazırlayacak lider okul yöneticisidir. Yöneticinin, sorumluluklarını yerine getirebilmesi için okulun etkileşimde bulunduğu tüm bireylerle iletişim halinde olması önem arz etmektedir. Hayata geçirilen iletişimin başarıya ulaşabilmesi yöneticinin bu konuyla ilgili becerileriyle orantılıdır. Yöneticinin öğretmen ile girdiği iletişimin beklentileri karşılayabilecek düzeyde olması sürecin işleyişini kolaylaştırabilir. Öğretmenlerin sorunlarını yöneticileri ile paylaşabiliyor ve dönüt alabiliyor olmaları işlerini severek yapmalarına destek sağlayabilir. Okul öncesi eğitim kurumları için de aynı durum söz konusu olmakla birlikte, ilkökul ve ortaokul bünyesinde anasınıflarında iletişim konusunda yöneticilerin çoğunun okul öncesi eğitim alanı dışından seçilmiş olması sebebi ile aksaklıklar yaşanabilmektedir. Yöneticilerin bu alanda da kendilerini geliştirmeleri iletişimde yaşanan sorunları aza indirgeyebilir. Okul öncesi eğitim kurumunda sürecin sağlıklı işleyebilmesi ve kurumun amaçlarına ulaşabilmesinde işbirliği ve iletişim önemli faktörlerdendir.

Bu araştırmada okul öncesi eğitim kurumu yöneticilerinde var olan iletişim becerilerinin ne düzeyde olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Okul öncesi eğitim kurumlarında iletişim düzeyinin saptanmasının bu konuda yeni çalışmalara da katkıda bulunabileceği düşünülmektedir.

1.4.Araştırmanın Varsayımları

1.Öğretmenlerin veri toplama aracındaki ifadelere samimi cevap verdikleri varsayılmıştır.

1.5.Araştırmanın Sınırlılıkları

- 1.Bu araştırma 2016-2017 eğitim öğretim yılı ile sınırlıdır.
- 2.Bu araştırma İstanbul ili Küçükçekmece ve Başakşehir ilçelerinde bulunan kamu ve özel okul öncesi eğitim kurumu öğretmenlerinin görüşleri ile sınırlıdır.

Küçükçekmece ilçesinde görev yapan 479 öğretmenden 130 kişiye ulaşılmış olup, Başakşehir ilçesinde görev yapan 249 öğretmenden 120 kişiye ulaşılmış olup evreni temsil eden niteliğindedir.

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1.Okul Öncesi Eğitim ve Önemi

Eğitim anne karnında başlayıp bir ömür boyu süren bir süreçtir. Her yaşta ve hayatın her anında eğitim söz konusudur. Eğitimin en bilinen tanımı Ertürk (1972)'ye göre; bireyde meydana gelen kalıcı, istendik davranış değişikliğidir.

Kişilik kalıtımla gelen yeteneklerin çevreyle gelişmesi sonucu oluşur. Erken çocukluk döneminde (0-6 yaş) edinilen kazanımlar psikologlara göre bireyin sağlıklı bir kişiliğe sahip olabilmesi için çok önemlidir. O yüzden bu dönemde çocuğun kişilik gelişimine dikkat edilmelidir. Bebeklik döneminde (0-1,5 yaş) kişilik gelişimi sevgi ve güven temelleri üzerine kurulur ve bu dönemde kazanılan güvensizlik duygusu onun cesur ve sosyal olmasını zorlaştırır. İlk çocukluk döneminde (1,5- 3 yaş) kişilik gelişimi merak ve özgüven üstünedir ve bu dönemde çocuğa uygun ortamlar hazırlanmalı, harekete geçmesi için cesaretlendirilmeli ve aile bunu yaparken dengeli ve tutarlı davranmalıdır. Okul öncesi dönemin son üç yılı (3-6 yaş) girişkenlik, merak ve suçluluk duygularının geliştiği evredir. Bu dönemde çocuk çevresini sürekli sorgular ve oldukça girişkendir. Çocuğun merak duygusu köreltilmemeli ve ona mümkün olduğunca uygun ortamlar sunulmalıdır (Özyılmaz, 2016).

Erken çocukluk döneminde çocuğun yaşadığı deneyimler, aldığı eğitim ve çeşitli tecrübeler kazanması onun beyin gelişiminde çok önemlidir. Bu dönem çocuğun gelişiminin sağlam temeller üstüne kurulmasının belirlendiği dönemdir (Türk Sanayici ve İşadamları Derneği [TÜSİAD], 2005)

Erken çocukluk eğitimi (EÇE) ülkelerin ve kurumların gelişiminde öneme sahiptir. Uygulamada eğitim politikaları ve imkânlardan doğan farklılıklar bulunsa da kabul edilen ortak değerler bulunmaktadır. Son yirmi yılda EÇE uygulamada büyük gelişme göstermiştir fakat yeterli kaynak ve bütçe sağlanamamaktadır. Buna bağlı olarak gelişmiş ülkelerde okullaşma oranı daha yüksektir. Uygulanan en yaygın model kurumsal modeldir ve asıl amaç bilgi öğretmekten çok davranış kazandırılmasıdır. Ailenin yeri ve önemi, eğitim sürecine dâhil edilmesi önemli bir noktadır. Uygulanan plan programlar ülke içerisinde dahi farklılıklar

gösterebilmektedir. Uluslararası uygulamalarda ortak amaç EÇE'nin yaygınlaştırılması ve öneminin kavranarak doğru şekilde uygulanmasıdır (TÜSİAD, 2005)

TÜSİAD (2005) raporlarına göre ülkemizde EÇE uygulamaları 4-6 yaş üstüne yoğunlaşmaktadır. Amaç; çocukların temel eğitime hazırlanması, bedensel, sosyal, zihinsel yönden gelişmesi, farklı çevrelerden çocukların ortak bir eğitim alması ve Türkçe'yi düzgün konuşmasıdır. Ülkemizde EÇE, bağımsız anaokulları, anasınıfları, uygulamalı okullar ve sosyal hizmetler bünyesinde sürdürülmektedir. Ailenin eğitim sürecine dâhil edilmesi ve gerekli durumlarda eğitimler verilmesi hedeflenmektedir. Sistemin iyileştirilmesi için etkili eğitim programları uygulanmalı, gerekli fiziksel koşullar sağlanmalı, işini seven ve iyi yapma gayreti gösteren öğretmenler ve yöneticiler olmalı ve gerekli bütçe ayrılmalıdır.

Yeni eğitim anlayışı saygı temeli üstünedir. Karşısındaki insanı anlama, değer verme ve saygı duyma gibi davranışların kazandırılması toplumda refah düzeyini arttırır. Bu duyguların temeli de yine erken çocukluk döneminde atılmaktadır (Kadıoğlu Ateş, 2016).

İnsanların eğitim sürecinde kazandıkları bilgi ve beceri yoluyla kişilikleri farklılaşır. Günümüzde eğitim denilince akla ilk, okullar gelse de eğitim hayatın her anında, evde, işte, toplum içinde devam eder (Fidan, 2012).

Eğitim devamlı sürer ve hayatın tamamını kapsar. Eğitim yapısal olarak formal ve informal olarak ikiye ayrılır. Formal eğitim, belli bir plan dâhilinde ve uzmanlar tarafından verilirken informal eğitimin belli bir planı ve uzmanı yoktur, kişinin toplumla etkileşimi sonucu gerçekleşir. Formal eğitimin ilk basmağı okul öncesi eğitimidir. Bu eğitim insanın eğitim hayatının temelini oluşturduğu için oldukça önemlidir (Katrancı, 2014). Bir çocuğun ülkesine faydalı bir birey olarak yetiştirilebilmesi okul öncesi dönemden başlayarak iyi bir eğitim sürecinin sağlanmasıyla ve sürdürülmesiyle gerçekleşir (Akyüz, 2011).

Okul öncesi eğitim, çocukların doğumdan ilkokula başladığı ana kadar yaşadığı sürecin bütünüdür. Bu yıllarda çocuğa verilen eğitim çocuğun bilişsel, sosyal, bedensel ve dil gelişiminin temellerini atar ve çocuğun hayatı bu temeller üzerinde şekillenerek devam eder. Bu yıllarda verilen eğitim çocuğun birey olabilme

çabasının ilk basamağıdır ve kişiliğin geliştiği eğitim sürecidir. (Aral, Kandır ve Can Yaşar, 2000).

Okul öncesi eğitim, 0-72 ay çocukların her yönden gelişmesini yaşlarına, bireysel özelliklerine uygun olarak sağlayan, bunu çevre koşullarıyla destekleyen, çocukları toplumun değerlerine uygun şekilde yönlendiren ve onları ilkokula hazırlayan süreçtir (14. Milli Eğitim Şurası, 1993). Bu şurada belirtilen yaş aralığı 2014 yılında yönetmelikte yapılan değişiklikle 0-66 ay olarak değiştirilmiştir.

Her çocuğun doğduğu andan itibaren eğitim hakkı vardır. Çocukların gelişmelerinin hızlı, öğrenme algılarının da oldukça açık olduğu okul öncesi dönemde kazanılan davranışlar bireyin bedensel sağlığının ve kişilik yapısının temelini oluşturur (Oktay, 2010).

Bu tanımların ortak noktaları, okul öncesi eğitimin çocukların psikomotor, sosyal-duygusal, bilişsel, dil ve özbakım gelişimlerini destekleyerek eğitim hayatının temelini oluşturduğudur. Okul öncesi eğitim ailede başlar, çocuk büyüdükçe aile ve çevre yetersiz kalır ve bu süreç eğitim kurumlarında okul- aile işbirliği içinde devam eder.

Okul öncesi eğitim bireye katkı sağladığı gibi uzun vadede topluma da katkı sağlar. İyi eğitim almış bireyler ve üreten toplumun gelişimi sürekli olur. İyi bir eğitim büyüyen, üreten, gelişen bir toplum için gerekliliktir (Karip, 2002).

Çocukların gelişimsel geriliklerinin ve yetersizliklerinin okul öncesi dönemde fark edilip gerekli önlemlerin alınması ve çocuğun bu dönemde eğitim alması özel eğitim ihtiyacını azaltmada önemli derecede etkilidir (Kartal, 2007).

“Okul öncesi eğitimde kalitenin oluşmasında ve çocukların bu ilkokul deneyimlerini olumlu kılmakta en kritik rol, programın uygulayıcısı olan öğretmene düşmektedir. Çünkü erken çocukluk deneyimlerinin kalitesi, öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin yeterlilikleriyle yakından ilişkilidir” (Taba ve diğerleri, 1999’danakt. Taşçı, 2013).

2.2. Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Yönetim ve Önemi

Ülkemizde okul öncesi eğitim kurumu farklı kuruluşlar tarafından, farklı bünyelerde açılabilir. Okul öncesi eğitim kurumları en yaygın olarak Milli

Eğitim Bakanlığı'na (MEB) bağlı olarak açılmaktadır. Bunun dışında çeşitli bakanlıklara, ocuk esirgeme kurumuna ve üniversitelere bağlı okullar da aılabilmektedir. Okul ncesi eğitim kurumlarının uyguladıkları programlar, mekânların donanımlarının ve amaçlarının farklı olması yönetim konusunda zorluk yaratmaktadır (Oktay, 2010).

Bağımsız okul öncesi eğitim kurumları, hedeflenen amaçlar, kendine özgü çalışan yapısı ve yaş gruplarından kaynaklı olarak diğer eğitim basamaklarındaki okul öncesi eğitim kurumlarından farklıdırlar (Larkin, 1999). Bu farklılık görev dağılımında da görülür. Bağımsız anaokulları kuruluş ve yönetim yapısı itibari ile bağımsız bir kurum olduğundan yöneticiye ve öğretmene farklı sorumluluklar yüklenir. Bağımsız anaokulu yöneticilerinin okul öncesi ğretmenliği, ocuk gelişimi ğretmenliği ve rehber öğretmenlik bölümü mezunlarından olmaları zorunludur. Bu özellikten diğer okul öncesi eğitim veren kurumlardan farklı bir eğitim kadrosu sergiler.

lkemizde okul öncesi eğitim ağırlıklı olarak ilköğretim ve ortaöğretim okulları bünyesinde anasınıflarında verilmektedir. İlköğretim okulları yöneticilerinin de hemen hepsi okul öncesi eğitim alanı dışında bir branşta eğitim almışlardır. Denetçilerin de çoğunluğu yine alan dışındadır (Ural ve Ramazan, 2007' den akt. Büte ve Balcı, 2010). Bağımsız anaokulları ve ilköğretim bünyesindeki anasınıflarının ilköğretim müfettişlerince denetlenmesi okul yöneticisi, ğretmen ve denetmenlerin işlerini zorlaştırmaktadır.

Tüm okul öncesi kurumları aynı yönetmeliğe tabidir, buna bağlı olarak yapısal farklılıkları olsa da yapılan işler ve yönetim süreçleri benzer şekilde işlemektedir, kurum yöneticisinin yaptığı işler aynıdır (Taymaz, 2003).

Okulda yönetimin öncelikli olarak görev edinmesi gereken şey, sahip olunan tüm madde ve insan kaynaklarını okulu amaçlarına ulaştırmada en yararlı şekilde kullanmaktır (Bursalıoğlu, 2005). Okul müdürünün yöneticilik görevinde başarılı olabilmesi görevini aktif bir şekilde gerçekleştirebilmesine bağlıdır (Kaya,1996).Eğitim yöneticisinin yeterli mesleki donanıma sahip olması eğitim kurumunu etkili yönetebilmesi, geliştirebilmesi ve yenilik yapabilmesi için gereklidir (Başaran,1992). "Yönetimin esası ortak bir amacın gerçekleştirebilmesi için eldeki insan ve madde kaynağının etkili biçimde kullanılmasıdır. Yönetim, insan ve madde

kaynağı aracılığı ile belli bir amacın gerçekleştirebilmesi eylemidir” (Aydın,1994). Okul yöneticisinin okulda işleyen süreçlerde planlı ve programlı olması süreçlerin sağlıklı işleyebilmesi için önemlidir. Okul müdürünün aktif bir rol üstlenmesi ve sorumluluklarını yerine getirmesi okuldaki etkinliklerin amaçlarına ulaşmasını ve belirlenen öğretim planının aksamadan işlenmesini sağlar(Balcı,1993). Bu durum bize bütün kurumlarda olduğu gibi eğitimin temeli olan okul öncesi eğitim kurumlarında da yönetimin akışına bırakılamayacak kadar önemli olduğunu, belirli bir düzen içerisinde, sistem ve plan dâhilinde sürdürülmesi gerektiğini gösterir.

2.3. Yönetim

Yönetim, belli bir hedefe bir grup insanla ulaşabilmek için onlara işbirliği içinde iş yaptırabilmedir (Özalp, 1985). Yönetim, insan ilişkileri konusunda başarılı olmanın gerektiği, kurumun kaynaklarının en iyi şekilde kullanılmasını sağlayan bir sanat ve bilimdir (Erdoğan, 2004). En kısa tanımıyla yönetim, ‘başkaları aracılığı ile iş görmek’ olarak tanımlanabilir. Çeşitli süreçler sağlanarak örgütün hedeflerine en iyi şekilde ulaşmasının sağlanmasıdır (Mucuk, 1998). Yönetim evrensel bir süreçtir. Farklı tanımları yapılsa da yönetim sürecinde amaçlar ortaktır.

Yönetimden bahsedilebilmesi için birden çok insan bulunmalıdır; örgütün amaçları için işbirliği içinde örgütlenmiş insanlar. Grup çalışması yönetim sürecinde oldukça önemlidir (Dinçer, 1999).

Yönetim süreci örgütteki sorunları çözmeye ve örgütü amaçlarına ulaştırmaya yönelik bir süreçtir. Yönetim sürecinde yöneten, güç birliği sağlayarak tüm örgütün amaçlara yönelik takım halinde çalışmasını sağlamalıdır (Başaran ve Çınkır, 2011).

Yönetimin görevi örgütün amaçlarına uygun olarak ilerlemesidir. Okul yönetimi de okulun belirlenen amaçlara işbirliği içinde ulaşmasını amaçlamaktadır. Okul yönetiminde yöneticinin yetki ve sorumluluğu çok yönlüdür (Sağcan ve Özen, 1996) Okul yönetimi, yönetimin sınırlı bir alan olan okula uygulanması sürecidir. Okul yönetimi bu süreçte öğretmen ve personelin beklentilerini göz önünde bulundurarak hareket etmelidir (Erdoğan, 2000).

Yönetim organizasyonla gerçekleşen bir süreçtir. Bu süreç örgütlenme, organizasyon ve bölümler arasındaki ilişkiler saptanarak doğru işi yapacak doğru kişinin o işe getirilmesini içerir (Ada ve Baysal, 2012).

Ülkemizde Cumhuriyetin ilk yarısında eğitim yönetimi ile ilgili bir araştırma yapılmamıştır. Kuramsal temellerin başlaması 1970’li yıllardır. Ülkemizde eğitim yönetiminin bir bilim dalı olarak gelişimi diğer ülkelerin eğitim yönetimi biliminde gelişmişliklerine kıyasla zayıf düşmüştür. Eğitim yönetimi alanında çalışmakta olan bilim insanlarının mesleki birlik sağlayarak çalışması ve örgütlenmesi bu bilim alanının gelişmesine önemli katkı sağlayabilir (Gürsel, 2013).

Eğitim yönetimini diğer yönetimlerden ayıran en önemli özellik konusunun insan olmasıdır. Amaç; insanların olduğu toplumu her yönden geliştirmek, genel olarak ele alarak çözümlenmek ve bir gaye için birleştirmektir (Bursalıoğlu, 2005). Eğitim yönetimi eğitimin her kademesinde, her yerde geçerlidir. Eğitim yönetiminin amacı; sistemin amaçları doğrultusunda insan davranışlarını değiştirmek, yönetilen insanların düşüncelerini söyleyebilmeleri için ortam yaratmak ve objektif olmaktır. Eğitim yöneticilerinin öğretmenlikten gelmesi yetkilerini doğru kullanmasını zorlaştırabilir (Gürsel, 2013).

Hatiboğlu (1993) ‘e göre organizasyonun aşamaları:

- Etkinliğin ne olduğunu belirlemek
- Amaca ulaşmak için gerekli işlevleri saptamak
- Fonksiyonları pratik üniteler halinde gruplandırmak
- Her fonksiyon veya fonksiyon grubu için yapılacak görevleri ve bunun kim tarafından yapılacağını belirlemek
- Her iş için bu işi yapabilecek personeli seçmek
- Seçilen personelin seçildikleri işi yapmalarını ve bunları benimsemelerini temin etmek.

Eğitim yönetimi, bir grubu ortak hedef doğrultusunda harekete geçirme, en asgari şartlar altında maksimum verim elde edebilme yeteneği içerdiğinden organizasyon önem taşımaktadır. Organizasyon aşaması belirtilen doğrultuda takip edilirse hedefe ulaşılabilir.

2.4. Yönetim Süreçleri

Yönetim faaliyetinde iken gerçekleştirilen iş yönetim süreci olarak tanımlanabilir. Eğitim kurumları için de bu süreçler geçerlidir. Yönetim süreçlerini

bilimsel bir şekilde ilk sınıflandıran Henry Fayol'dur. Fayol'a göre yönetim süreçleri: planlama, örgütleme, komuta etme, eşgüdüm ve kontrol etme (Robbins ve Judge, 1993). Ada ve Baysal'a (2012) göre literatürde kabul gören yönetim süreçleri:

- Karar verme
- Planlama
- Örgütleme
- Etki (Etkileme)
- Koordinasyon (Eşgüdümleme)
- İletişim
- Değerlendirme

2.4.1. Karar Verme

Karar verme sürecin kalbidir. Yaşanan sorunun çözüm seçeneklerinden en uygun olanın seçildiği basamaktır. Karar verme, yönetim sürecinin iyi ya da kötü gideceğinin belirlendiği süreçtir. Yönetim süreci kararlarla başlar, sürer ve biter (Aydın, 1998).

Karar verme sürecinde seçeneklerden biri seçilir. Bu seçim sürecinde daima bir belirsizlik söz konusudur, sonuçlar net bir şekilde bilinemez, öngörülür. Her zaman doğru karar verilemeyebilir. Yönetici bu durumu düşünerek hareket etmek durumundadır (Hatiboğlu, 1993).

Karar verme yönetim süreçlerinin etkili bir basamağıdır. Bu süreçte alınan kararlar tüm yönetim aşamalarını etkileyeceğinden yönetici karar verme sürecinde oldukça dikkatli olmalı ve çok titiz çalışmalıdır. Alınan kararların doğruluğu diğer süreçlerin de aksamadan gerçekleşmesini sağlar.

2.4.2. Planlama

Planlama, işletmede geleceğe dair yapılacak işlerin belirlendiği süreçtir. Beklenmeyen durumlar karşısında nasıl hareket edileceği, örgütün değişikliklere hazır hale getirilmesi bu süreci kapsar. Bugün ile gelecek arasında köprü kurar, planlama. Planlama yapılırken doğru karar verme ve ileri görüşlü olması gerekir (Ada ve Baysal, 2012).

Yönetim sürecinin bilimsel olarak sürdürülebilmesi için planlama gereklidir. Bütün kurumlar plan ile çalışır, bu durum eğitim kurumları için de geçerlidir. Planlama aşamasında kurumun sahip olduğu kaynakları doğru şekilde kullanabilmesi hedeflere ulaşmasını sağlar (Başaran, 1996).

Planlama sürecinde:

- Başarılması gereken nedir?
- Nasıl başarılacaktır?
- Ne zaman?
- Ne kadar süre?
- Kim tarafından?
- Nasıl?
- Gerekli kaynaklar nereden sağlanacak? Sorularına yanıtlar bulunmalıdır (Aydın, 2007).

Ülkemizde okul etkinlikleri genel olarak bakanlık, belirli sınırlar içerisinde de okul idaresi tarafından yapılmaktadır. Bu planlama yapılırken konu uzmanının öğretmenler ve okul çalışanlarının fikrini alması sürecin başarı düzeyini artırır.

2.4.3. Örgütlenme

Örgütlenme, kadrolama sürecidir. Uygun görevlerin belirlenmesi, bu görevlere uygun kişilerin getirilmesi ve bu kişilerin ihtiyaç duyduğu kaynakların temin edilmesi, sınıflandırmalar yapılarak gerekli birimlerin oluşturulması bu süreçte gerçekleşir. Bu şekilde her birim görev alanını bilir ve çalışmalar ona göre gerçekleştirilir (Yılmaz, 2008).

Binbaşıoğlu (1983)' e göre örgütlemeye dikkat edilmesi gereken hususlar; amacın kesin olarak belirlenmesi ve uygun görev dağılımının yapılması, uygun şekilde işbölümü yapılması, yapılan işlerin bütünleştirilebilir olması, sınırların belirlenmesi ve eldeki kaynakların en verimli şekilde kullanılmasıdır.

2.4.4. Etki (Etkileme)

Yönetim, bu süreçte çalışanların faaliyetlerine yön verir. Yönetim bu aşamada çalışanlara talimatlar verse de sadece yetkisini kullanarak çalışanlara emirler

vermemeli, onların yaratıcı olma yeteneklerini ortaya çıkarmaya çalışmalıdır. Yönetici, çeşitli etki yollarını dener, verimli sonuç alamazsa yetkisine o zaman başvurmalıdır. Yöneticinin özendirici ve anlayışlı olması eğitim örgütünün olmazsa olmazıdır (Taymaz, 2003; Bursalıoğlu, 2008).

2.4.5. Koordinasyon (Eşgüdümleme)

Farklı birimlerde yürütülen örgütsel faaliyetlerin kendi içinde örgütün amaçları doğrultusunda birleştirilmesi sürecidir. Bu süreçte birimlerin yaptıkları işlerden haberdar olması, kaynakların birleştirilmesi, çalışmaların bütünlük içinde yürütülmesi söz konusudur (Kaya, 1996; Taymaz, 2003).

Başaran (2000)'e göre, işbölümü sonucu oluşturulan grupların insangücü kaynağının bütünleştirilerek amaçları gerçekleştirmeye güdülenmesidir.

2.4.6. İletişim

İletişim belli duygu ve düşüncelerin kişiler arasında paylaşılması ve anlamlandırılması sürecidir. Örgütte işlevlerin yerine getirilebilmesi ve bilgi alışverişi için iletişim zorunludur (Balcı ve Aydın, 2003).

Yönetim sürecinde örgüt çalışanları ve yöneticiler kurum içi ve kurum dışı yoğun bir iletişim süreci içerisinde bulunurlar. Sürece dahil olan herkes bu bilgileri değişik iletişim şekillerinde birbirlerine aktarırlar (Ada ve Baysal, 2012).

Yönetici tüm süreçlerden iletişim yoluyla haberdar olabilir. Örgütte işleyişin doğru olabilmesi için yöneticinin iyi iletişim becerisine sahip olması gerekmektedir.

2.4.7. Değerlendirme

Değerlendirmede örgütün gerçekleştirmeye çalıştığı amaçların ne kadarını gerçekleştirilebildiği belirlenir. Hedeflere ulaşmada ne derece başarılı olunduğu görülen süreçtir (Aydın, 2007).

Değerlendirme yapılırken sadece sonuca değil sürece de bakılmalıdır. Süreç sonunda değerlendirme sonuçlarına göre neler yapılabileceğine sürece dahil olanlar birlikte karar vermelidir.

Eğitim kurumu değerlendirilirken de programın içeriği, iřęörenler, okulun fiziki durumu, örgütün iletişim durumu ve ilişkilerin durumu özellikle dikkat edilen etkenlerdir (Ada ve Baysal, 2012).

Değerlendirme, bir denetim sonucunda elde edilen ölçme sonuçlarının birbirleriyle karşılaştırılarak bir yargıya varılmasıdır (Başaran, 2000). Değerlendirme sonucuna göre gerçekleştirilemeyen işler araştırılır ve neler yapılabileceğine bakılır. Ölçme sonuçları genellikle sayısal verilerle belirtilir.

Okul yönetiminin değerlendirmesi Milli Eğitim Bakanlığı denetçileri tarafından belirli kanun, tüzük ve yönetmeliklere göre yapılır (Gürsel, 2013). Bu görevi yerine getiren denetçilerin iyi iletişim becerisi, alan bilgisi, insan ilişkileri becerisi ve eğitim denetimine hakim olması gerekmektedir.

Bu süreçlerin yanı sıra Çağdaş Yönetim Düşüncesi'nden de etkileşim başlamıştır. Buna göre mevcut teoriler bugünün ihtiyaçları için tamamıyla yeterli değildir. Çağdaş Yönetim Düşüncesi sürekli olan değişim ve gelişimi anlama ve yönetme ihtiyacı sonucu ortaya çıkmıştır. Çağdaş yönetimde fırsat ve tehlikeli olabilecek durumları tahmin edebilme ve geleceğe hazır olma ön plandadır. Gelecek için öngörülen değişimleri bugünden yönetebilmeyi amaçlar. Bilim, teknoloji ve yenilikler takip edilerek sürekli bir gelişim ve iyileştirme söz konusudur (Genç, 2007)

2.5. Yönetici

Yönetici, bir örgütte belli bir amaç için bir araya gelen insanları o amaçlara ulaşmada harekete geçiren, örgütten sorumlu kişidir (Erdoğan, 2004). Yöneticinin bu sorumluluğunu yerine getirebilmesi için gerekli donanıma sahip olması ve yeniliğe açık olması gerekmektedir. Son yıllarda kabul gören yönetici şekli lider yöneticidir. Yöneticinin liderlik vasfı olması, emir veren olmaktan çok yol gösteren olması etkili yönetim oluşturmasını sağlar. Lider yönetici örgüt çalışanlarının isteyerek amaçlar doğrultusunda çalışmasını sağlamaya çalışır ve bunun için uygun ortamı ve süreci yaratır. Eğitim örgütlerinde de yöneticilerin lider olması diğer örgütler gibi çok önemlidir.

Yöneticilerin temel rolleri; değişim ve dönüşümü yönetmek, kurum çalışanlarının yeniliğe ve değişime karşı açık olmalarını sağlayan esnek bir yapı

oluşturmak, hem değişime açık olabilmek hem de düzeni koruyabilmek, kurum çalışanlarının ve kendisinin her zaman öğrenmeye açık olmasını sağlamaktır (Çelik 2002, Çelik 2003’ ten akt. Taşçı, 2013).

Okul yöneticisi, okulun belirli amaçlara ulaşabilmesi için kurum çalışanlarını örgütleyen, çalışmaları yönlendiren, gerekli yerlerde emir veren ve denetim yapan kişidir. Bakanlık tarafından belirlenmiş eğitim politikaları doğrultusunda kurumu işletip geliştirmek gayesine ulaşabilmesi için eğitim kurumu yöneticisinin yetki ve sorumluluklarını bilmesi ve belli yeterliliklere sahip olması gerekir (Gürsel, 2013).

Eğitim kurumu yöneticisi, kurumun otorite sağlayıcısı ve anahtar kişisidir. Yöneticinin yetenekleri tüm okul başarısını etkiler. Yöneticinin liderliği okuldaki öğrenme ortamını, öğretmen ve personelin okula bağlılığını, öğrencilerin başarısını ve tüm kurum çalışanlarının motivasyonunu etkiler. Eğitim kurumunun öğrenci merkezli olması ve yeniliğe her zaman açık olması başarıyı getirir ve liderliğe bağlıdır (Anderson, 1991’den akt Korkmaz, 2005).

Ülkemizde eğitim kurumlarında emir ve kontrole dayalı yöneticilere değil, paylaşımcı ve yenilikçi liderlere ihtiyaç vardır. Okulların ihtiyacı olan katı yöneticilik modelleri değil lider yöneticidir. Okul yöneticileri öğrenci öğrenmesini amaç edinmeli, öğretmenleri okul yönetimine katılmaları konusunda desteklemelidir (Korkmaz, 2005).

Bir eğitim kurumunun başarılı olabilmesi için yöneticinin insanlara karşı duyarlı, etki yeteneğine sahip, çalışanlarını cesaretlendirebilen, yeniliklere ve bilgiye her zaman açık, lider yönetici vasfına sahip olmaları gerekmektedir.

2.6. İletişim

İletişim TDK sözlüğünde “Duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılması, bildirişim, haberleşme, komünikasyon” şeklinde tanımlanmaktadır (Türk Dil Kurumu [TDK], 2016).

İnsanlar var oldukları günden beri çevresiyle iletişim halinde olmuşlardır. Duygularını ve düşüncelerini aktarma isteğini konuşarak veya yazarak gidermeye çalışmış ve böylece iletişim ortaya çıkmıştır (Şanlı, Altun ve Karaca 2014). Birbirlerine nesnelere, olaylarla ilgili olguları anlatan, duygularını ifade eden

insanlardan oluşan toplumun duygu, düşünce, tutum bildirişiminde bulunması iletişimdir (Oskay, 2015).

İnsan çevresiyle girdiği etkileşim sonucu ya değişmiş ya da çevresini değiştirmiştir. İletişimin temel öğeleri, girilen etkileşim sonucu alınan mesajları yorumlayabilme, uygun tepkiler verebilme ve beden dilini uygun şekilde kullanabilmedir (Vural, 2012).

İletişim tutum ve davranışı değiştirme amacı taşıyan ve bir vericiden bir alıcıya yöneltilen haberleşme işidir (Kağıtçıbaşı, 1988'den akt. Argon ve Zafer, 2009). Bursalioğlu'na (2005)göre bireyler arasında gerçekleşen her türlü ilişki iletişimdir, iletişim sadece haberleşme olarak anlamlandırılmaz. İletişim, sadece yazılı ve sözlü konuşmaları değil, müzik, dans, heykel, tiyatro gibi insan davranışlarını içine alır. Bir anlayışın başka bir anlayışa ulaşmasıdır (Ergin ve Birol, 2005).

İletişim; gönderici, ileti ve alıcı şeklinde üç temel süreçten oluşur. Gönderici, alıcı ve ileti olmadan iletişim süreci gerçekleşemez. Diğer öğeler ise kodlama, kanal, araç, geri beslemedir. Gönderici, iletinin çıktığı kişi veya grup; alıcı, iletinin ulaştığı kişi veya grup; ileti, mesaj, iletişimsel işleyişin ürünü; kodlama, göndericiden gönderilen iletinin alıcı tarafından algılanabilmesi için ortak işaretlerin kullanılması durumu, aynı dili konuşmak gibi; kanal, ileti akışını sağlama yolu ya da biçimi; araç; iletişimin aracı, söz, yazı gibi; geribesleme, alıcının iletiyi algılamasından sonra geliştirdiği tepkiyi göndericiye iletmesidir (Güngör, 2013).

İletişim sürecinin başarılı bir şekilde gerçekleşebilmesi için ilk kural bireylerin birbirlerini dinlemeyi öğrenmesidir. Genellikle herkes dinlenmek ve anlaşılmak ister ama aynı şeyi karşı tarafa uygulamakta sorunlar yaşanabilmektedir. Empati kurabilme de iletişim sürecinde karşıdakini anlamak için önemlidir (İTO [İstanbul Ticaret Odası], 2010).

İletişim, bir amaca ulaşmak için sözcükler, jest ve mimikler, vücut hareketleri ve fiziksel görünümün kullanılmasıdır. İletişim, zaman alan ve karmaşık olabilen bir süreçtir. Karmaşıklığın giderilebilmesi için iyi iletişim becerilerine sahip olunması ve iletişimi engelleyen faktörlerin üstesinden gelinmesidir (Sayers, Bingaman, Graham ve Wheeler, 1993)

Bir örgütte iletişim ve başarı doğru orantılıdır. Örgüt kendi işleyişi ve çıkarlarına göre kendi iletişim haritasını çıkarmalı ve örgütün her biriminde hayata geçirmelidir. Örgütün sorunsuz bir şekilde çalışabilmesi için yöneten kısım ile çalışan kısım arasında aktif ve etkili bir iletişim süreci bulunmalıdır (Güngör, 2013).

Örgütsel iletişimde yöneticinin yapabileceği bazı iletişim hataları; sürekli emreden bir tavır takınmak, tehdit etmek, kurumla ilgili bilgileri gizleyerek kendine saklamak, çalışanlara aşağılar şekilde bakarak konuşmak, alaycı tavırlar sergilemek ve ani karar vererek yanlış eleştirilerde bulunmaktır (Sayers ve diğerleri, 1993). Yöneticilerin yapacağı bu hatalar kurum dinamiğini ve çalışan motivasyonunu ciddi şekilde yaralar. İyi iletişim becerisine sahip, alanına hakim bir yönetici bu tarz tavırlardan sakınması gerektiğini bilmeli ve ona göre davranmalıdır.

Örgütsel iletişim resmi olan ve olmayan olarak iki biçimde ele alınır. Resmi İletişim Sistemleri: Yukarıdan aşağıya doğru iletişim, üst kademelerden alt kademelere talimat verilmesi, işin anlaşılması için bilgi verilmesi, astların performanslarının değerlendirilmesi şeklinde olabilir. Aşağıdan yukarıya doğru iletişim, alt kademelerin üst kademelere bilgi taşımalarıdır. Yatay iletişim, aynı düzeydeki bölümler ya da kişiler arasında gelişen iletişimdir. Çapraz iletişim ise farklı düzeydeki bölümlerdeki kişiler arasında geçen iletişimdir (Çağlar ve Kılıç 2014).Yukarıdan aşağıya doğru iletişimde yöneticilerin çalışanlara karşı kullandığı dil ve tavır çok önemlidir. Statü üstünlüğü belli bir derecede hissedilmelidir. Resmi olmayan iletişim sistemleri ise dedikodu, söylenti şeklinde planı ve amacı olmayan iletişim biçimidir. Aşağıdan yukarı iletişimde yöneticiler çalışanların kendini ifade edebilmeleri için uygun ortam yaratmalıdır çünkü statü farkından doğan bir kendini rahat ifade edip tartışamama durumu söz konusudur.

Örgütsel iletişim örgütün işleyişi için hayati öneme sahiptir ve bu bütün süreçleri etkiler. Bütün kademelerin birbirleriyle iletişim içinde olmaları motivasyonu ve verimi arttıracak gibi kişilerin kendilerini önemli hissetmelerini de sağlayabilir. İletişim sürecinin organize edilmesinde ve birebir iletişimde en önemli görev de yöneticiye düşmektedir. Yöneticinin bu becerisi örgütün her kesimini ve işin her aşamasını etkiler.

2.6.1. Yöneticilerin İletişim Becerileri

Yöneticilerin iletişim becerileri en kısa şekilde, insanlarla etkileşim içindeyken insanları gönülden yakalayıp çalıştırabilme yeteneğidir (Hargie, 2011'den akt. Fidan ve Küçükali, 2014). Örgütün sağlıklı işleyebilmesi için yöneten ve çalışan arasında aktif bir iletişimin bulunması gerekir, çünkü yönetenin başarısı işi üretenlere bağlıdır. Eskiden olduğu gibi baskıcı bir yönetim değil çağdaş, çalışanları ile iyi ilişkiler kuran, onları dinleyen, yönetim sürecinde çalışanların da fikrini alan yöneticiler kabul görmektedir. Yönetimde iletişim işleyişi yöneticiden çalışana olduğu gibi çalışandan yöneticiye de olmalı, her birimde iletişim karşılıklı olarak sağlanmalıdır. Özellikle büyük kurumlarda yöneticilerin her çalışanla iletişim kurabilmesi olanaklı değildir, bunun için ast-üst ilişkisinin ön planda olmadığı sosyal etkinlikler veya toplantılar düzenlenerek fırsat yaratılabilir (Güngör, 2015).

Yönetimde iletişimin fonksiyonları kontrol, motivasyon, duygu ve düşüncelerin ifade edilmesi, bilgi edinme ve bilgi paylaşımıdır (Robbins, 2003'ten akt. Şanlı ve diğerleri, 2014). Yöneticilerin iletişim sürecini kullanma amaçları ise; davranış değiştirme, örgütte haberleşme ağı kurma, kişiler arası ilişkileri geliştirme, yetki sorumluluklarını gerçekleştirme ve etkisi olan bir koordinasyon sağlama (Bursalıoğlu, 2008). Yöneticilerin bu amaçları gerçekleştirmedeki başarısı, örgütün başarısını da doğru oranda etkiler.

Yöneticilerin iyi bir iletişim süreci sağlayabilmeleri için ayrıca; özenli giyinmeleri, konuşmalarının hedefe yönelik olması, yeni ortamlara ve yeni insanlarla tanışmaya her zaman açık olması, amaca yönelik cümleler kurup konunun çerçevesinden çıkmaması ve gerekli durumlarda kişilerle tekrar iletişime geçmekten geri durmaması gerekir (Kramer, 2000).

Yöneticilerin güncel iletişim araçlarını takip etmesi, bu araçlardan yeterince yararlanabilmesi ve örgütün de yararlanması için gerekli ortamı hazırlaması gerekmektedir.

2.6.2. Okul Öncesi Eğitim Kurumu Yöneticilerinin İletişim Becerileri

Bütün örgütlerde olduğu gibi eğitim kurumlarında da iletişim oldukça önemlidir. Okul müdürünün iletişim becerileri okulun amaçlarına ulaşmasında,

toplumun beklentilerinin yerine getirilmesinde ve yönetim süreçlerinin sorunsuz işleminde etkilidir.

Okulda iletişim ağını kurmaktan sorumlu kişi eğitim kurumu yöneticisidir. Yönetici bu görevini gerçekleştirirken kurumda iletişimi başlatmaktan ve takip etmekten, süreklilik sağlamaktan, sürdürülen iletişimin sonucunu alana kadar devamlılık sağlamaktan sorumludur. Okul içinde iletişim yönetici tekelindedir. Yönetici kurum içinde baskıcı ve kısıtlayıcı bir iletişim ağına izin verir, bilgi alışverişini sınırlar, yetkisini baskıcı şekilde uygularsa okul başarı oranı ve okula bağlılık oranı düşer. Baskıcı yönetimle sınırlanan iletişim eğitim kurumunun zarar görmesine neden olur (Başaran ve Çinkır, 2011).

Okul yöneticisi; okulda huzurlu bir ortam yaratmak, kurumun zamana ayak uydurmasını ve çağın yeniliklerinden uzak kalmaması, okulun işleyişinin verimli şekilde sürdürebilmek, plan ve programın başarılı şekilde uygulanmasını sağlamak, kurumu her zaman daha ileri taşıyabilmek ve doğru kararlar verebilmek için iletişim becerilerine sahip olmalıdır (Ada, Çelik, Küçükali ve Manafzadehtabriz, 2015).

Okul içinde çeşitli nedenlerle bazı iletişim engelleri oluşabilir. Bu durumun sebebi çoğunlukla kişisel özelliklerdir, kişilerin duygularını araya koymasıyla oluşur. Böyle bir engel durumunda kaynak tarafından gönderilen ileti alıcıya anlamını kaybetmeden veya eksiksiz bir şekilde ulaşamaz. Bu durum da iletişim sürecini olumsuz etkiler (Şimşek, 2003 ve Gürgen 1997'den akt. Şimşek ve Altinkurt 2009). Bu tarz engellerle karşılaşma oranının az olması da okul yöneticisinin iletişim becerisiyle doğrudan ilişkilidir.

Bütün eğitim kurumları için yukarıda bahsedilen süreç geçerli olmakla birlikte bağımsız okul öncesi eğitim kurumları iletişim süreci açısından biraz daha şanslıdır. Bağımsız okul öncesi eğitim kurumlarında yöneticiye ulaşılabilirlik daha kolaydır, yöneticinin sorumlu olduğu öğrenci, öğretmen ve çalışan sayısı daha düşüktür ve veliyle etkileşim daha yoğundur. Bu durum da iletişim sürecinin aktif ve başarılı olmasına destek olabilir.

2.7.İlgili Araştırmalar

Araştırmanın bu bölümünde konuya benzer özellikler gösteren araştırmalar yer almaktadır.

2.7.1. Yurt İçinde Yürütölen Araştırmalar

Ölkemizde yönetim, iletişim, eğitim alanlarında araştırmaların yoğun olduğu görölmüştür. Bunların yanı sıra eğitim kurumu yöneticilerinin iletişim becerileri üzerine de çalışmalar yapıldığı görölmüştür. Bu çalışmalardan bazıları aşağıda sunulmuştur.

ubuku ve Döndar (2003)'ün “Okul Yöneticilerinin İletişim Becerilerine İlişkin Öğretmenlerin Algı ve Beklentileri” araştırmasına göre öğretmenlerin algılarının cinsiyet, kıdem, buldukları okuldaki hizmet süresi gibi değişkenlere göre farklılık göstermemesine karşın görev alanı ve öğrenim durumlarına göre farklılık gösterdiği görölmüştür. Öğretmenlerin algı ve beklentileri karşılaştırıldığında beklentinin algıya göre farklı ve yüksek olmasına dayanarak yöneticilerin iletişim becerilerinin yeterli bulunmadığı sonucuna ulaşılabilir.

Karlı (2007)'nin “İlköğretim Okullarında Yönetici Öğretmen İletişimi: Öğretmen Algılarına Göre İstanbul İli Tuzla İlçesi Örneğinde Bir Araştırma” adlı çalışmasında öğretmen-yönetici iletişiminde öğretmen algıları düzeyi belirlenmiş ve değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bazı bulgular: Erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere oranla iletişim algılarının daha yüksek olduğu, iletişim eğitimi alan öğretmenlerin diğerlerine göre algılarının daha yüksek olduğu, lisans ve yüksek lisans eğitimi almış öğretmenlerin diğerlerine göre iletişim algılarının daha yüksek olduğudur.

Hacıoğlu (2007)'nin “Okul Öncesi Yöneticilerinin Sergiledikleri İletişim Becerilerinin Algıları İle Öğretmenlerin Empati Düzeyleri Arasındaki İlişki” araştırmasının sonuçlarına göre öğretmenlerin empati düzeyleri ile okul öncesi yöneticilerinin iletişim becerileri arasında ilişki söz konusudur. Ve bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir.

şahin (2007)'nin “İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Kişiler Arası İletişim Becerileri Ve atışma Yönetimi Stratejileri Arasındaki İlişki” araştırması sonucunda öğretmen ve yönetici algılarına göre yöneticilerin kişiler arası iletişim becerileri yüksek bulunmuştur. Yöneticilerin iletişim becerilerini sergilemeleri konusunda kendilerini öğretmen algıların göre biraz daha yeterli buldukları görölmüştür. Çatışma yönetimi konusunda da öğretmen ve yöneticilerin görüşlerinin birbirini

desteklediği görülmektedir. Yöneticilerin en çok problem çözme yöntemini kullandıkları görülmüştür. Araştırma sonucunda kişiler arası iletişim becerilerinin çatışma yönetiminde hem yönetici hem öğretmenlere göre çok önemli olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Tomaç (2009)'un yaptığı “Anaokulu Öğretmenlerinin İletişim Becerileri Açısından Yöneticileri Algılamaları” adlı çalışmada anaokulu öğretmenlerinin yöneticilerinin nasıl algıladıkları ve bunun kişiden kişiye değişiklik gösterip göstermediği belirlenmiştir. Resmi eğitim kurumlarındaki öğretmenlerin yöneticilerini; kendini onların yerine koyarak dinleyebilme, etkili iletişim kurabilme, geribildirimde bulunma ve güven verme becerileri açısından özel eğitim kurumlarındaki öğretmenlere göre daha yeterli buldukları görülmüştür.

Lal (2012) tarafından yapılan “İlköğretim Okulu Müdürlerinin İletişim Becerileri İle Okul Kültürü Arasındaki İlişkiler” araştırmada bu ilişkiler öğretmen algılarına göre belirlenmiştir. Araştırma sonunda okul kültürü ile müdürlerin iletişim becerileri arasında pozitif bir ilişki olduğu, erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre daha iyimser olduğu ve kıdem süresi arttıkça iyimserliğin diğer gruplara göre arttığı saptanmıştır.

Çetinkaya (2012)'nin “İlköğretim Okulu Yöneticilerinin İletişim Becerilerinin Okul Başarısına Etkisi” adlı çalışmasında iletişim becerileri öğretmen algılarına göre incelenmiştir. Araştırma sonucunda okul yöneticilerinin iletişim becerilerinin okul başarısını etkilemediği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca yöneticilerin iletişim becerilerinin yöneticilerin demografik özelliklerine göre anlamlı farklılık göstermediği görülmüştür. Buna karşın öğretmenlerin demografik özelliklerine göre yöneticilerin iletişim becerilerine ilişkin görüşlerinde anlamlı farklılık gösterdiği bulgusu elde edilmiştir.

Çelik (2013)'ün “İstanbul İli Arnavutköy İlçesindeki Ortaöğretim Kurumlarında Görev Yapan Yöneticilerin İletişim Becerilerinin Öğretmen Motivasyonları Ve Akademik Tükenmişlikleri Üzerine Etkisi” araştırmasında, öğretmenlerin doldurduğu anketlerden elde edilen bulgulara göre müdürlerin iletişim becerilerinin öğretmenlerin akademik tükenmişlik ve motivasyonlarına anlamlı etkisi olduğu ve iletişim becerisi arttıkça motivasyonun artıp tükenmişlik düzeyinin azaldığı belirlenmiştir.

Açıl (2013)'ün "İlköğretim Öğretmenlerinin Okul Yöneticilerinin İletişim Becerilerine Yönelik Görüşlerinin Değerlendirilmesi" çalışmasında öğretmen görüşlerine göre yöneticilerin iletişim becerileri değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda yöneticilerin iletişim becerilerine dair öğretmen görüşlerinin öğretmenlerin yaş, cinsiyet, kıdem gibi demografik özelliklerine göre anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir.

Fidan (2013) tarafından gerçekleştirilen "Öğretmen Algılarına Göre İlköğretim Kurumlarında Yöneticilerin İletişim Becerileri ve Örgütsel Değerler Arasındaki İlişki" tez çalışmasında ilköğretim kurumlarının örgütsel değerleri ile yöneticilerin iletişim becerileri arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yöneticilerin iletişim becerileri örgütsel değerleri olumlu yönde etkilemektedir.

Kaymak (2015) "Okul Yöneticilerinin İletişim Becerileri İle Çatışmayı Yönetme Stratejileri Arasındaki İlişki" araştırmasında konuya ilişkin öğretmen görüşlerini ortaya çıkarmak ve bu görüşlerin kurum türüne göre farklılık gösterip göstermediği bulunmak istenmiştir. Araştırma sonucunda okul müdürlerinin iletişim becerileri yüksek olanların uyma-uzlaşma stratejisini kullandıkları bulunmuştur. Yöneticilerin iletişim becerilerinin kurum türleri arasında anlamlı farklılık göstermediği görülmüştür. Araştırma sonucuna göre yöneticilerin iletişim becerileri çatışmayı yönetme stratejilerini pozitif yönde etkiler.

Araştırmalarda çeşitli özelliklere göre farklı sonuçlara ulaşıldığı görülmüştür. Genel olarak eğitim kurumu yöneticisinin iletişim becerisinin kurum işleyişini önemli ölçüde etkilediği söylenebilir.

2.7.2.Yurt Dışında Yürütülen Araştırmalar

Yöneticilerin iletişim becerilerine ilişkin yurt dışında yürütülmüş araştırmalardan bazıları aşağıda sunulmuştur.

Payne (2003)'ün ilişkisel iletişim yeteneğinin işteki performans üzerine etkilerini incelediği araştırmasında örgüt içi iletişim becerileri düzeyinin yüksek olmasının örgüt için önemli olduğu vurgulanmaktadır. Çalışmada aynı zamanda örgütte davranış şekillerinin de önemli olduğu vurgulanmıştır. İletişim becerilerinin ve davranış ilişkilerinin örgütün düzgün çalışmasını ve verimin artmasını etkilediği belirtilmiştir.

Glatfelder (2000), yöneticilerin iletişim becerinin çalışanların iş doyumuna etkisini incelemiş ve böyle bir etkinin olduğunu belirtmiştir. Yöneticilerin ve astların etkili, uyumlu iletişim kurmasının astların iş doyumuna arasındaki ilişkisi incelenmiştir. Araştırma sonucuna göre; yöneticilerin ve astların uyumlu ve etkili iletişim kurmaları astların iş doyumunu olumlu yönde etkilediği belirlenmiştir.

Hunt, Tourish ve Hargie (2000)'nin eğitim idarecilerinin iletişim tecrübelerinin; zaaf, kuvvetli yönler ve kritik hadiselerin saptanması araştırması örgüt çalışanları ve yöneticileri arasında meydana gelen iletişim problemlerinin özellikle toplantı düzenlenmesi, bilginin aktarımı ve uygun iletişim kanallarının kullanımındaki problemler olduğu belirtilmiştir. İletişim becerilerini geliştirici eğitimler verilmesinin bu problemlerde etkili olacağı söylenmiştir.

Christensen (2010), sosyal becerilerin neler olduğunu incelediği çalışmada; sosyal becerilerin insanlarla iletişim kurarak toplumsallaşmamıza olanak sağladığı belirtmiştir. Sözlü ve sözsüz iletişimin insanların hakkımızdaki kararlarını etkilediği üzerinde durmuştur. Sosyal beceriler eğitimi kişinin iyi iletişim becerisi olmasını sağlar (Christensen 2010; Akt: Kurt, 2015).

Yurt dışında yürütülen çalışmalar farklı alanlarda olsalar da genel olarak ulaşılan sonuçlar; iletişimin, örgütün işleyişi için önemli bir olgu olduğudur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, araştırmanın evren ve örnekleme, veri toplama aracı, verilerin toplanması ve verilerin analizi ile ilgili bilgiler bulunmaktadır.

3.1. Araştırma Modeli

Araştırmada okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan yöneticilerin iletişim becerilerine ilişkin öğretmen görüşleri tarama modelinde incelenmiştir.

Tarama modeli, geçmişte ya da hala var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan bir yaklaşımdır. Araştırma konusu olan nesne veya bireyi değiştirme çabası gösterilmez, nesne veya bireyin tanımlanması kendi koşulları içinde, olduğu gibi yapılmaya çalışılır (Karasar, 2003).

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, İstanbul ili, 2016-2017 eğitim öğretim yılı, Küçükçekmece ilçesinde bulunan kamu ve özel okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan 479 öğretmenden 130'u, Başakşehir ilçesinde bulunan kamu ve özel okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan 249 öğretmenden 120'si, toplam 250 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Küçükçekmece ve Başakşehir ilçeleri farklı sosyo-ekonomik gruplar olduğu için tabakalı örnekleme uygun görülmüştür. Çalışma kapsamında tüm okul öncesi öğretmenlere ulaşma imkânının olmaması nedeniyle araştırmanın amacına uygun olarak basit seçkisiz tabakalı örnekleme yolu seçilmiştir.

Tabakalı örnekleme sınırları belirlenmiş bir evrende alt tabakalar veya alt birim gruplarının var olduğu durumlarda kullanılır. Burada önemli olan, evren içindeki alt tabakaların varlığından yola çıkarak evren üzerinde çalışmaktır. Toplam örneklem içinde katılımcılar evrendeki oran içerisinde temsil edilebilir. Böylelikle elde edilecek bulguların evreni temsil etme gücü de o ölçüde artar (Yıldırım, A. ve Şimşek, H. 2005).

Tablo 1.
Öğretmenlerin Cinsiyet Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri

İlçe	Cinsiyet	<i>f</i>	%
Küçükçekmece	Kadın	122	93.8
	Erkek	8	6.2
	Toplam	130	100
Başakşehir	Kadın	116	96.7
	Erkek	4	3.3
	Toplam	120	100
Genel Toplam		250	100

Tablo 1’de görüldüğü üzere Küçükçekmece ilçesinde araştırmaya katılan öğretmenlerin 122’si (%93.8) kadın, 8’i (%6.2) erkek öğretmendir. Başakşehir ilçesinde araştırmaya katılan öğretmenlerin 116’sı (%96.7) kadın, 4’ü (%3.3) erkek öğretmendir.

Tablo 2.
Öğretmenlerin Yaş Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri

İlçe	Yaş (Grup)	<i>f</i>	%
Küçükçekmece	18-25 arası	28	21.5
	26-33 arası	76	58.5
	34-41 arası	20	15.4
	42 ve üzeri	6	4.6
	Toplam	130	100
Başakşehir	18-25 arası	26	21.7
	26-33 arası	42	35.0
	34-41 arası	40	33.3
	42 ve üzeri	12	10.0
	Toplam	120	100
Genel Toplam		250	100

Tablo 2’de görüldüğü gibi Küçükçekmece ilçesinde araştırmaya katılan öğretmenler yaş grubuna göre incelendiğinde 28’i (%21.5) 18-25 arası, 76’sı (%58.5) 26-33 arası, 20’si (%15.4) 31-41 arası yaş grubunda bulunmaktadır. Öğretmenlerin 3’ü (%2.3) 42-49 arası, 3’ü (%2.3) 50 ve üzeri yaş grubunda olduğundan 42-49 arası ile 50 ve üzeri yaş grubu birleştirilmiş ve 6’sı (%4.6) 42 ve üstü yaş grubu olarak değerlendirilmiştir. Başakşehir ilçesinde araştırmaya katılan öğretmenler yaş grubuna göre incelendiğinde 26’sı (%21.7) 18-25 arası, 42’si (%35.0) 26-33 arası, 40’ı (%33.3) 31-41 arası yaş grubunda bulunmaktadır. Öğretmenlerin 11’i (%9.2) 42-49

arası, 1'i (%0.8) 50 ve üzeri yaş grubunda olduğundan 42-49 arası ile 50 ve üzeri yaş grubu birleştirilmiş ve 12'si (%10.0) 42 ve üstü yaş grubu olarak değerlendirilmiştir.

Tablo 3.
Öğretmenlerin Eğitim Durumu Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri

İlçe	Eğitim Durumu	<i>f</i>	%
Küçükçekmece	Lise	3	2.3
	Ön Lisans	32	24.6
	Lisans	91	80.0
	Lisans Üstü	4	3.1
	Toplam	130	100
Başakşehir	Lise	3	2.5
	Ön Lisans	31	25.8
	Lisans	83	69.2
	Lisans Üstü	3	2.5
	Toplam	120	100
Genel Toplam		250	100

Tablo 3'de görüldüğü gibi Küçükçekmece ilçesinde araştırmaya katılan öğretmenler öğrenim durumlarına göre incelendiğinde 3'ü (%2.3) lise, 32'si (%24.6) ön lisans, 91'i (%80.0) lisans, 4'ü (%3.1) lisans üstü mezundur. Başakşehir ilçesinde araştırmaya katılan öğretmenler öğrenim durumlarına göre incelendiğinde 3'ü (%2.5) lise, 31'i (%25.8) ön lisans, 83'ü (%69.2) lisans, 3'ü (%2.5) lisans üstü mezundur.

Tablo 4.
Öğretmenlerin Mesleki Kıdem Yılı Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri

İlçe	Mesleki Kıdem Yılı (Grup)	<i>f</i>	%
Küçükçekmece	5'ten az	42	32.3
	6-10 yıl	67	51.5
	11-15 yıl	12	9.2
	16-20 yıl	5	3.8
	21 yıl ve üzeri	4	3.1
	Toplam	130	100
Başakşehir	5'ten az	35	29.2
	6-10 yıl	41	34.2
	11-15 yıl	26	21.7
	16-20 yıl	14	11.7
	21 yıl ve üzeri	4	3.4
	Toplam	120	100
Genel Toplam		250	100

Tablo 4’de görüldüğü gibi Küçükçekmece ilçesinde araştırmaya katılan öğretmenlerin 42’si (%32.3) 5’ten az, 67’si (%51.5) 6-10 yıl arası, 12’si (%9.2) 11-15 yıl arası, 5’i (%3.8) 16-20 yıl arası mesleki kıdem yılına sahiptir. Öğretmenlerin 2’si (%1.6) 21-25 yıl arası, 2’si (%1.6) 26 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip olduğundan 21-25 yıl arası ile 26 yıl ve üzeri mesleki kıdem grubu birleştirilmiş ve 4’ü (%3.1) 21 yıl ve üzeri mesleki kıdem grubu olarak değerlendirilmiştir. Başakşehir ilçesinde araştırmaya katılan öğretmenlerin 35’i (%29.2) 5’ten az, 41’i (%34.2) 6-10 yıl arası, 26’sı (%21.7) 11-15 yıl arası, 14’ü (%11.7) 16-20 yıl arası mesleki kıdem yılına sahiptir. Öğretmenlerin 2’si (%1.7) 21-25 yıl arası, 2’si (%1.7) 26 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip olduğundan 21-25 yıl arası ile 26 yıl ve üzeri mesleki kıdem grubu birleştirilmiş ve 4’ü (%3.4) 21 yıl ve üzeri mesleki kıdem grubu olarak değerlendirilmiştir.

Tablo 5.
Öğretmenlerin Çalıştıkları İlçe Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri

Öğretmenlerin Çalıştıkları İlçe	<i>f</i>	%
Küçükçekmece	130	52.0
Başakşehir	120	48.0
Toplam	250	100

Tablo 5’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin 130’u (%52.0) Küçükçekmece, 120’si (%48.0) Başakşehir ilçesinde görev yapmaktadır.

Tablo 6.
Öğretmenlerin Çalıştıkları Kurum Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri

İlçe	Çalışılan Kurum	<i>f</i>	%
Küçükçekmece	Bağımsız Anaokulu	88	67.7
	İlkokul	23	17.7
	Ortaokul-Lise	19	14.6
	Toplam	130	100
Başakşehir	Bağımsız Anaokulu	35	29.2
	İlkokul	66	55.0
	Ortaokul-Lise	19	15.8
	Toplam	120	100
Genel Toplam		250	100

Tablo 6’da görüldüğü gibi Küçükçekmece ilçesinde araştırmaya katılan öğretmenler çalıştıkları kuruma göre incelendiğinde 88’i (%67.7) bağımsız

anaokulunda, 23'ü (%17.7) ilkokulda, 19'u (%14.6) ortaokulda görev yapmaktadır. Başakşehir'de araştırmaya katılan öğretmenler çalıştıkları kuruma göre incelendiğinde 35'i (%29.2) bağımsız anaokulunda, 66'sı (%55.0) ilkokulda görev yapmaktadır. Öğretmenlerin 14'ü (%11.6) ortaokulda, 5'i (%4.2) lisede görev yaptığından bu iki öğretmen grubu birleştirilmiş ve 19'u (%15.8) ortaokul-lise olarak değerlendirilmiştir.

Tablo 7.
Öğretmenlerin Çalıştıkları Kurum Türü Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri

İlçe	Kurum Türü	<i>f</i>	%
Küçükçekmece	Kamu	115	88.5
	Özel	15	11.5
	Toplam	130	100
Başakşehir	Kamu	99	82.5
	Özel	21	17.5
	Toplam	120	100
Genel Toplam		250	100

Tablo 7'de görüldüğü üzere, Küçükçekmece ilçesi araştırma örnekleminde 115'i (%88.5) kamuda, 15'i (%11.5) özel kurumlarda görev yapan toplam 130 öğretmen bulunmaktadır. Başakşehir ilçesi araştırma örnekleminde 99'u (%82.5) kamuda, 21'i (%17.5) özel kurumlarda görev yapan toplam 120 öğretmen bulunmaktadır.

Tablo 8.
Yönetici Cinsiyeti Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri

İlçe	Yönetici Cinsiyeti	<i>f</i>	%
Küçükçekmece	Kadın	63	48.5
	Erkek	67	51.5
	Toplam	130	100
Başakşehir	Kadın	40	33.3
	Erkek	80	66.7
	Toplam	120	100
Genel Toplam		250	100

Tablo 8'de görüldüğü üzere Küçükçekmece ilçesinde araştırmaya katılan öğretmenlerin görev yaptıkları kurumlardaki yöneticilerin 63'ü (%48.5) kadın, 67'si (%51.5) erkek yöneticidir. Başakşehir ilçesinde araştırmaya katılan öğretmenlerin

görev yaptıkları kurumlardaki yöneticilerin 40'ı (%33.3) kadın, 80'i (%66.7) erkek yöneticidir.

3.3. Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgiler formu; katılımcılar hakkında araştırmada kullanılmak üzere; cinsiyet, yaş, eğitim durumu, mesleki kıdem, çalışılan kurum ve türü ve yöneticinin cinsiyeti bilgilerini elde etmek için kullanılmıştır. İkinci bölümde, okul öncesi eğitim kurumu yöneticilerinin iletişim becerilerini araştırmak üzere Şimşek (2003) tarafından geliştirilen 'İletişim Becerileri Ölçeği' kullanılmıştır. Ölçek 36 sorudan oluşmaktadır. Şimşek, okul müdürleri iletişim becerileri ölçeğinin güvenilirlik katsayısını $\alpha=0.98$ bulmuştur ve bu ölçeğin yüksek derecede güvenilir olduğunu göstermektedir (Şimşek 2003). Ölçekteki veriler 5'li likert ölçeği tarzındadır. Bu ifadeler; 1: Kesinlikle katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Orta düzeyde katılıyorum, 4: Katılıyorum, 5: Kesinlikle katılıyorum şeklindedir.

“Okul Müdürlerinin İletişim Becerilerine Yönelik Görüşleri”ni belirlemek amacıyla yapılan ölçekte okul müdürlerinin iletişim becerileri 17 boyuta ayrılmış ve bunlar ilgili sorular aracılığıyla ölçülmüştür. Okul müdürlerinin iletişim becerilerinin boyutları ile bunları yoklayan sorular Tablo 1’de verilmiştir. Bu bölümde 15.madde kontrol sorusu olduğu için değerlendirmeye alınmamıştır.

Tablo 9.
Okul Müdürlerinin İletişim Becerilerine Yönelik Görüşleri Ölçeği Boyutları

BOYUT	MÜDÜRLERİN İLETİŞİM BECERİLERİ	İLGİLİ SORULAR
1	Kalıplaşmış Düşünceler	1-2
2	Algı	3
3	Duygu	4-6
4	Cinsiyet	7

5	Giyim-Kuşam ve dış görünüş	8-20-21
6	Tutumlar	9-10
7	Savunma Davranışları	11-14
	Kontrol Sorusu	15
8	Bilgi düzeyi ve bilgilendirme	16-19
9	Gereksinimler	22-25
10	Planlama	26-28
11	Dinleme becerisi	29
12	Empati Kurma	30
13	Dönüte verilen önem	31
14	İletişim Zincirinde Var Olan Kişilerin Atlanması	32
15	Statü	33-35
16	Alıcının seçimi	36

3.4. Verilerin Toplanması

Veri toplama aracı için gerekli izinler alınmıştır. Örneklem grubunu oluşturan öğretmenlere ulaşılmıştır. Araştırmacı tarafından veri toplama aracına ilişkin gerekli ağıklamalar yapılmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Elde edilen verilerin analizinde SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) kullanılmıştır. Demografik bilgiler frekans ve yüzde olarak yorumlanmıştır. Alt boyuta ilişkin maddeler aritmetik ortalama (\bar{x}), standart sapma (ss), standart hata değerleri bulunarak yorumlanmıştır. Alt problemlerle ilgili anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla normal dağılım gösteren gruplar için t-testi, normal dağılım özelliği göstermeyen gruplar için non-parametrik Kruskal Wallis H ve Mann-Whitney U kullanılmıştır.

Araştırma kapsamında verilerin toplanmasına yönelik olarak hazırlanan ölçekte kullanılan 5'li Likert ölçeği, 1'den 5'e kadar olan değerlendirme ölçeği olup ölçek beş eşit parçaya bölünmüş ve her seçeneğe karşılık gelen puan aralıkları da belirlenmiştir. Ölçeklerde yer alan ifadelerin puanlamaları 1-1.79 arası "hiç"; 1.80-2.59 arası "az"; 2.60-3.39 arası "orta"; 3.40-4.19 arası "büyük ölçüde" ve 4.20-5.00 arası ise "tamamen" şeklinde belirlenmiştir.

Küçükçekmece ilçesinde verilerin cinsiyet değişkenine göre normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılmış ve sırasıyla kadın öğretmenler için -1.230 ile -.840, erkek öğretmenler için -.109 ile -2.032; 18-25 yaş aralığındaki öğretmenler için -.890 ile .204, 26-33 yaş aralığındaki öğretmenler için -1.092 ile 1.605; 34-41 yaş aralığındaki öğretmenler için .067 ile -.784; 42 ve üzeri yaş aralığındaki öğretmenler için -1.358 ile 2.293; lise mezunu öğretmenler için .308 basıklık değeri yok, ön lisans mezunu öğretmenler için -1.168 ile .895, lisans mezunu öğretmenler için -.915 ile 1.162, lisansüstü mezunu öğretmenler için -1.761 ile 3.060; kıdemi 5 yıldan az öğretmenler için -1.229 ile 1.220; kıdemi 6-10 yıl aralığında olan öğretmenler için -.775 ile .652, kıdemi 11-15 yıl aralığındaki öğretmenler için -.710 ile 1.259, kıdemi 16-20 yıl aralığında olan öğretmenler için -.056 ile .096, kıdemi 21 yıl ve üzeri öğretmenler için -1.656 ile 2.888; bağımsız anaokulunda görev yapan öğretmenler için -1.169 ile 1.060, ilkokulda görev yapan öğretmenler için -.610 ile -.033, ortaokul ve lisede görev yapan öğretmenler için -1.062 ile 3.314; kamu kurumlarında görev yapan öğretmenler için -.999 ile 1.120, özel kurumlarda görev yapan öğretmenler için -1.082 ile 2.578; kadın yöneticileri olan öğretmenler için -.941 ile -.187; erkek yöneticileri olan öğretmenler için -.115 ile -.134 olarak bulunmuştur.

Başakşehir ilçesinde verilerin cinsiyet değişkenine göre normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılmış ve sırasıyla kadın öğretmenler için -1.014 ile .786, erkek öğretmenler için -.389 ile -3.501; 18-25 yaş aralığındaki öğretmenler için -1.346 ile 2.180, 26-33 yaş aralığındaki öğretmenler için -.650 ile -.468; 34-41 yaş aralığındaki öğretmenler için -.808 ile -.415; 42 ve üzeri yaş aralığındaki öğretmenler için -.393 ile -.598; lise mezunu öğretmenler için -.647 basıklık değeri yok, ön lisans mezunu öğretmenler için -1.561 ile 2.894, lisans mezunu öğretmenler için -.709 ile -.365, lisansüstü mezunu öğretmenler için 1.152 basıklık değeri yok; kıdemi 5 yıldan az öğretmenler için -1.479 ile 2.854; kıdemi 6-10 yıl aralığında olan öğretmenler için -.894 ile .063, kıdemi 11-15 yıl aralığındaki öğretmenler için -.652 ile .930, kıdemi 16-20 yıl aralığında olan öğretmenler için -.617 ile .124, kıdemi 21 yıl ve üzeri öğretmenler için 1.002 ile -.490; bağımsız anaokulunda görev yapan öğretmenler için -1.315 ile 2.177, ilkokulda görev yapan öğretmenler için -.706 ile -.304, ortaokul ve lisede görev yapan öğretmenler için -1.668 ile 2.895; kamu kurumlarında görev yapan öğretmenler için -1.184 ile 1.179, özel kurumlarda görev yapan öğretmenler için -1.197 ile 2.373; kadın yöneticileri olan öğretmenler için -.758 ile -.584; erkek yöneticileri olan öğretmenler için -.737 ile -.302 olarak bulunmuştur.

İlçe değişkenine göre normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılmış ve sırasıyla Küçükçekmece ilçesi için -1.058 ile 1.225; Başakşehir ilçesi için -.964 ile .551 olarak bulunmuştur.

Tabachnick ve Fidell'e göre (2007) çarpıklık ve basıklık değerlerinin ± 1.5 George ve Mallery'e (2010) göre ise ± 2 aralığında yer alması normallik için kabul edilebilir bir durumdur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, temel olarak ele alınan problemin çözümü ve araştırmanın alt problemlerine dayalı olarak toplanan verilerin istatistiksel tekniklerle çözümlenmesi sonucunda elde edilen bulgulara yer verilmiş, bulgulara ilişkin tablolar sunulmuş ve bulguların yorumu yapılarak tartışmalara yer verilmiştir.

4.1. Küçükçekmece Okul Öncesi Eğitim Kurumu Yöneticilerinin İletişim Becerilerinin Belirlenmesi İle İlgili Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi olan “Öğretmen görüşlerine göre Küçükçekmece okul öncesi eğitim kurumu yöneticilerinin iletişim becerileri ne düzeydedir?” sorusuna ilişkin elde edilen veriler aşağıda Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10.
Küçükçekmece İlçesinde Görev Yapan Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeğinin Alt Boyutlarına Ait Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Standart Hata Değerleri

Boyutlar	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	$Sh_{\bar{x}}$
Kalıplaşmış Düşünceler	130	8.51/4.25	.13	1.44
Algı	130	4.34/4.34	.06	.73
Duygu	130	12.72/4.24	.20	2.32
Cinsiyet	130	4.54/4.54	.06	.68
Giyim, Kuşam ve Dış Görünüş	130	12.91/4.30	.14	1.64
Tutumlar	130	8.25/4.12	.12	1.36
Savunma Davranışları	130	13.55/3.39	.19	2.15
Bilgi Düzeyi ve Bilgilendirme	130	17.22/4.30	.22	2.54
Gereksinimler	130	16.66/4.17	.23	2.61
Planlama	130	12.72/4.24	.18	2.00
Dinleme Becerisi	130	4.15/4.15	.07	.78
Empati Kurma	130	4.19/4.19	.06	.73
Dönüte Verilen Önem	130	4.15/4.15	.07	.84
İletişim Zincirinde Var Olan Kişileri	130	4.31/4.31	.07	.75
Atlama	130	12.53/4.18	.19	2.14
Statü	130	4.36/4.36	.06	.66
Toplam	130	149.36/4.15	1.55	17.69

Tablo 10’da görüldüğü üzere okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeği ve alt boyutları incelendiğinde kalıplaşmış düşünceler alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=8.51$; algı boyunun ortalama puanı $\bar{x}=4.34$; duygu boyutunun ortalama puanı

$\bar{x}=12.72$; cinsiyet alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=4.54$; giyim, kuşam ve dış görünüş alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=12.91$; tutumlar alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=8.25$; savunma davranışları boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=13.55$; bilgi düzeyi ve bilgilendirme boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=17.22$; gereksinimler alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=16.66$; planlama alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=12.72$; dinleme becerisi alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=4.15$; empati kurma alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=4.19$; dönüte verilen önem alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=4.15$; iletişim zincirinde var olan kişileri atlama alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=4.31$; statü alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=12.53$; alıcının seçimi alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=4.36$; ölçeğin tamamının ortalama puanı $\bar{x}=149.36$ olarak tespit edilmiştir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve toplam ölçek ortalamaları madde boyutunda incelendiğinde, okul müdürlerinin ($\bar{x}=4.25$) tamamen kalıplaşmış davranışlarının bulunmadığını, ($\bar{x}=4.34$) öğretmenlerin durumlarını tamamen iyi algıladıklarını, ($\bar{x}=4.24$) öğretmenlere tarafsız, yapıcı ve güvenilir oldukları duygusunu tamamen verdiklerini, ($\bar{x}=4.54$) tamamen cinsiyet ayrımı yapmadıklarını, ($\bar{x}=4.30$) dış görünüşlerine ve verdikleri mesajlara tamamen dikkat ettiklerini, ($\bar{x}=4.12$) öğretmenlere karşı tutumlarının büyük ölçüde olumlu olduğunu, ($\bar{x}=3.39$) okulda yaşanan olumsuzluklara karşı orta düzeyde savunma davranışı gösterdiklerini, ($\bar{x}=4.30$) aktardıkları konu hakkında tamamen bilgi sahibi olduğunu ve öğretmenlerin bilgilendirilmelerine önem verdiğini, ($\bar{x}=4.17$) büyük ölçüde gereksiz kelimeler kullanmadan, karşısındakini dikkate alarak görüşlerinin nedenini açıkladığını, ($\bar{x}=4.24$) dinlemek için tamamen teşvik ettiğini, zaman ve mekan ayırdığını, ($\bar{x}=4.15$) büyük ölçüde karşısındakinin durumunu dikkate aldığını, ($\bar{x}=4.19$) büyük ölçüde empati kurduğunu, ($\bar{x}=4.15$) büyük ölçüde dönütlere önem verdiğini, ($\bar{x}=4.31$) ilgilileri tamamen zamanında bilgilendirdiğini, ($\bar{x}=4.18$) öğretmenlerle ilişkilerinde statüsünü değil tamamen dostluğuna önem verdiğini, ($\bar{x}=4.36$) iletilerin doğru alıcılara ulaşmasında büyük ölçüde etkili olduğunu ve ($\bar{x}=4.15$) okul müdürlerinin iletişim becerilerinin genel olarak büyük ölçüde olumlu olduğunu belirtmişlerdir.

4.2. Küçükçekmece Okul Öncesi Eğitim Kurumu Yöneticilerinin İletişim Becerilerinin Çeşitli Değişkenlere Göre Farklılaşması İle İlgili Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi olan “Küçükçekmece okul öncesi eğitim kurumu yöneticilerinin iletişim becerilerine ilişkin öğretmen görüşleri arasında cinsiyet, eğitim durumu, yaş, kıdem, çalıştığı kurum, çalıştığı kurum türü bakımından anlamlı farklılık var mıdır?” sorusuna ilişkin elde edilen veriler aşağıda verilmiştir.

Tablo 11.
Küçükçekmece İlçesinde Görev Yapan Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	$\sum sıra$	U	p
Kalıplaşmış Düşünceler	Kadın	122	64.47	7865.50	362.50	.208
	Erkek	8	81.19	649.50		
Algı	Kadın	122	63.71	7773.00	270.00	.020*
	Erkek	8	92.75	742.00		
Duygu	Kadın	122	64.05	7814.50	311.50	.080
	Erkek	8	87.56	700.50		
Cinsiyet	Kadın	122	65.11	7944.00	441.00	.591
	Erkek	8	71.38	571.00		
Giyim, Kuşam ve Dış Görünüş	Kadın	122	64.93	7922.00	419.00	.496
	Erkek	8	74.13	593.00		
Tutumlar	Kadın	122	64.38	7854.50	351.50	.174
	Erkek	8	82.56	660.50		
Savunma Davranışları	Kadın	122	64.68	7890.50	387.50	.322
	Erkek	8	78.06	624.50		
Bilgi Düzeyi ve Bilgilendirme	Kadın	122	65.09	7941.00	438.00	.623
	Erkek	8	71.75	574.00		
Gereksinimler	Kadın	122	66.00	8051.50	427.50	.553
	Erkek	8	57.94	463.50		
Planlama	Kadın	122	64.83	7909.00	406.00	.418
	Erkek	8	75.75	606.00		
Dinleme Becerisi	Kadın	122	65.18	7952.00	449.00	.683
	Erkek	8	70.38	563.00		
Empati Kurma	Kadın	122	65.06	7937.00	434.00	.556
	Erkek	8	72.25	578.00		
Dönüte Verilen Önem	Kadın	122	64.89	7917.00	414.00	.434
	Erkek	8	74.75	598.00		
İletişim Zincirinde Var Olan Kişileri Atlama	Kadın	122	65.46	7986.00	483.00	.957
	Erkek	8	66.13	529.00		
Statü	Kadın	122	65.17	7950.50	447.50	.690
	Erkek	8	70.56	564.50		
Alıcının Seçimi	Kadın	122	64.15	7826.00	323.00	.075
	Erkek	8	86.13	689.00		

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	$\sum sıra$	U	p
Toplam	Kadın	122	64.77	7902.00	399.00	.388
	Erkek	8	76.63	613.00		

Tablo 11’de görüldüğü üzere, okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve toplam ölçekten aldıkları puanlar arasında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Mann-Whitney U testi sonucunda; okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin algı alt boyutundan aldıkları puanların cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur [U=270.00; p<.05]. Bu farklılıkların erkek öğretmenler lehine gerçekleşmiştir. Erkek öğretmenler kadın öğretmenlere göre, okul müdürlerinin iletişim becerileri algılarının daha yüksek düzeyde sergilendiğini belirtmişlerdir. Buna karşın, kalıplaşmış düşünceler alt boyutundan alınan puanların [U=362.50; p>.05]; duygu alt boyutundan alınan puanların [U=311.50; p>.05]; cinsiyet alt boyutundan alınan puanların [U=441.00; p>.05]; giyim, kuşam ve dış görünüş alt boyutundan alınan puanların [U=419.00; p>.05]; tutumlar alt boyutundan alınan puanların [U=351.50; p>.05]; savunma davranışları alt boyutundan alınan puanların [U=387.50; p>.05]; bilgi düzeyi ve bilgilendirme alt boyutundan alınan puanların [U=438.00; p>.05]; gereksinimler alt boyutundan alınan puanların [U=427.50; p>.05]; planlama alt boyutundan alınan puanların [U=406.00; p>.05]; dinleme becerisi alt boyutundan alınan puanların [U=449.00; p>.05]; empati kurma alt boyutundan alınan puanların [U=434.00; p>.05]; dönüte verilen önem alt boyutundan alınan puanların [U=414.00; p>.05]; iletişim zincirinde var olan kişileri atlama alt boyutundan alınan puanların [U=483.00; p>.05]; statü alt boyutundan alınan puanların [U=447.50; p>.05]; alıcının seçimi alt boyutundan alınan puanların [U=323.00; p>.05] ve ölçekten alınan toplam puanların [U=399; p>.05] cinsiyete göre Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde gruplar arasındaki farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur.

Tablo 12.**Küçükçekmece İlçesinde Görev Yapan Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Yaş Değişkenine Göre Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları**

Boyutlar	Gruplar	<i>N</i>	$\bar{x}_{sıra}$	χ^2	<i>sd</i>	<i>p</i>
Kalıplaşmış Düşünceler	18-25 arası	28	63.48	.301	3	.960
	26-33 arası	76	66.42			
	34-41 arası	20	66.55			
	42 ve üstü	6	59.75			
Algı	18-25 arası	28	60.07	1.790	3	.617
	26-33 arası	76	67.34			
	34-41 arası	20	69.35			
	42 ve üstü	6	54.67			
Duygu	18-25 arası	28	58.63	2.184	3	.535
	26-33 arası	76	65.87			
	34-41 arası	20	74.43			
	42 ve üstü	6	63.17			
Cinsiyet	18-25 arası	28	63.61	1.837	3	.607
	26-33 arası	76	66.70			
	34-41 arası	20	68.35			
	42 ve üstü	6	49.67			
Giyim, Kuşam ve Dış Görünüş	18-25 arası	28	65.16	1.740	3	.628
	26-33 arası	76	63.55			
	34-41 arası	20	75.18			
	42 ve üstü	6	59.50			
Tutumlar	18-25 arası	28	56.93	3.159	3	.368
	26-33 arası	76	66.59			
	34-41 arası	20	75.18			
	42 ve üstü	6	59.50			
Savunma Davranışları	18-25 arası	28	68.86	5.116	3	.164
	26-33 arası	76	60.26			
	34-41 arası	20	80.70			
	42 ve üstü	6	65.58			
Bilgi Düzeyi ve Bilgilendirme	18-25 arası	28	66.20	.497	3	.920
	26-33 arası	76	65.08			
	34-41 arası	20	68.73			
	42 ve üstü	6	56.83			
Gereksinimler	18-25 arası	28	58.93	1.114	3	.774
	26-33 arası	76	67.25			
	34-41 arası	20	67.33			
	42 ve üstü	6	67.92			
Planlama	18-25 arası	28	55.91	4.704	3	.195
	26-33 arası	76	66.82			
	34-41 arası	20	77.48			
	42 ve üstü	6	53.58			

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	χ^2	sd	p
Dinleme Becerisi	18-25 arası	28	61.95	1.791	3	.617
	26-33 arası	76	65.04			
	34-41 arası	20	67.10			
	42 ve üstü	6	82.58			
Empati Kurma	18-25 arası	28	63.93	.283	3	.963
	26-33 arası	76	65.59			
	34-41 arası	20	68.43			
	42 ve üstü	6	61.92			
Dönüte Verilen Önem	18-25 arası	28	60.45	1.272	3	.736
	26-33 arası	76	67.72			
	34-41 arası	20	62.33			
	42 ve üstü	6	71.58			
İletişim Zincirinde Var Olan Kişileri Atlama	18-25 arası	28	63.86	3.137	3	.371
	26-33 arası	76	69.41			
	34-41 arası	20	55.80			
	42 ve üstü	6	56.00			
Statü	18-25 arası	28	65.02	.715	3	.870
	26-33 arası	76	65.31			
	34-41 arası	20	63.28			
	42 ve üstü	6	77.58			
Alıcının Seçimi	18-25 arası	28	65.75	.612	3	.894
	26-33 arası	76	64.36			
	34-41 arası	20	66.53			
	42 ve üstü	6	75.33			
Toplam	18-25 arası	28	60.63	1.049	3	.789
	26-33 arası	76	65.84			
	34-41 arası	20	71.75			
	42 ve üstü	6	63.17			

Tablo 12’de görüldüğü üzere, okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve toplam ölçekten aldıkları puanlar arasında yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Kruskal Wallis-H testi sonucunda kalıplaşmış düşünceler alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)} = .301$; $p > .05$]; algı alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)} = 1.790$; $p > .05$], duygu alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)} = 2.184$; $p > .05$]; cinsiyet alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)} = 1.837$; $p > .05$]; giyim, kuşam ve dış görünüş alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)} = 1.740$; $p > .05$]; tutumlar alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)} = 3.159$; $p > .05$]; savunma davranışları alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)} = 5.166$; $p > .05$]; bilgi düzeyi ve bilgilendirme alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)} = .497$; $p > .05$]; gereksinimler alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)} = 1.114$; $p > .05$]; planlama alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)} = 4.704$; $p > .05$]; dinleme becerisi alt

boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}= 1.791$; $p>.05$]; empati kurma alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}= .283$; $p>.05$]; dönüte verilen önem alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}= 1.272$; $p>.05$]; iletişim zincirinde var olan kişileri atlama alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}= 3.137$; $p>.05$]; statü alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}= .715$; $p>.05$]; alıcının seçimi alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}= .612$; $p>.05$] ve okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinden alınan toplam puanların [$X^2_{(3)}= 1.049$; $p>.05$] yaşa göre Kruskal Wallis-H testi sonuçları incelendiğinde gruplar arasındaki farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur.

Tablo 13.
Küçükçekmece İlçesinde Görev Yapan Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Eğitim Durumu Değişkenine Göre Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	x^2	sd	P
Kalıplaşmış Düşünceler	Lise	3	46.33	3.070	3	.381
	Ön Lisans	32	65.13			
	Lisans	91	65.07			
	Lisansüstü	4	92.63			
Algı	Lise	3	61.33	1.482	3	.686
	Ön Lisans	32	64.03			
	Lisans	91	65.27			
	Lisansüstü	4	85.50			
Duygu	Lise	3	37.17	2.167	3	.538
	Ön Lisans	32	62.98			
	Lisans	91	67.11			
	Lisansüstü	4	70.25			
Cinsiyet	Lise	3	42.00	2.352	3	.503
	Ön Lisans	32	68.94			
	Lisans	91	64.68			
	Lisansüstü	4	74.25			
Giyim, Kuşam ve Dış Görünüş	Lise	3	64.17	3.677	3	.298
	Ön Lisans	32	56.19			
	Lisans	91	67.91			
	Lisansüstü	4	86.25			
Tutumlar	Lise	3	62.33	7.297	3	.063
	Ön Lisans	32	52.72			
	Lisans	91	68.79			
	Lisansüstü	4	95.25			
Savunma Davranışları	Lise	3	74.67	3.258	3	.354
	Ön Lisans	32	70.94			
	Lisans	91	62.23			
	Lisansüstü	4	89.50			

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	x^2	sd	p
Bilgi Düzeyi ve Bilgilendirme	Lise	3	31.17	5.688	3	.128
	Ön Lisans	32	62.64			
	Lisans	91	66.25			
	Lisansüstü	4	97.13			
Gereksinimler	Lise	3	33.83	2.292	3	.514
	Ön Lisans	32	65.83			
	Lisans	91	66.19			
	Lisansüstü	4	71.00			
Planlama	Lise	3	33.83	4.710	3	.194
	Ön Lisans	32	58.86			
	Lisans	91	68.05			
	Lisansüstü	4	84.38			
Dinleme Becerisi	Lise	3	44.67	1.821	3	.610
	Ön Lisans	32	65.14			
	Lisans	91	65.65			
	Lisansüstü	4	80.50			
Empati Kurma	Lise	3	34.67	7.780	3	.051
	Ön Lisans	32	55.55			
	Lisans	91	70.48			
	Lisansüstü	4	54.88			
Dönüte Verilen Önem	Lise	3	36.17	4.070	3	.254
	Ön Lisans	32	59.94			
	Lisans	91	67.81			
	Lisansüstü	4	79.50			
İletişim Zincirinde Var Olan Kişileri Atlama	Lise	3	35.50	2.915	3	.405
	Ön Lisans	32	69.31			
	Lisans	91	64.84			
	Lisansüstü	4	72.50			
Statü	Lise	3	35.83	2.499	3	.475
	Ön Lisans	32	62.08			
	Lisans	91	67.52			
	Lisansüstü	4	69.13			
Alıcının Seçimi	Lise	3	61.33	2.479	3	.479
	Ön Lisans	32	57.58			
	Lisans	91	68.17			
	Lisansüstü	4	71.25			
Toplam	Lise	3	32.33	4.547	3	.208
	Ön Lisans	32	61.42			
	Lisans	91	66.95			
	Lisansüstü	4	90.13			

Tablo 13’de görüldüğü üzere, okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve toplam ölçekten aldıkları puanlar arasında eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Kruskal Wallis-H testi sonucunda; kalıplaşmış düşünceler alt

boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}= 3.070$; $p>.05$]; algı alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}= 1.482$; $p>.05$], duygu alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}= 2.167$; $p>.05$]; cinsiyet alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}= 2.352$; $p>.05$]; giyim, kuşam ve dış görünüş alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}= 3.677$; $p>.05$]; tutumlar alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}= 7.297$; $p>.05$]; savunma davranışları alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}= 3.258$; $p>.05$]; bilgi düzeyi ve bilgilendirme alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}= 5.688$; $p>.05$]; gereksinimler alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}= 2.292$; $p>.05$]; planlama alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}= 4.710$; $p>.05$]; dinleme becerisi alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}= 1.821$; $p>.05$]; empati kurma alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}= 7.780$; $p>.05$]; dönüte verilen önem alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}= 4.070$; $p>.05$]; iletişim zincirinde var olan kişileri atlama alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}= 2.915$; $p>.05$]; statü alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}= 2.499$; $p>.05$]; alıcının seçimi alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}= 2.479$; $p>.05$] ve okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinden alınan toplam puanların [$X^2_{(3)}= 4.547$; $p>.05$] eğitim durumuna göre Kruskal Wallis-H testi sonuçları incelendiğinde gruplar arasındaki farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur.

Tablo 14.

Küçükçekmece İlçesinde Görev Yapan Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Mesleki Kıdem Değişkenine Göre Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	x^2	sd	P
Kalıplaşmış Düşünceler	5'ten az	42	60.23	5.136	4	.274
	6-10 yıl	67	71.26			
	11-15 yıl	12	53.08			
	16-20 yıl	5	52.10			
	21 yıl ve üzeri	4	78.38			
Algı	5'ten az	42	58.00	6.211	4	.184
	6-10 yıl	67	72.10			
	11-15 yıl	12	53.17			
	16-20 yıl	5	65.20			
	21 yıl ve üzeri	4	71.00			
Duygu	5'ten az	42	63.08	1.145	4	.887
	6-10 yıl	67	66.46			
	11-15 yıl	12	64.88			
	16-20 yıl	5	61.00			
	21 yıl ve üzeri	4	82.38			

Boyutlar	Gruplar	<i>N</i>	$\bar{x}_{sıra}$	χ^2	<i>sd</i>	<i>p</i>
Cinsiyet	5'ten az	42	65.60	2.942	4	.568
	6-10 yıl	67	67.22			
	11-15 yıl	12	52.67			
	16-20 yıl	5	77.20			
	21 yıl ve üzeri	4	59.50			
Giyim, Kuşam ve Dış Görünüş	5'ten az	42	60.49	9.218	4	.056
	6-10 yıl	67	68.69			
	11-15 yıl	12	45.92			
	16-20 yıl	5	96.50			
	21 yıl ve üzeri	4	84.63			
Tutumlar	5'ten az	42	63.30	2.385	4	.665
	6-10 yıl	67	67.28			
	11-15 yıl	12	54.46			
	16-20 yıl	5	79.90			
	21 yıl ve üzeri	4	73.88			
Savunma Davranışları	5'ten az	42	65.63	4.138	4	.388
	6-10 yıl	67	62.19			
	11-15 yıl	12	71.17			
	16-20 yıl	5	95.70			
	21 yıl ve üzeri	4	64.88			
Bilgi Düzeyi ve Bilgilendirme	5'ten az	42	64.48	3.577	4	.466
	6-10 yıl	67	67.09			
	11-15 yıl	12	49.92			
	16-20 yıl	5	82.40			
	21 yıl ve üzeri	4	75.25			
Gereksinimler	5'ten az	42	56.62	6.137	4	.189
	6-10 yıl	67	70.48			
	11-15 yıl	12	56.29			
	16-20 yıl	5	81.00			
	21 yıl ve üzeri	4	83.63			
Planlama	5'ten az	42	58.81	6.884	4	.142
	6-10 yıl	67	70.07			
	11-15 yıl	12	52.50			
	16-20 yıl	5	94.00			
	21 yıl ve üzeri	4	62.50			
Dinleme Becerisi	5'ten az	42	59.89	5.902	4	.207
	6-10 yıl	67	69.31			
	11-15 yıl	12	53.75			
	16-20 yıl	5	67.10			
	21 yıl ve üzeri	4	93.75			
Empati Kurma	5'ten az	42	57.36	6.091	4	.192
	6-10 yıl	67	70.82			
	11-15 yıl	12	56.21			
	16-20 yıl	5	73.70			
	21 yıl ve üzeri	4	79.50			

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	χ^2	sd	p
Dönüte Verilen Önem	5'ten az	42	60.85	2.500	4	.645
	6-10 yıl	67	68.75			
	11-15 yıl	12	63.21			
	16-20 yıl	5	55.40			
	21 yıl ve üzeri	4	79.50			
İletişim Zincirinde Var Olan Kişileri Atlama	5'ten az	42	63.40	4.856	4	.302
	6-10 yıl	67	70.14			
	11-15 yıl	12	48.92			
	16-20 yıl	5	55.10			
	21 yıl ve üzeri	4	72.50			
Statü	5'ten az	42	60.36	5.695	4	.223
	6-10 yıl	67	69.93			
	11-15 yıl	12	52.21			
	16-20 yıl	5	59.00			
	21 yıl ve üzeri	4	93.25			
Alıcının Seçimi	5'ten az	42	59.67	3.650	4	.455
	6-10 yıl	67	68.84			
	11-15 yıl	12	60.46			
	16-20 yıl	5	65.30			
	21 yıl ve üzeri	4	86.13			
Toplam	5'ten az	42	60.05	5.048	4	.282
	6-10 yıl	67	69.30			
	11-15 yıl	12	51.04			
	16-20 yıl	5	81.60			
	21 yıl ve üzeri	4	82.38			

Tablo 14'de görüldüğü üzere, okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve toplam ölçekten aldıkları puanlar arasında mesleki kıdem değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Kruskal Wallis-H testi sonucunda kalıplaşmış düşünceler alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}= 5.136$; $p>.05$]; algı alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}= 6.211$; $p>.05$], duygu alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}= 1.145$; $p>.05$]; cinsiyet alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}= 2.942$; $p>.05$]; giyim, kuşam ve dış görünüş alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}= 9.218$; $p>.05$]; tutumlar alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}= 2.385$; $p>.05$]; savunma davranışları alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}= 4.138$; $p>.05$]; bilgi düzeyi ve bilgilendirme alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}= 3.577$; $p>.05$]; gereksinimler alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}= 6.137$; $p>.05$]; planlama alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}= 6.884$; $p>.05$]; dinleme becerisi alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}= 5.902$; $p>.05$]; empati kurma alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}= 6.091$; $p>.05$]; dönüte

verilen önem alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}= 2.500$; $p>.05$]; iletişim zincirinde var olan kişileri atlama alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}= 4.856$; $p>.05$]; statü alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}= 5.695$; $p>.05$]; alıcının seçimi alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}= 3.650$; $p>.05$] ve okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinden alınan toplam puanların [$X^2_{(4)}= 5.048$; $p>.05$] mesleki kıdeme göre Kruskal Wallis-H testi sonuçları incelendiğinde gruplar arasındaki farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur.

Tablo 15.

Küçükçekmece İlçesinde Görev Yapan Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Çalışılan Kurum Değişkenine Göre Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	x^2	sd	p
Kalıplaşmış Düşünceler	Bağımsız Anaokulu	88	67.28			
	İlkokul	23	61.65	.655	2	.721
	Ortaokul-Lise	19	61.89			
Algı	Bağımsız Anaokulu	88	64.94			
	İlkokul	23	63.26	.579	2	.749
	Ortaokul-Lise	19	70.79			
Duygu	Bağımsız Anaokulu	88	68.88			
	İlkokul	23	62.35	2.865	2	.239
	Ortaokul-Lise	19	53.68			
Cinsiyet	Bağımsız Anaokulu	88	70.15			
	İlkokul	23	52.39	6.327	2	.042*
	Ortaokul-Lise	19	59.84			
Giyim, Kuşam ve Dış Görünüş	Bağımsız Anaokulu	88	67.95			
	İlkokul	23	54.89	2.310	2	.315
	Ortaokul-Lise	19	66.97			
Tutumlar	Bağımsız Anaokulu	88	67.73			
	İlkokul	23	62.07	1.072	2	.585
	Ortaokul-Lise	19	59.32			
Savunma Davranışları	Bağımsız Anaokulu	88	68.47			
	İlkokul	23	64.35	2.704	2	.259
	Ortaokul-Lise	19	53.13			
Bilgi Düzeyi ve Bilgilendirme	Bağımsız Anaokulu	88	68.88			
	İlkokul	23	60.65	2.431	2	.297
	Ortaokul-Lise	19	55.74			
Gereksinimler	Bağımsız Anaokulu	88	65.45			
	İlkokul	23	64.50	.044	2	.978
	Ortaokul-Lise	19	66.92			
Planlama	Bağımsız Anaokulu	88	67.29			
	İlkokul	23	70.41	3.431	2	.180
	Ortaokul-Lise	19	51.26			

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	χ^2	sd	p
Dinleme Becerisi	Bağımsız Anaokulu	88	64.39	1.407	2	.495
	İlkokul	23	73.02			
	Ortaokul-Lise	19	61.55			
Empati Kurma	Bağımsız Anaokulu	88	64.35	.366	2	.833
	İlkokul	23	68.91			
	Ortaokul-Lise	19	66.68			
Dönüte Verilen Önem	Bağımsız Anaokulu	88	65.11	1.356	2	.508
	İlkokul	23	71.87			
	Ortaokul-Lise	19	59.58			
İletişim Zincirinde Var Olan Kişileri Atlama	Bağımsız Anaokulu	88	66.89	.821	2	.663
	İlkokul	23	59.67			
	Ortaokul-Lise	19	66.13			
Statü	Bağımsız Anaokulu	88	65.88	.043	2	.979
	İlkokul	23	64.07			
	Ortaokul-Lise	19	65.50			
Alıcının Seçimi	Bağımsız Anaokulu	88	65.30	.291	2	.865
	İlkokul	23	68.43			
	Ortaokul-Lise	19	62.87			
Toplam	Bağımsız Anaokulu	88	68.36	1.937	2	.380
	İlkokul	23	62.72			
	Ortaokul-Lise	19	55.63			

Tablo 15’de görüldüğü üzere, okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve toplam ölçekten aldıkları puanlar arasında çalışılan kurum değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Kruskal Wallis-H testi sonucunda kalıplaşmış düşünceler alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)} = .655$; $p > .05$]; algı alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)} = .579$; $p > .05$], duygu alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)} = 2.865$; $p > .05$]; giyim, kuşam ve dış görünüş alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)} = 2.310$; $p > .05$]; tutumlar alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)} = 1.072$; $p > .05$]; savunma davranışları alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)} = 2.704$; $p > .05$]; bilgi düzeyi ve bilgilendirme alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)} = 2.431$; $p > .05$]; gereksinimler alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)} = .044$; $p > .05$]; planlama alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)} = ; p > .05$]; dinleme becerisi alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)} = 1.407$; $p > .05$]; empati kurma alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)} = .366$; $p > .05$]; dönüte verilen önem alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)} = 1.356$; $p > .05$]; iletişim zincirinde var olan kişileri atlama alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)} = .821$; $p > .05$]; statü alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)} = .043$; $p > .05$]; alıcının seçimi alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)} = .291$; $p > .05$] ve okul müdürlerinin iletişim

becerileri ölçeğinden alınan toplam puanların [$X^2_{(2)} = 1.937$; $p > .05$] çalışılan kuruma göre Kruskal Wallis-H testi sonuçları incelendiğinde gruplar arasındaki farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur.

Buna karşın, cinsiyet alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)} = 6.327$; $p < .05$] çalışılan kuruma göre Kruskal Wallis-H testi sonuçları incelendiğinde gruplar arasındaki farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. Bu işlemin ardından Kruskal Wallis-H sonrası belirlenen anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere tanımlayıcı karşılaştırma tekniklerine geçilmiştir. Bu amaçla kullanılan özel bir teknik bulunmadığından ikili karşılaştırmalarda tercih edilen Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Analiz sonuçlarında farkın bağımsız anaokulunda görev yapan öğretmenler ile ilkokulda görev yapan öğretmenler arasında, bağımsız anaokulunda görev yapan öğretmenlerin lehine olduğu bulunmuştur. Bağımsız anaokulunda görev yapan öğretmenler ilkokulda görev yapan öğretmenlere göre, daha belirgin biçimde okul müdürlerinin cinsiyet ayrımı yapmadıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 16.

Küçükçekmece İlçesinde Görev Yapan Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Çalışılan Kurum Türü Değişkenine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	$\sum sıra$	U	p
Kalıplaşmış Düşünceler	Kamu	115	68.13	7834.50	560.50	.023*
	Özel	15	45.37	680.50		
Algı	Kamu	115	67.98	7818.00	577.00	.022*
	Özel	15	46.47	697.00		
Duygu	Kamu	115	70.13	8065.00	330.00	.000*
	Özel	15	30.00	450.00		
Cinsiyet	Kamu	115	68.82	7914.00	481.00	.001*
	Özel	15	40.07	601.00		
Giyim, Kuşam ve Dış Görünüş	Kamu	115	68.78	7909.50	485.50	.005*
	Özel	15	40.37	605.50		
Tutumlar	Kamu	115	69.45	7986.50	408.50	.001*
	Özel	15	35.23	528.50		
Savunma Davranışları	Kamu	115	66.84	7687.00	708.00	.252
	Özel	15	55.20	828.00		
Bilgi Düzeyi ve Bilgilendirme	Kamu	115	69.15	7952.00	443.00	.002*
	Özel	15	37.53	563.00		
Gereksinimler	Kamu	115	69.57	8000.00	395.00	.001*
	Özel	15	34.33	515.00		
Planlama	Kamu	115	68.69	7899.00	496.00	.006*
	Özel	15	41.07	616.00		

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	$\sum sıra$	U	P
Dinleme Becerisi	Kamu	115	68.05	7825.50	569.50	.021*
	Özel	15	45.97	689.50		
Empati Kurma	Kamu	115	67.98	7817.50	577.50	.020*
	Özel	15	46.50	697.50		
Dönüte Verilen Önem	Kamu	115	68.63	7892.50	502.50	.004*
	Özel	15	41.50	622.50		
İletişim Zincirinde Var Olan Kişileri Atlama	Kamu	115	67.95	7814.50	580.50	.023*
	Özel	15	46.70	700.50		
Statü	Kamu	115	70.38	8093.50	301.50	.000*
	Özel	15	28.10	421.50		
Alıcının Seçimi	Kamu	115	67.99	7819.00	576.00	.020*
	Özel	15	46.40	696.00		
Toplam	Kamu	115	70.34	8089.50	305.50	.000*
	Özel	15	28.37	425.50		

Tablo 16’da görüldüğü üzere, okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve toplam ölçekten aldıkları puanlar arasında çalışılan kurum türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Mann-Whitney U testi sonucunda; okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin kalıplaşmış düşünceler alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kurum türüne göre kamuda çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir [U=560.50; p<.05]. Kamu okullarında çalışan öğretmenler özel okullarda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin daha az kalıplaşmış davranışlara sahip olduklarını belirtmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin algı alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kurum türüne göre kamuda çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur [U=577.00; p<.05]. Kamu okullarında çalışan öğretmenler özel okullarda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin öğretmenlerin durumlarını daha iyi algıladıklarını ifade etmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin duygu alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kurum türüne göre kamuda çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur [U= 330.00; p<.05]. Kamu okullarında çalışan öğretmenler özel okullarda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin tarafsız, yapıcı ve güvenilir oldukları duygusunu daha fazla verdiğini belirtmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin cinsiyet alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kurum türüne göre kamuda çalışan öğretmenlerin lehine

anlamli farklılık gösterdiği bulunmuştur [U=481.00; p<.05]. Kamu okullarında çalışan öğretmenler özel okullarda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin çok daha az cinsiyet ayrımı yaptıklarını belirtmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin giyim, kuşam ve dış görünüş alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kurum türüne göre kamuda çalışan öğretmenlerin lehine anlamli farklılık gösterdiği tespit edilmiştir [U=485.50; p<.05]. Kamu okullarında çalışan öğretmenler özel okullarda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin giyim, kuşam ve dış görünüşlerine daha fazla önem verdiklerini belirtmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin tutumlar alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kurum türüne göre kamuda çalışan öğretmenlerin lehine anlamli farklılık gösterdiği bulunmuştur [U=408.50; p<.05]. Kamu okullarında çalışan öğretmenler özel okullarda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin öğretmenlere karşı tutumlarının daha olumlu olduğunu ifade etmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin bilgi düzeyi ve bilgilendirme alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kurum türüne göre kamuda çalışan öğretmenlerin lehine anlamli farklılık gösterdiği bulunmuştur [U=443.00; p<.05]. Kamu okullarında çalışan öğretmenler özel okullarda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin aktardıkları konu hakkında daha fazla bilgi sahibi olduklarını ve öğretmenlerin bilgilendirmeleri konusunda daha dikkatli olduklarını ifade etmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin gereksinimler alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kurum türüne göre kamuda çalışan öğretmenlerin lehine anlamli farklılık gösterdiği tespit edilmiştir [U=395.00; p<.05]. Kamu okullarında çalışan öğretmenler özel okullarda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin gereksiz kelimeler kullanmadan, karşısındakini dikkate alarak görüşlerinin nedenini açıkladığını belirtmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin planlama alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kurum türüne göre kamuda çalışan öğretmenlerin lehine anlamli farklılık gösterdiği bulunmuştur [U=496.00; p<.05]. Kamu okullarında çalışan öğretmenler özel okullarda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin

öğretmenleri dinlemek için daha çok teşvik ettiğini ve onları dinlemek için daha fazla zaman ayırdığını belirtmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin dinleme becerisi alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kurum türüne göre kamuda çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur [U=569.50; p<.05]. Kamu okullarında çalışan öğretmenler özel okullarda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin karşısındakinin durumunu daha fazla önemseydiğini ifade etmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin empati kurma alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kurum türüne göre kamuda çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir [U=577.50; p<.05]. Kamu okullarında çalışan öğretmenler özel okullarda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin anlaşıldığını kontrol etmek için daha fazla empati kurduğunu belirtmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin dönüte verilen önem alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kurum türüne göre kamuda çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur [U=502.50; p<.05]. Kamu okullarında çalışan öğretmenler özel okullarda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin dönütlere daha fazla önem verdiğini ifade etmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin iletişim zincirinde var olan kişileri atlama alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kurum türüne göre kamuda çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur [U=580.50; p<.05]. Kamu okullarında çalışan öğretmenler özel okullarda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin ilgilileri zamanında bilgilendirme konusunda daha iyi olduklarını ifade etmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin statü alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kurum türüne göre kamuda çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir [U=301.50; p<.05]. Kamu okullarında çalışan öğretmenler özel okullarda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin öğretmenlerle ilişkilerinde okul müdürü statüsünü kullanmak yerine daha çok dostça davranmayı tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin alıcının seçimi alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kurum türüne göre kamuda çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur [U=576.00; p<.05]. Kamu okullarında

çalışan öğretmenler özel okullarda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin iletilerin doğru alıcılara ulaşmasında daha etkili olduklarını belirtmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinden aldıkları toplam puanların çalışılan kurum türüne göre kamuda çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur [U=305.50; p<.05]. Kamu okullarında çalışan öğretmenler özel okullarda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin iletişim becerilerinin daha iyi olduğunu ifade etmişlerdir.

Buna karşın, okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin savunma davranışları alt boyutundan aldıkları puanların [U=708.00; p>.05] çalışılan kurum türüne göre anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur.

Tablo 17.
Küçükçekmece İlçesinde Görev Yapan Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Yönetici Cinsiyeti Değişkenine Göre Göre Bağımsız Grup t Testi Sonuçları

Boyutlar	Gruplar	N	\bar{x}	ss	Sh \bar{x}	t Testi		
						t	Sd	p
Kalıplaşmış Düşünceler	Kadın	63	8.48	1.62	.20	-.241	128	.810
	Erkek	67	8.54	1.25	.15			
Algı	Kadın	63	4.33	.80	.10	-.077	128	.939
	Erkek	67	3.34	.66	.08			
Duygu	Kadın	63	12.81	2.69	.34	.410	128	.682
	Erkek	67	12.64	1.94	.24			
Cinsiyet	Kadın	63	4.51	.78	.10	-.492	128	.623
	Erkek	67	4.57	.58	.07			
Giyim, Kuşam ve Dış Görünüş	Kadın	63	13.03	1.63	.20	.835	128	.405
	Erkek	67	12.80	1.65	.20			
Tutumlar	Kadın	63	8.30	1.49	.19	.448	128	.655
	Erkek	67	8.19	1.25	.15			
Savunma Davranışları	Kadın	63	13.84	2.07	.26	1.528	128	.129
	Erkek	67	13.27	2.20	.27			
Bilgi Düzeyi ve Bilgilendirme	Kadın	63	17.16	2.82	.36	-.245	128	.806
	Erkek	67	17.27	2.27	.28			
Gereksinimler	Kadın	63	16.43	2.86	.36	-.987	128	.326
	Erkek	67	16.89	2.36	.29			
Planlama	Kadın	63	12.75	2.22	.28	.169	128	.866
	Erkek	67	12.69	1.79	.22			
Dinleme Becerisi	Kadın	63	4.13	.81	.10	-.378	128	.706
	Erkek	67	4.18	.76	.09			
Empati Kurma	Kadın	63	4.22	.75	.09	.453	128	.651
	Erkek	67	4.16	.71	.08			
Dönüte Verilen Önem	Kadın	63	4.14	.88	.11	-.043	128	.965
	Erkek	67	4.15	.80	.10			

Boyutlar	Gruplar	N	\bar{x}	ss	Sh $_{\bar{x}}$	t Testi		
						t	Sd	p
İletişim Zincirinde Var Olan Kişileri Atlama	Kadın	63	4.29	.85	.11	-.325	128	.746
	Erkek	67	4.33	.64	.08			
Statü	Kadın	63	12.40	2.28	.29	-.690	128	.492
	Erkek	67	12.66	2.01	.25			
Alıcının Seçimi	Kadın	63	4.33	.67	.08	-.472	128	.638
	Erkek	67	4.39	.65	.08			
Toplam	Kadın	63	149.44	20.25	2.55	.052	128	.959
	Erkek	67	149.28	15.04	1.88			

Tablo 17’de görüldüğü üzere, okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve toplam ölçekten aldıkları puanlar arasında çalışılan yönetici cinsiyeti değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bağımsız grup t testi sonucunda; kalıplaşmış düşünceler alt boyutundan alınan puanların $[t_{(128)}=-.241; p>.05]$, algı alt boyutundan aldıkları puanların $[t_{(128)}=-.077; p>.05]$, duygu alt boyutundan alınan puanların $[t_{(128)}=.410; p>.05]$; cinsiyet alt boyutundan alınan puanların $[t_{(128)}=-.492; p>.05]$; giyim, kuşam ve dış görünüş alt boyutundan alınan puanların $[t_{(128)}=.835; p>.05]$; tutumlar alt boyutundan alınan puanların $[t_{(128)}=.448; p>.05]$; savunma davranışları alt boyutundan alınan puanların $[t_{(128)}=1.528; p>.05]$; bilgi düzeyi ve bilgilendirme alt boyutundan alınan puanların $[t_{(128)}=-.245; p>.05]$; gereksinimler alt boyutundan alınan puanların $[t_{(128)}=-.987; p>.05]$; planlama alt boyutundan alınan puanların $[t_{(128)}=.169; p>.05]$; dinleme becerisi alt boyutundan alınan puanların $[t_{(128)}=-.378; p>.05]$; empati kurma alt boyutundan alınan puanların $[t_{(128)}=.453; p>.05]$; dönüte verilen önem alt boyutundan alınan puanların $[t_{(128)}=-.043; p>.05]$; iletişim zincirinde var olan kişileri atlama alt boyutundan alınan puanların $[t_{(128)}=-.325; p>.05]$; statü alt boyutundan alınan puanların $[t_{(128)}=-.690; p>.05]$; alıcının seçimi alt boyutundan alınan puanların $[t_{(128)}=-.472; p>.05]$ ve okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinden alınan toplam puanların $[t_{(128)}=.052; p>.05]$ yönetici cinsiyetine göre farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur.

4.3. Başakşehir Okul Öncesi Eğitim Kurumu Yöneticilerinin İletişim Becerilerinin Belirlenmesi İle İlgili Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan “Öğretmen görüşlerine göre Başakşehir okul öncesi eğitim kurumu yöneticilerinin iletişim becerileri ne düzeydedir?” sorusuna ilişkin elde edilen veriler aşağıda Tablo 18’de verilmiştir.

Tablo 18.
Başakşehir İlçesinde Görev Yapan Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeğinin Alt Boyutlarına Ait Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Standart Hata Değerleri

Boyutlar	N	\bar{x}	ss	$Sh_{\bar{x}}$
Kalıplaşmış Düşünceler	120	8.29/4.15	.18	1.93
Algı	120	4.08/4.08	.09	1.02
Duygu	120	12.18/4.06	.28	3.12
Cinsiyet	120	4.29/4.29	.09	.98
Giyim, Kuşam ve Dış Görünüş	120	12.38/4.13	.23	2.47
Tutumlar	120	8.11/4.05	.18	1.92
Savunma Davranışları	120	13.17/3.29	.16	1.78
Bilgi Düzeyi ve Bilgilendirme	120	16.44/4.11	.31	3.40
Gereksinimler	120	15.93/3.98	.33	3.62
Planlama	120	12.11/4.04	.25	2.76
Dinleme Becerisi	120	3.98/3.98	.10	1.07
Empati Kurma	120	3.98/3.98	.09	1.00
Dönüte Verilen Önem	120	4.02/4.02	.09	1.00
İletişim Zincirinde Var Olan Kişileri	120	4.11/4.11	.09	.99
Atlama	120	11.95/3.98	.29	3.22
Statü	120	4.09/4.09	.09	.94
Alıcının Seçimi	120	143.02/3.97	2.52	27.58

Tablo 18’de görüldüğü üzere okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeği ve alt boyutları incelendiğinde kalıplaşmış düşünceler alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=8.29$; algı boyunun ortalama puanı $\bar{x}=4.08$; duygu boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=12.18$; cinsiyet alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=4.29$; giyim, kuşam ve dış görünüş alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=12.38$; tutumlar alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=8.11$; savunma davranışları boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=13.17$; bilgi düzeyi ve bilgilendirme boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=16.44$; gereksinimler alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=15.93$; planlama alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=12.11$; dinleme becerisi alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=3.98$; empati kurma alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=3.98$; dönüte verilen önem alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=4.02$; iletişim

zincirinde var olan kişileri atlama alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=4.11$; statü alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=11.95$; alıcının seçimi alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=4.09$; ölçeğin tamamının ortalama puanı $\bar{x}=143.02$ olarak tespit edilmiştir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve toplam ölçek ortalamaları madde boyutunda incelendiğinde, okul müdürlerinin ($\bar{x}=4.15$) büyük ölçüde kalıplaşmış davranışlarının bulunmadığını, ($\bar{x}=4.08$) öğretmenlerin durumlarını büyük ölçüde iyi algıladıklarını, ($\bar{x}=4.06$) öğretmenlere tarafsız, yapıcı ve güvenilir oldukları duygusunu büyük ölçüde verdiklerini, ($\bar{x}=4.9$) tamamen cinsiyet ayrımı yapmadıklarını, ($\bar{x}=4.13$) dış görünüşlerine ve verdikleri mesajlara büyük ölçüde dikkat ettiklerini, ($\bar{x}=4.05$) öğretmenlere karşı tutumlarının büyük ölçüde olumlu olduğunu, ($\bar{x}=3.29$) okulda yaşanan olumsuzluklara karşı orta düzeyde savunma davranışı gösterdiklerini, ($\bar{x}=4.11$) aktardıkları konu hakkında büyük ölçüde bilgi sahibi olduğunu ve öğretmenlerin bilgilendirilmelerine önem verdiğini, ($\bar{x}=3.98$) büyük ölçüde gereksiz kelimeler kullanmadan, karşısındakini dikkate alarak görüşlerinin nedenini açıkladığını, ($\bar{x}=4.04$) dinlemek için tamamen teşvik ettiğini, zaman ve mekan ayırdığını, ($\bar{x}=3.98$) büyük ölçüde karşısındakinin durumunu dikkate aldığını, ($\bar{x}=3.98$) büyük ölçüde empati kurduğunu, ($\bar{x}=4.02$) büyük ölçüde dönütlere önem verdiğini, ($\bar{x}=4.11$) ilgilileri tamamen zamanında bilgilendirdiğini, ($\bar{x}=3.98$) öğretmenlerle ilişkilerinde statüsünü değil tamamen dostluğuna önem verdiğini, ($\bar{x}=4.09$) iletilerin doğru alıcılara ulaşmasında büyük ölçüde etkili olduğunu ve ($\bar{x}=3.97$) okul müdürlerinin iletişim becerilerinin genel olarak büyük ölçüde olumlu olduğunu belirtmişlerdir.

4.4. Başakşehir Okul Öncesi Eğitim Kurumu Yöneticilerinin İletişim Becerilerinin Çeşitli Değişkenlere Göre Farklılaşması İle İlgili Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan “Başakşehir okul öncesi eğitim kurumu yöneticilerinin iletişim becerilerine ilişkin öğretmen görüşleri arasında cinsiyet, eğitim durumu, yaş, kıdem, çalıştığı kurum, çalıştığı kurum türü bakımından anlamlı farklılık var mıdır?” sorusuna ilişkin elde edilen veriler aşağıda verilmiştir.

Tablo 19.**Başakşehir İlçesinde Görev Yapan Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları**

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	$\sum_{sıra}$	U	p
Kalıplaşmış Düşünceler	Kadın	116	60.89	7063.00	187.00	.492
	Erkek	4	49.25	197.00		
Algı	Kadın	116	60.71	7042.50	207.50	.702
	Erkek	4	54.38	217.50		
Duygu	Kadın	116	61.07	7084.50	165.50	.316
	Erkek	4	43.88	175.50		
Cinsiyet	Kadın	116	61.03	7079.00	171.00	.317
	Erkek	4	45.25	181.00		
Giyim, Kuşam ve Dış Görünüş	Kadın	116	60.60	7029.50	220.50	.864
	Erkek	4	57.63	230.50		
Tutumlar	Kadın	116	61.04	7081.00	169.00	.344
	Erkek	4	44.75	179.00		
Savunma Davranışları	Kadın	116	60.47	7014.00	228.00	.952
	Erkek	4	61.50	246.00		
Bilgi Düzeyi ve Bilgilendirme	Kadın	116	61.09	7087.00	163.00	.306
	Erkek	4	43.25	173.00		
Gereksinimler	Kadın	116	60.61	7031.00	219.00	.848
	Erkek	4	57.25	229.00		
Planlama	Kadın	116	61.19	7098.50	151.50	.231
	Erkek	4	40.38	161.50		
Dinleme Becerisi	Kadın	116	60.43	7010.00	224.00	.902
	Erkek	4	62.50	250.00		
Empati Kurma	Kadın	116	60.57	7026.50	223.50	.896
	Erkek	4	58.38	233.50		
Dönüte Verilen Önem	Kadın	116	60.63	7033.00	217.00	.817
	Erkek	4	56.75	227.00		
İletişim Zincirinde Var Olan Kişileri Atlama	Kadın	116	60.88	7062.50	187.50	.485
	Erkek	4	49.38	197.50		
Statü	Kadın	116	61.03	7079.00	171.00	.363
	Erkek	4	45.25	181.00		
Alıcının Seçimi	Kadın	116	60.71	7042.50	207.50	.703
	Erkek	4	54.38	217.50		
Toplam	Kadın	116	61.03	7079.50	170.50	.368
	Erkek	4	45.13	180.50		

Tablo 19’da görüldüğü üzere, okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve toplam ölçekten aldıkları puanlar arasında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Mann-Whitney U testi sonucunda; okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin

kalıplaşmış düşünceler alt boyutundan alınan puanların [U=187.00; p>.05]; algı alt boyutundan alınan puanların [U=207.50; p>.05]; duygu alt boyutundan alınan puanların [U=165.50; p>.05]; cinsiyet alt boyutundan alınan puanların [U=171.00; p>.05]; giyim, kuşam ve dış görünüş alt boyutundan alınan puanların [U=220.50; p>.05]; tutumlar alt boyutundan alınan puanların [U=169.00; p>.05]; savunma davranışları alt boyutundan alınan puanların [U=228.00; p>.05]; bilgi düzeyi ve bilgilendirme alt boyutundan alınan puanların [U=163.00; p>.05]; gereksinimler alt boyutundan alınan puanların [U=219.00; p>.05]; planlama alt boyutundan alınan puanların [U=151.50; p>.05]; dinleme becerisi alt boyutundan alınan puanların [U=224.00; p>.05]; empati kurma alt boyutundan alınan puanların [U=223.50; p>.05]; dönüte verilen önem alt boyutundan alınan puanların [U=217.00; p>.05]; iletişim zincirinde var olan kişileri atlama alt boyutundan alınan puanların [U=187.50; p>.05]; statü alt boyutundan alınan puanların [U=171.00; p>.05]; alıcının seçimi alt boyutundan alınan puanların [U=207.50; p>.05] ve okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinden alınan toplam puanların [U=170.50; p>.05] cinsiyete göre Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde gruplar arasındaki farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur.

Tablo 20.

Başakşehir İlçesinde Görev Yapan Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Yaş Değişkenine Göre Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	χ^2	sd	p
Kalıplaşmış Düşünceler	18-25 arası	26	60.06	2.191	3	.534
	26-33 arası	42	62.92			
	34-41 arası	40	55.35			
	42 ve üstü	12	70.17			
Algı	18-25 arası	26	58.08	1.123	3	.772
	26-33 arası	42	64.17			
	34-41 arası	40	57.41			
	42 ve üstü	12	63.21			
Duygu	18-25 arası	26	59.25	1.508	3	.680
	26-33 arası	42	62.63			
	34-41 arası	40	56.54			
	42 ve üstü	12	68.96			
Cinsiyet	18-25 arası	26	59.35	.436	3	.933
	26-33 arası	42	58.60			
	34-41 arası	40	62.63			
	42 ve üstü	12	62.58			

Boyutlar	Gruplar	<i>N</i>	$\bar{x}_{sıra}$	χ^2	<i>sd</i>	<i>p</i>
Giyim, Kuşam ve Dış Görünüş	18-25 arası	26	51.73	3.409	3	.333
	26-33 arası	42	61.56			
	34-41 arası	40	61.30			
	42 ve üstü	12	73.13			
Tutumlar	18-25 arası	26	53.56	4.397	3	.222
	26-33 arası	42	61.71			
	34-41 arası	40	58.56			
	42 ve üstü	12	77.75			
Savunma Davranışları	18-25 arası	26	61.42	2.148	3	.542
	26-33 arası	42	61.92			
	34-41 arası	40	55.33			
	42 ve üstü	12	70.79			
Bilgi Düzeyi ve Bilgilendirme	18-25 arası	26	55.85	1.484	3	.686
	26-33 arası	42	61.80			
	34-41 arası	40	59.35			
	42 ve üstü	12	69.88			
Gereksinimler	18-25 arası	26	51.77	4.028	3	.258
	26-33 arası	42	60.35			
	34-41 arası	40	61.81			
	42 ve üstü	12	75.58			
Planlama	18-25 arası	26	54.71	3.187	3	.364
	26-33 arası	42	62.04			
	34-41 arası	40	58.28			
	42 ve üstü	12	75.08			
Dinleme Becerisi	18-25 arası	26	52.50	3.952	3	.267
	26-33 arası	42	63.54			
	34-41 arası	40	58.56			
	42 ve üstü	12	73.67			
Empati Kurma	18-25 arası	26	61.65	2.846	3	.416
	26-33 arası	42	61.48			
	34-41 arası	40	55.03			
	42 ve üstü	12	72.83			
Dönüte Verilen Önem	18-25 arası	26	55.62	2.754	3	.431
	26-33 arası	42	60.10			
	34-41 arası	40	59.91			
	42 ve üstü	12	74.46			
İletişim Zincirinde Var Olan Kişileri Atlama	18-25 arası	26	51.90	3.841	3	.279
	26-33 arası	42	63.71			
	34-41 arası	40	59.23			
	42 ve üstü	12	72.13			
Statü	18-25 arası	26	55.35	3.734	3	.292
	26-33 arası	42	62.38			
	34-41 arası	40	57.10			
	42 ve üstü	12	76.42			

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	χ^2	sd	p
Alıcının Seçimi	18-25 arası	26	56.06	3.708	3	.295
	26-33 arası	42	58.83			
	34-41 arası	40	60.14			
	42 ve üstü	12	77.17			
Toplam	18-25 arası	26	54.60	3.533	3	.317
	26-33 arası	42	62.25			
	34-41 arası	40	57.80			
	42 ve üstü	12	76.17			

Tablo 20’de görüldüğü üzere, okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve toplam ölçekten aldıkları puanlar arasında yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Kruskal Wallis-H testi sonucunda kalıplaşmış düşünceler alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=2.191$; $p>.05$]; algı alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=1.123$; $p>.05$], duygu alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=1.508$; $p>.05$]; cinsiyet alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=.436$; $p>.05$]; giyim, kuşam ve dış görünüş alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=3.409$; $p>.05$]; tutumlar alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=4.397$; $p>.05$]; savunma davranışları alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=2.148$; $p>.05$]; bilgi düzeyi ve bilgilendirme alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=1.484$; $p>.05$]; gereksinimler alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=4.028$; $p>.05$]; planlama alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=3.187$; $p>.05$]; dinleme becerisi alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=3.952$; $p>.05$]; empati kurma alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=2.846$; $p>.05$]; dönüte verilen önem alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=2.754$; $p>.05$]; iletişim zincirinde var olan kişileri atlama alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=3.841$; $p>.05$]; statü alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=3.734$; $p>.05$]; alıcının seçimi alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=3.708$; $p>.05$] ve okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinden alınan toplam puanların [$X^2_{(3)}=3.533$; $p>.05$] yaşa göre Kruskal Wallis-H testi sonuçları incelendiğinde gruplar arasındaki farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur.

Tablo 21.
Başakşehir İlçesinde Görev Yapan Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği
ve Alt Boyutları Puanlarının Eğitim Durumu Değişkenine Göre Kruskal Wallis-
H Testi Sonuçları

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	χ^2	sd	p
Kalıplaşmış Düşünceler	Lise	3	46.00	1.451	3	.694
	Ön Lisans	31	57.87			
	Lisans	83	61.46			
	Lisansüstü	3	75.67			
Algı	Lise	3	44.00	1.240	3	.743
	Ön Lisans	31	57.63			
	Lisans	83	62.03			
	Lisansüstü	3	64.33			
Duygu	Lise	3	39.33	1.577	3	.665
	Ön Lisans	31	60.55			
	Lisans	83	60.81			
	Lisansüstü	3	72.67			
Cinsiyet	Lise	3	47.00	3.702	3	.295
	Ön Lisans	31	65.16			
	Lisans	83	58.33			
	Lisansüstü	3	86.00			
Giyim, Kuşam ve Dış Görünüş	Lise	3	54.83	.781	3	.854
	Ön Lisans	31	59.82			
	Lisans	83	60.37			
	Lisansüstü	3	76.83			
Tutumlar	Lise	3	50.50	4.636	3	.200
	Ön Lisans	31	60.29			
	Lisans	83	59.48			
	Lisansüstü	3	101.00			
Savunma Davranışları	Lise	3	80.50	1.504	3	.681
	Ön Lisans	31	60.47			
	Lisans	83	59.37			
	Lisansüstü	3	72.17			
Bilgi Düzeyi ve Bilgilendirme	Lise	3	44.67	3.848	3	.278
	Ön Lisans	31	60.73			
	Lisans	83	59.72			
	Lisansüstü	3	95.67			
Gereksinimler	Lise	3	46.67	3.276	3	.351
	Ön Lisans	31	56.84			
	Lisans	83	61.25			
	Lisansüstü	3	91.33			
Planlama	Lise	3	45.33	5.318	3	.150
	Ön Lisans	31	60.76			
	Lisans	83	59.42			
	Lisansüstü	3	103.00			

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	χ^2	sd	p
Dinleme Becerisi	Lise	3	47.67	2.372	3	.499
	Ön Lisans	31	56.39			
	Lisans	83	61.71			
	Lisansüstü	3	82.33			
Empati Kurma	Lise	3	84.17	3.284	3	.350
	Ön Lisans	31	60.21			
	Lisans	83	58.90			
	Lisansüstü	3	84.17			
Dönüte Verilen Önem	Lise	3	68.67	1.671	3	.643
	Ön Lisans	31	58.76			
	Lisans	83	60.05			
	Lisansüstü	3	82.83			
İletişim Zincirinde Var Olan Kişileri Atlama	Lise	3	63.50	1.971	3	.578
	Ön Lisans	31	55.26			
	Lisans	83	61.66			
	Lisansüstü	3	79.50			
Statü	Lise	3	54.50	2.846	3	.416
	Ön Lisans	31	61.15			
	Lisans	83	59.32			
	Lisansüstü	3	92.50			
Alıcının Seçimi	Lise	3	55.33	1.402	3	.705
	Ön Lisans	31	62.05			
	Lisans	83	59.37			
	Lisansüstü	3	80.83			
Toplam	Lise	3	47.50	3.156	3	.368
	Ön Lisans	31	58.97			
	Lisans	83	60.36			
	Lisansüstü	3	93.33			

Tablo 21’de görüldüğü üzere, okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve toplam ölçekten aldıkları puanlar arasında eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Kruskal Wallis-H testi sonucunda kalıplaşmış düşünceler alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=1.451$; $p>.05$]; algı alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=1.240$; $p>.05$], duygu alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=1.577$; $p>.05$]; cinsiyet alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=3.702$; $p>.05$]; giyim, kuşam ve dış görünüş alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=.781$; $p>.05$]; tutumlar alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=4.636$; $p>.05$]; savunma davranışları alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=1.504$; $p>.05$]; bilgi düzeyi ve bilgilendirme alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=3.848$; $p>.05$]; gereksinimler alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(3)}=3.276$; $p>.05$]; planlama alt boyutundan alınan puanların

$[X^2_{(3)}=5.318; p>.05]$; dinleme becerisi alt boyutundan alınan puanların $[X^2_{(3)}=2.372; p>.05]$; empati kurma alt boyutundan alınan puanların $[X^2_{(3)}=3.284; p>.05]$; dönüte verilen önem alt boyutundan alınan puanların $[X^2_{(3)}=1.671; p>.05]$; iletişim zincirinde var olan kişileri atlama alt boyutundan alınan puanların $[X^2_{(3)}=1.971; p>.05]$; statü alt boyutundan alınan puanların $[X^2_{(3)}=2.846; p>.05]$; alıcının seçimi alt boyutundan alınan puanların $[X^2_{(3)}=1.402; p>.05]$ ve okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinden alınan toplam puanların $[X^2_{(3)}=3.156; p>.05]$ eğitim durumuna göre Kruskal Wallis-H testi sonuçları incelendiğinde gruplar arasındaki farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur.

Tablo 22.
Başakşehir İlçesinde Görev Yapan Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Mesleki Kıdem Değişkenine Göre Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	x^2	sd	p
Kalıplaşmış Düşünceler	5'ten az	35	63.61	4.100	4	.393
	6-10 yıl	41	63.34			
	11-15 yıl	26	60.29			
	16-20 yıl	14	43.93			
	21 yıl ve üzeri	4	63.50			
Algı	5'ten az	35	61.53	6.938	4	.139
	6-10 yıl	41	65.71			
	11-15 yıl	26	62.17			
	16-20 yıl	14	39.61			
	21 yıl ve üzeri	4	60.38			
Duygu	5'ten az	35	62.26	8.272	4	.082
	6-10 yıl	41	64.12			
	11-15 yıl	26	61.92			
	16-20 yıl	14	37.57			
	21 yıl ve üzeri	4	79.00			
Cinsiyet	5'ten az	35	64.20	3.100	4	.541
	6-10 yıl	41	61.34			
	11-15 yıl	26	57.67			
	16-20 yıl	14	50.11			
	21 yıl ve üzeri	4	74.25			
Giyim, Kuşam ve Dış Görünüş	5'ten az	35	55.99	2.525	4	.640
	6-10 yıl	41	65.62			
	11-15 yıl	26	62.06			
	16-20 yıl	14	52.21			
	21 yıl ve üzeri	4	66.38			

Boyutlar	Gruplar	<i>N</i>	$\bar{x}_{sıra}$	χ^2	<i>sd</i>	<i>p</i>
Tutumlar	5'ten az	35	58.86	5.996	4	.199
	6-10 yıl	41	64.13			
	11-15 yıl	26	64.83			
	16-20 yıl	14	41.79			
	21 yıl ve üzeri	4	75.00			
Savunma Davranışları	5'ten az	35	60.81	.239	4	.993
	6-10 yıl	41	60.74			
	11-15 yıl	26	59.42			
	16-20 yıl	14	58.96			
	21 yıl ve üzeri	4	67.63			
Bilgi Düzeyi ve Bilgilendirme	5'ten az	35	57.96	2.627	4	.622
	6-10 yıl	41	64.90			
	11-15 yıl	26	63.17			
	16-20 yıl	14	48.93			
	21 yıl ve üzeri	4	60.75			
Gereksinimler	5'ten az	35	56.33	1.680	4	.794
	6-10 yıl	41	62.67			
	11-15 yıl	26	64.48			
	16-20 yıl	14	54.68			
	21 yıl ve üzeri	4	69.25			
Planlama	5'ten az	35	59.76	2.391	4	.664
	6-10 yıl	41	65.12			
	11-15 yıl	26	60.69			
	16-20 yıl	14	48.89			
	21 yıl ve üzeri	4	59.00			
Dinleme Becerisi	5'ten az	35	56.03	2.860	4	.582
	6-10 yıl	41	66.28			
	11-15 yıl	26	60.44			
	16-20 yıl	14	52.82			
	21 yıl ve üzeri	4	67.63			
Empati Kurma	5'ten az	35	60.00	1.357	4	.852
	6-10 yıl	41	61.83			
	11-15 yıl	26	63.88			
	16-20 yıl	14	51.64			
	21 yıl ve üzeri	4	60.25			
Dönüte Verilen Önem	5'ten az	35	55.40	1.769	4	.778
	6-10 yıl	41	65.35			
	11-15 yıl	26	59.58			
	16-20 yıl	14	61.18			
	21 yıl ve üzeri	4	59.00			
İletişim Zincirinde Var Olan Kişileri Atlama	5'ten az	35	52.66	6.035	4	.197
	6-10 yıl	41	66.45			
	11-15 yıl	26	67.23			
	16-20 yıl	14	49.93			
	21 yıl ve üzeri	4	61.38			

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	x^2	sd	p
Statü	5'ten az	35	59.96	1.194	4	.879
	6-10 yıl	41	64.33			
	11-15 yıl	26	58.96			
	16-20 yıl	14	53.36			
	21 yıl ve üzeri	4	61.00			
Alıcının Seçimi	5'ten az	35	57.73	1.204	4	.877
	6-10 yıl	41	64.89			
	11-15 yıl	26	58.52			
	16-20 yıl	14	57.68			
	21 yıl ve üzeri	4	62.50			
Toplam	5'ten az	35	57.99	3.036	4	.552
	6-10 yıl	41	64.95			
	11-15 yıl	26	63.42			
	16-20 yıl	14	47.46			
	21 yıl ve üzeri	4	63.50			

Tablo 22'de görüldüğü üzere, okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve toplam ölçekten aldıkları puanlar arasında mesleki kıdem değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Kruskal Wallis-H testi sonucunda kalıplaşmış düşünceler alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}=4.100$; $p>.05$]; algı alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}=6.938$; $p>.05$], duygu alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}=8.272$; $p>.05$]; cinsiyet alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}=3.100$; $p>.05$]; giyim, kuşam ve dış görünüş alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}=2.525$; $p>.05$]; tutumlar alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}=5.996$; $p>.05$]; savunma davranışları alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}=.239$; $p>.05$]; bilgi düzeyi ve bilgilendirme alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}=2.627$; $p>.05$]; gereksinimler alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}=1.680$; $p>.05$]; planlama alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}=2.391$; $p>.05$]; dinleme becerisi alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}=2.860$; $p>.05$]; empati kurma alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}=1.357$; $p>.05$]; dönüte verilen önem alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}=1.769$; $p>.05$]; iletişim zincirinde var olan kişileri atlama alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}=6.035$; $p>.05$]; statü alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}=1.194$; $p>.05$]; alıcının seçimi alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(4)}=1.204$; $p>.05$] ve okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinden alınan toplam puanların [$X^2_{(4)}=3.036$; $p>.05$] mesleki kıdeme göre Kruskal Wallis-H testi sonuçları incelendiğinde gruplar arasındaki farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur.

Tablo 23.**Başakşehir İlçesinde Görev Yapan Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Çalışılan Kurum Değişkenine Göre Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları**

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	χ^2	sd	p
Kalıplaşmış Düşünceler	Bağımsız Anaokulu	35	56.33	7.518	2	.023*
	İlkokul	66	57.18			
	Ortaokul-Lise	19	79.21			
Algı	Bağımsız Anaokulu	35	58.91	5.459	2	.065
	İlkokul	66	56.78			
	Ortaokul-Lise	19	76.34			
Duygu	Bağımsız Anaokulu	35	58.04	8.710	2	.013*
	İlkokul	66	55.80			
	Ortaokul-Lise	19	81.34			
Cinsiyet	Bağımsız Anaokulu	35	61.54	4.731	2	.094
	İlkokul	66	56.17			
	Ortaokul-Lise	19	73.63			
Giyim, Kuşam ve Dış Görünüş	Bağımsız Anaokulu	35	54.66	10.551	2	.005*
	İlkokul	66	56.90			
	Ortaokul-Lise	19	83.76			
Tutumlar	Bağımsız Anaokulu	35	58.46	6.261	2	.044*
	İlkokul	66	56.48			
	Ortaokul-Lise	19	78.21			
Savunma Davranışları	Bağımsız Anaokulu	35	61.49	.138	2	.933
	İlkokul	66	59.48			
	Ortaokul-Lise	19	62.21			
Bilgi Düzeyi ve Bilgilendirme	Bağımsız Anaokulu	35	57.26	9.373	2	.009*
	İlkokul	66	55.88			
	Ortaokul-Lise	19	82.53			
Gereksinimler	Bağımsız Anaokulu	35	56.96	10.158	2	.006*
	İlkokul	66	55.73			
	Ortaokul-Lise	19	83.58			
Planlama	Bağımsız Anaokulu	35	58.83	9.994	2	.007*
	İlkokul	66	54.94			
	Ortaokul-Lise	19	82.89			
Dinleme Becerisi	Bağımsız Anaokulu	35	57.47	7.038	2	.030*
	İlkokul	66	56.82			
	Ortaokul-Lise	19	78.87			
Empati Kurma	Bağımsız Anaokulu	35	65.50	4.724	2	.094
	İlkokul	66	54.80			
	Ortaokul-Lise	19	71.08			
Dönüte Verilen Önem	Bağımsız Anaokulu	35	60.00	3.172	2	.205
	İlkokul	66	57.30			
	Ortaokul-Lise	19	72.53			
İletişim Zincirinde Var Olan Kişileri Atlama	Bağımsız Anaokulu	35	57.54	4.305	2	.116
	İlkokul	66	57.99			
	Ortaokul-Lise	19	74.66			

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	χ^2	sd	p
Statü	Bağımsız Anaokulu	35	60.01	7.386	2	.025*
	İlkokul	66	55.31			
	Ortaokul-Lise	19	79.42			
Alıcının Seçimi	Bağımsız Anaokulu	35	61.83	3.833	2	.147
	İlkokul	66	56.27			
	Ortaokul-Lise	19	72.76			
Toplam	Bağımsız Anaokulu	35	57.49	11.182	2	.004*
	İlkokul	66	55.04			
	Ortaokul-Lise	19	85.03			

Tablo 23’de görüldüğü üzere, okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve toplam ölçekten aldıkları puanlar arasında çalışılan kurum değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Kruskal Wallis-H testi sonucunda algı alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)}=5.459$; $p>.05$]; cinsiyet alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)}=4.731$; $p>.05$]; savunma davranışları alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)}=.138$; $p>.05$]; empati kurma alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)}=4.724$; $p>.05$]; dönüte verilen önem alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)}=3.172$; $p>.05$]; iletişim zincirinde var olan kişileri atlama alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)}=4.305$; $p>.05$]; alıcının seçimi alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)}=3.833$; $p>.05$] çalışılan kuruma göre Kruskal Wallis-H testi sonuçları incelendiğinde gruplar arasındaki farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur.

Buna karşın, kalıplaşmış düşünceler alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)}=7.518$; $p<.05$], duygu alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)}=8.710$; $p<.05$], giyim, kuşam ve dış görünüş alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)}=10.551$; $p<.05$], tutumlar alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)}=6.261$; $p<.05$], bilgi düzeyi ve bilgilendirme alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)}=9.373$; $p<.05$], gereksinimler alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)}=10.158$; $p<.05$], planlama alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)}=9.994$; $p<.05$], dinleme becerisi alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)}=7.038$; $p<.05$], statü alt boyutundan alınan puanların [$X^2_{(2)}=7.386$; $p<.05$], okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinden alınan toplam puanların [$X^2_{(2)}=11.182$; $p<.05$] çalışılan kuruma göre Kruskal Wallis-H testi sonuçları incelendiğinde gruplar arasındaki farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. Bu işlemin ardından Kruskal Wallis-H sonrası belirlenen anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere tanımlayıcı karşılaştırma tekniklerine geçilmiştir. Bu amaçla kullanılan özel bir

teknik bulunmadığından ikili karşılaştırmalarda tercih edilen Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Analiz sonuçlarına göre; okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin kalıplaşmış düşünceler alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kuruma göre ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerle, bağımsız anaokulu ve ilkokulda çalışan öğretmenler arasında ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir [$X^2_{(2)}=7.518$; $p<.05$]. Ortaokul ve lisede çalışan öğretmenler bağımsız anaokulu ve ilkokulda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin daha az kalıplaşmış davranışlara sahip olduklarını belirtmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin duygu alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kuruma göre ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerle, bağımsız anaokulu ve ilkokulda çalışan öğretmenler arasında ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir [$X^2_{(2)}=8.710$; $p<.05$]. Ortaokul ve lisede çalışan öğretmenler bağımsız anaokulu ve ilkokulda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin tarafsız, yapıcı ve güvenilir oldukları duygusunu daha fazla verdiğini belirtmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin giyim, kuşam ve dış görünüş alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kuruma göre ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerle, bağımsız anaokulu ve ilkokulda çalışan öğretmenler arasında ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir [$X^2_{(2)}=10.551$; $p<.05$]. Ortaokul ve lisede çalışan öğretmenler bağımsız anaokulu ve ilkokulda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin giyim, kuşam ve dış görünüşlerine daha fazla önem verdiklerini belirtmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin tutumlar alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kuruma göre ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerle, ilkokulda çalışan öğretmenler arasında ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur [$X^2_{(2)}=6.261$; $p<.05$]. Ortaokul ve lisede çalışan öğretmenler ilkokulda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin öğretmenlere karşı tutumlarının daha olumlu olduğunu ifade etmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin bilgi düzeyi ve bilgilendirme alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kuruma göre ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerle, bağımsız anaokulu ve ilkokulda çalışan öğretmenler arasında ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur

[$X^2_{(2)}=9.373$; $p<.05$]. Ortaokul ve lisede çalışan öğretmenler bağımsız anaokulu ve ilkokulda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin aktardıkları konu hakkında daha fazla bilgi sahibi olduklarını ve öğretmenlerin bilgilendirmeleri konusunda daha dikkatli olduklarını ifade etmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin gereksinimler alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kuruma göre ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerle, bağımsız anaokulu ve ilkokulda çalışan öğretmenler arasında ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir [$X^2_{(2)}=10.158$; $p<.05$]. Ortaokul ve lisede çalışan öğretmenler bağımsız anaokulu ve ilkokulda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin gereksiz kelimeler kullanmadan, karşısındakini dikkate alarak görüşlerinin nedenini açıkladığını belirtmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin planlama alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kuruma göre ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerle, bağımsız anaokulu ve ilkokulda çalışan öğretmenler arasında ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir [$X^2_{(2)}=9.994$; $p<.05$]. Ortaokul ve lisede çalışan öğretmenler bağımsız anaokulu ve ilkokulda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin öğretmenleri dinlemek için daha çok teşvik ettiğini ve onları dinlemek için daha fazla zaman ayırdığını belirtmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin dinleme becerisi alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kuruma göre ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerle, ilkokulda çalışan öğretmenler arasında ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir [$X^2_{(2)}=7.038$; $p<.05$]. Ortaokul ve lisede çalışan öğretmenler ilkokulda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin karşısındakinin durumunu daha fazla önemseydiğini ifade etmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin statü alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kuruma göre ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerle, ilkokulda çalışan öğretmenler arasında ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir [$X^2_{(2)}=7.386$; $p<.05$]. Ortaokul ve lisede çalışan öğretmenler ilkokulda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin öğretmenlerle

ilişkilerinde okul müdürü statüsünü kullanmak yerine daha çok dostça davranmayı tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinden aldıkları toplam puanların çalışılan kuruma göre ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerle, bağımsız anaokulu ve ilkokulda çalışan öğretmenler arasında ortaokul ve lisede çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir [$X^2_{(2)}=11.182$; $p<.05$]. Ortaokul ve lisede çalışan öğretmenler bağımsız anaokulu ve ilkokulda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin iletişim becerilerinin daha iyi olduğunu ifade etmişlerdir.

Tablo 24.
Başakşehir İlçesinde Görev Yapan Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Çalışılan Kurum Türü Değişkenine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	$\sum sıra$	U	p
Kalıplaşmış Düşünceler	Kamu	99	62.84	6221.50	807.50	.094
	Özel	21	49.45	1038.50		
Algı	Kamu	99	62.74	6211.00	818.00	.102
	Özel	21	49.95	1049.00		
Duygu	Kamu	99	62.20	6157.50	871.50	.232
	Özel	21	52.50	1102.50		
Cinsiyet	Kamu	99	62.17	6155.00	874.00	.200
	Özel	21	52.62	1105.00		
Giyim, Kuşam ve Dış Görünüş	Kamu	99	63.35	6271.50	757.50	.048*
	Özel	21	47.07	988.50		
Tutumlar	Kamu	99	62.13	6151.00	878.00	.252
	Özel	21	52.81	1109.00		
Savunma Davranışları	Kamu	99	59.21	5861.50	911.50	.362
	Özel	21	66.60	1398.50		
Bilgi Düzeyi ve Bilgilendirme	Kamu	99	62.47	6185.00	844.00	.170
	Özel	21	51.19	1075.00		
Gereksinimler	Kamu	99	64.14	6349.50	679.50	.012*
	Özel	21	43.36	910.50		
Planlama	Kamu	99	63.80	6316.50	712.50	.021*
	Özel	21	44.93	943.50		
Dinleme Becerisi	Kamu	99	63.90	6326.00	703.00	.014*
	Özel	21	44.48	934.00		
Empati Kurma	Kamu	99	61.24	6062.50	966.50	.595
	Özel	21	57.02	1197.50		
Dönüte Verilen Önem	Kamu	99	62.58	6195.50	833.50	.132
	Özel	21	50.69	1064.50		
İletişim Zincirinde Var Olan Kişileri Atlama	Kamu	99	60.62	6001.50	1027.50	.929
	Özel	21	59.93	1258.50		
Statü	Kamu	99	62.47	6185.00	844.00	.168
	Özel	21	51.19	1075.00		

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	$\sum sıra$	U	P
Alıcının Seçimi	Kamu	99	61.81	6119.00	910.00	.342
	Özel	21	54.33	1141.00		
Toplam	Kamu	99	63.16	6252.50	776.50	.069
	Özel	21	47.98	1007.50		

Tablo 24’de görüldüğü üzere, okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve toplam ölçekten aldıkları puanlar arasında çalışılan kurum türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Mann-Whitney U testi sonucunda; okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin giyim, kuşam ve dış görünüş alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kurum türüne göre kamuda çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir [U=757.50; p<.05]. Kamu okullarında çalışan öğretmenler özel okullarda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin giyim, kuşam ve dış görünüşlerine daha fazla önem verdiklerini belirtmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin gereksinimler alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kurum türüne göre kamuda çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir [U=679.50; p<.05]. Kamu okullarında çalışan öğretmenler özel okullarda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin gereksiz kelimeler kullanmadan, karşısındakini dikkate alarak görüşlerinin nedenini açıkladığını belirtmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin planlama alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kurum türüne göre kamuda çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur [U=712.50; p<.05]. Kamu okullarında çalışan öğretmenler özel okullarda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin öğretmenleri dinlemek için daha çok teşvik ettiğini ve onları dinlemek için daha fazla zaman ayırdığını belirtmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin dinleme becerisi alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan kurum türüne göre kamuda çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur [U=703.00; p>.05]. Kamu okullarında çalışan öğretmenler özel okullarda çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin karşısındakinin durumunu daha fazla önemsedini ifade etmişlerdir.

Buna karşın, okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin kalıplaşmış düşünceler alt boyutundan aldıkları puanların [U=807.50; p>.05]; algı alt boyutundan aldıkları puanların [U=818.00; p>.05]; duygu alt boyutundan aldıkları puanların [U=871.50; p>.05]; cinsiyet alt boyutundan aldıkları puanların [U=874.00; p>.05]; tutumlar alt boyutundan aldıkları puanların [U=878.00; p>.05]; savunma davranışları alt boyutundan aldıkları puanların [U=911.50; p>.05]; bilgi düzeyi ve bilgilendirme alt boyutundan aldıkları puanların [U=844.00; p>.05]; empati kurma alt boyutundan aldıkları puanların [U=966.50; p>.05]; dönüte verilen önem alt boyutundan aldıkları puanların [U=833.50; p>.05]; iletişim zincirinde var olan kişileri atlama alt boyutundan aldıkları puanların [U=1027.50; p>.05]; statü alt boyutundan aldıkları puanların [U=844.00; p>.05]; alıcının seçimi alt boyutundan aldıkları puanların [U=910.00; p>.05] ve okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinden alınan toplam puanların [U=776.50; p>.05] çalışılan kurum türüne göre Kruskal Wallis-H testi sonuçları incelendiğinde gruplar arasındaki farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur.

Tablo 25.

Başakşehir İlçesinde Görev Yapan Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Yönetici Cinsiyeti Değişkenine Göre Bağımsız Grup t Testi Sonuçları

Boyutlar	Gruplar	N	\bar{x}	ss	Sh \bar{x}	t Testi		
						t	Sd	p
Kalıplaşmış Düşünceler	Kadın	40	8.38	1.81	.29	.333	118	.739
	Erkek	80	8.25	2.00	.22			
Algı	Kadın	40	4.20	.97	.15	.887	118	.377
	Erkek	80	4.03	1.04	.12			
Duygu	Kadın	40	12.45	3.02	.48	.681	118	.497
	Erkek	80	12.04	3.18	.36			
Cinsiyet	Kadın	40	4.40	.96	.15	.853	118	.395
	Erkek	80	4.24	.10	.11			
Giyim, Kuşam ve Dış Görünüş	Kadın	40	12.43	2.48	.39	.130	118	.897
	Erkek	80	12.36	2.48	.28			
Tutumlar	Kadın	40	8.28	1.88	.30	.670	118	.504
	Erkek	80	13.08	1.94	.22			
Savunma Davranışları	Kadın	40	13.08	1.42	.22	-.398	118	.692
	Erkek	80	13.21	1.94	.22			
Bilgi Düzeyi ve Bilgilendirme	Kadın	40	16.30	3.70	.59	-.321	118	.749
	Erkek	80	16.51	3.27	.37			
Gereksinimler	Kadın	40	16.15	3.64	.58	.461	118	.645
	Erkek	80	15.83	3.63	.40			
Planlama	Kadın	40	12.43	2.68	.42	.888	118	.376
	Erkek	80	11.95	2.80	.31			

Boyutlar	Gruplar	N	\bar{x}	ss	Sh $_{\bar{x}}$	t Testi		
						t	Sd	p
Dinleme Becerisi	Kadın	40	4.08	1.02	.16	.663	118	.509
	Erkek	80	3.98	1.09	.12			
Empati Kurma	Kadın	40	4.28	.91	.14	2.310	118	.023*
	Erkek	80	3.84	1.01	.11			
Dönüte Verilen Önem	Kadın	40	4.13	.97	.15	.835	118	.406
	Erkek	80	3.96	1.02	.11			
İletişim Zincirinde Var Olan Kişileri Atlama	Kadın	40	4.10	1.01	.16	-.065	118	.949
	Erkek	80	4.11	.99	.11			
Statü	Kadın	40	12.45	2.88	.46	1.204	118	.231
	Erkek	80	11.70	3.37	.38			
Alicının Seçimi	Kadın	40	4.23	.95	.15	1.095	118	.276
	Erkek	80	4.03	.94	.11			
Toplam	Kadın	40	145.43	27.52	4.35	.675	118	.501
	Erkek	80	141.81	27.70	3.10			

Tablo 25’de görüldüğü üzere, okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve toplam ölçekten aldıkları puanlar arasında çalışılan yönetici cinsiyeti değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bağımsız grup t testi sonucunda; okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin kalıplaşmış düşünceler alt boyutundan alınan puanların [$t_{(118)}=.333$; $p>.05$]; algı alt boyutundan alınan puanların [$t_{(118)}=.887$; $p>.05$]; duygu alt boyutundan alınan puanların [$t_{(118)}=.681$; $p>.05$]; cinsiyet alt boyutundan alınan puanların [$t_{(118)}=.853$; $p>.05$]; giyim, kuşam ve dış görünüş alt boyutundan alınan puanların [$t_{(118)}=.130$; $p>.05$]; tutumlar alt boyutundan alınan puanların [$t_{(118)}=.670$; $p>.05$]; savunma davranışları alt boyutundan alınan puanların [$t_{(118)}=-.398$; $p>.05$]; bilgi düzeyi ve bilgilendirme alt boyutundan alınan puanların [$t_{(118)}=-.321$; $p>.05$]; gereksinimler alt boyutundan alınan puanların [$t_{(118)}=.461$; $p>.05$]; planlama alt boyutundan alınan puanların [$t_{(118)}=.888$; $p>.05$]; dinleme becerisi alt boyutundan alınan puanların [$t_{(118)}=.663$; $p>.05$]; dönüte verilen önem alt boyutundan alınan puanların [$t_{(118)}=.835$; $p>.05$]; iletişim zincirinde var olan kişileri atlama alt boyutundan alınan puanların [$t_{(118)}=-.065$; $p>.05$]; statü alt boyutundan alınan puanların [$t_{(118)}=1.204$; $p>.05$]; alicının seçimi alt boyutundan alınan puanların [$t_{(118)}=1.095$; $p>.05$] ve okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinden alınan toplam puanların [$t_{(118)}=.675$; $p>.05$] yönetici cinsiyetine göre farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur.

Buna karşın okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin empati kurma alt boyutundan aldıkları puanların yönetici cinsiyetine göre kadın yöneticilerin lehine

anlamli farklılık gösterdiği tespit edilmiştir [$t_{(118)}=2.310$; $p<.05$]. Öğretmenler kadın yöneticilerin erkek yöneticilere göre, öğretmenlerin yöneticileri anladıklarını kontrol etmek için daha fazla empati kurduklarını belirtmişlerdir.

4.5. Okul Öncesi Eğitim Kurumu Yöneticilerinin İletişim Becerilerinin Görev Yaptıkları İlçeye Göre Farklılaşması İle İlgili Bulgular

Araştırmanın beşinci alt problemi olan “Küçükçekmece ilçesi ile Başakşehir ilçesi okul öncesi eğitim kurumu yöneticilerinin iletişim becerileri arasında anlamlı fark var mıdır?” sorusuna ilişkin elde edilen veriler aşağıda Tablo 26’da verilmiştir.

Tablo 26.

Küçükçekmece ve Başakşehir İlçelerinde Görev Yapan Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği ve Alt Boyutları Puanlarının Çalışılan İlçe Değişkenine Göre Bağımsız Grup t Testi Sonuçları

Boyutlar	Gruplar	N	\bar{x}	ss	Sh $_{\bar{x}}$	t Testi		
						t	Sd	p
Kalıplaşmış Düşünceler	Küçükçekmece	130	8.51	1.44	.13	1.009	248	.314
	Başakşehir	120	8.29	1.93	.18			
Algı	Küçükçekmece	130	4.21	.75	.07	.793	248	.428
	Başakşehir	120	4.12	1.05	.10			
Duygu	Küçükçekmece	130	12.72	2.32	.20	1.583	248	.115
	Başakşehir	120	12.18	3.12	.28			
Cinsiyet	Küçükçekmece	130	4.54	.68	.06	2.320	248	.021*
	Başakşehir	120	4.29	.98	.09			
Giyim, Kuşam ve Dış Görünüş	Küçükçekmece	130	12.91	1.64	.14	1.991	248	.048*
	Başakşehir	120	12.38	2.47	.23			
Tutumlar	Küçükçekmece	130	8.25	1.36	.12	.658	248	.511
	Başakşehir	120	8.11	1.92	.18			
Savunma Davranışları	Küçükçekmece	130	13.55	2.15	.19	1.515	248	.131
	Başakşehir	120	13.17	1.78	.16			
Bilgi Düzeyi ve Bilgilendirme	Küçükçekmece	130	17.22	2.54	.22	2.046	248	.042*
	Başakşehir	120	16.44	3.40	.31			
Gereksinimler	Küçükçekmece	130	16.66	2.61	.23	1.833	248	.068
	Başakşehir	120	15.93	3.62	.33			
Planlama	Küçükçekmece	130	12.72	2.00	.18	2.003	248	.046*
	Başakşehir	120	12.11	2.76	.25			
Dinleme Becerisi	Küçükçekmece	130	4.15	.78	.07	1.447	248	.149
	Başakşehir	120	3.98	1.07	.10			
Empati Kurma	Küçükçekmece	130	4.19	.73	.06	1.905	248	.058
	Başakşehir	120	3.98	1.00	.09			
Dönüte Verilen Önem	Küçükçekmece	130	4.15	.84	.07	1.111	248	.268
	Başakşehir	120	4.02	1.00	.09			
İletişim Zinc. Var Olan Kişileri Atlama	Küçükçekmece	130	4.31	.75	.07	1.803	248	.073
	Başakşehir	120	4.11	.99	.09			

Boyutlar	Gruplar	N	\bar{x}	ss	Sh \bar{x}	t Testi		
						t	Sd	p
Statü	Küçükçekmece	130	12.53	2.14	.19	1.690	248	.092
	Başakşehir	120	11.95	3.22	.29			
Alıcının Seçimi	Küçükçekmece	130	4.36	.66	.06	2.638	248	.009*
	Başakşehir	120	4.09	.94	.09			
Toplam	Küçükçekmece	130	149.36	17.69	1.55	2.182	248	.030*
	Başakşehir	120	143.02	27.58	2.52			

Tablo 26’da görüldüğü üzere, okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve toplam ölçekten aldıkları puanlar arasında çalışılan ilçe değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bağımsız grup t testi sonucunda; okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin cinsiyet alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan ilçe türüne göre Küçükçekmece ilçesinde çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur [$t_{(248)}=2.320$; $p<.05$]. Küçükçekmece ilçesinde çalışan öğretmenler Başakşehir ilçesinde çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin çok daha az cinsiyet ayrımı yaptıklarını belirtmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin giyim, kuşam ve dış görünüş alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan ilçe türüne göre Küçükçekmece ilçesinde çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir [$t_{(248)}=1.991$; $p<.05$]. Küçükçekmece ilçesinde çalışan öğretmenler Başakşehir ilçesinde çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin giyim, kuşam ve dış görünüşlerine daha fazla önem verdiklerini belirtmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin bilgi düzeyi ve bilgilendirme alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan ilçe türüne göre Küçükçekmece ilçesinde çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur [$t_{(248)}=2.046$; $p<.05$]. Küçükçekmece ilçesinde çalışan öğretmenler Başakşehir ilçesinde çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin aktardıkları konu hakkında daha fazla bilgi sahibi olduklarını ve öğretmenlerin bilgilendirmeleri konusunda daha dikkatli olduklarını ifade etmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin planlama alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan ilçe türüne göre Küçükçekmece ilçesinde çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur [$t_{(248)}=2.003$; $p<.05$]. Küçükçekmece ilçesinde çalışan öğretmenler Başakşehir ilçesinde çalışan

öğretmenlere göre, okul müdürlerinin öğretmenleri dinlemek için daha çok teşvik ettiğini ve onları dinlemek için daha fazla zaman ayırdığını belirtmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin alıcının seçimi alt boyutundan aldıkları puanların çalışılan ilçe türüne göre Küçükçekmece ilçesinde çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur [$t_{(248)}=2.638$; $p<.05$]. Küçükçekmece ilçesinde çalışan öğretmenler Başakşehir ilçesinde çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin iletilerin doğru alıcılara ulaşmasında daha etkili olduklarını belirtmişlerdir.

Okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinden aldıkları toplam puanların çalışılan ilçe türüne göre Küçükçekmece ilçesinde çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur [$t_{(248)}=2.182$; $p<.05$]. Küçükçekmece ilçesinde çalışan öğretmenler Başakşehir ilçesinde çalışan öğretmenlere göre, okul müdürlerinin iletişim becerilerinin daha iyi olduğunu ifade etmişlerdir.

Buna karşın, okul müdürlerinin iletişim becerileri ölçeğinin kalıplaşmış davranışlar alt boyutundan aldıkları puanların [$t_{(248)}=1.009$; $p>.05$]; algı alt boyutundan aldıkları puanların [$t_{(248)}=.793$; $p>.05$]; duygu alt boyutundan aldıkları puanların [$t_{(248)}=1.583$; $p>.05$]; tutumlar alt boyutundan aldıkları puanların [$t_{(248)}=.658$; $p>.05$]; savunma davranışları alt boyutundan aldıkları puanların [$t_{(248)}=1.515$; $p>.05$]; gereksinimler alt boyutundan aldıkları puanların [$t_{(248)}=1.833$; $p>.05$]; dinleme becerisi alt boyutundan aldıkları puanların [$t_{(248)}=1.447$; $p>.05$]; empati kurma alt boyutundan aldıkları puanların [$t_{(248)}=1.905$; $p>.05$]; dönüte verilen önem alt boyutundan aldıkları puanların [$t_{(248)}=1.111$; $p>.05$]; iletişim zincirinde var olan kişileri atlama alt boyutundan aldıkları puanların [$t_{(248)}=1.803$; $p>.05$]; statü alt boyutundan aldıkları puanların [$t_{(248)}=1.690$; $p>.05$] çalışılan ilçe türüne göre anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1.SONUÇ VE TARTIŞMA

Okul öncesi eğitim kurumu yöneticilerinin iletişim becerilerinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen bu araştırmada ulaşılan sonuçlar:

Önce Küçükçekmece, sonra Başakşehir ilçeleri ayrı ayrı incelenip daha sonra aralarındaki benzerlik ve farklılıklar belirlenmeye çalışılacaktır.

Küçükçekmece ilçesinde görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerine göre yöneticilerinin iletişim becerilerini büyük ölçüde başarılı buldukları görülmüştür. Araştırmada elde edilen bulgular değişkenlere göre incelendiğinde en büyük farkın kurum türü (kamu-özel) değişkeninde olduğu görülmüştür. Kurum türü değişkeninde savunma davranışları hariç bütün alt boyutlarda anlamlı fark olduğu ve bu farkın kamuda çalışan öğretmenlerin lehine olduğu görülmüştür.

Küçükçekmece ilçesinde kamuda çalışan öğretmenlerin yöneticilerinin iletişim becerileri özelde çalışan öğretmenlere göre iyi düzeydedir. Bu durum Tomaç (2009)'un Anaokulu Öğretmenlerinin İletişim Becerileri Açısından Yöneticileri Algılamaları çalışmasında elde ettiği resmi eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin yöneticilerini empatik dinleme becerisi, etkili iletişim becerisi, geribildirimde bulunma becerisi ve güven verme becerisi bakımından özel eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlere göre daha yeterli buldukları anlaşılmaktadır bulgusu ile uyusmaktadır.

Cinsiyet değişkeni incelendiğinde algı alt boyutunda anlamlı fark olduğu görülmüştür. Bu fark erkek öğretmenler lehine gerçekleşmiştir. Erkek öğretmenler kadın öğretmenlere göre okul müdürlerinin iletişim becerileri algılarının daha yüksek düzeyde sergilendiğini belirtmişlerdir.

Çalışılan kurum değişkeni incelendiğinde cinsiyet alt boyutunda anlamlı fark olduğu bu farkın bağımsız anaokulunda görev yapan öğretmenler ile ilkokulda görev yapan öğretmenler arasında, bağımsız anaokulunda görev yapan öğretmenler lehine bulunmuştur. Bağımsız anaokulunda görev yapan öğretmenler ilkokulda görev yapan öğretmenlere göre daha belirgin biçimde okul yöneticilerinin cinsiyet ayrımı yapmadıklarını belirtmişlerdir. Yaş, Eğitim Durumu, Mesleki Kıdem ve Yönetici

Cinsiyeti değişkenlerine göre anlamlı bir fark olmadığı, yani araştırmaya katılan öğretmenlerin bu değişkenlere göre yöneticilerinin iletişim becerileri hakkında benzer şeyler düşündükleri görülmüştür. Bu durum Gökaya (2009)'un 'Okul Müdürlerinin iletişim becerilerinin Öğretmen algılarına göre incelenmesi çalışmasında (Kırklareli İli Örneği) çalışmasında elde ettiği mesleki kıdem değişkeninde öğretmenlerin kıdemi arttıkça yöneticiler ile olan iletişimleri daha çok güçlenmektedir bulgusu ile örtüşmemektedir.

Başakşehir ilçesinde görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerine göre yöneticilerinin iletişim becerilerini büyük ölçüde başarılı buldukları görülmüştür. Araştırmada elde edilen bulgular değişkenlere göre incelendiğinde en büyük farkın kurum türü (kamu-özel) değişkeninde Giyim, Kuşam ve Dış Görünüş, Gereksinimler, Planlama, Dinleme Becerisi alt boyutlarında olduğu görülmüştür. Bu farkın kamuda çalışan öğretmenlerin lehine olduğu görülmüştür.

Başakşehir ilçesinde kamuda çalışan öğretmenlerin yöneticilerinin iletişim becerileri özelde çalışan öğretmenlere göre iyi düzeydedir.

Yönetici Cinsiyeti değişkeni incelendiğinde Empati Kurma alt boyutunda anlamlı fark olduğu görülmüştür. Bu farkın kadın yöneticilerin lehine olduğu saptanmıştır. Öğretmenler, kadın yöneticilerin erkek yöneticilere göre öğretmenlerin yöneticileri anladıklarını kontrol etmek için daha fazla empati kurduklarını belirtmişlerdir.

Çalışılan kurum değişkeni incelendiğinde Kalıplaşmış Düşünceler, Duygu, Giyim, Kuşam ve Dış Görünüş, Bilgi Düzeyi ve Bilgilendirme, Gereksinimler, Planlama alt boyutlarında ortaokul ve lisede görev yapan öğretmenlerle, bağımsız anaokulu ve ilkokulda görev yapan öğretmenler arasında ortaokul ve lisede görev yapan öğretmenler lehine, Tutumlar, Dinleme Becerisi, Statü alt boyutlarında ortaokul ve lisede görev yapan öğretmenlerle, ilkokulda görev yapan öğretmenler arasında ortaokul ve lisede görev yapan öğretmenler lehine fark bulunmuştur. Ortaokul ve lisede görev yapan öğretmenlerin tüm alt boyutlarda daha yüksek puana sahip olduğu görülmüştür. Cinsiyet, Yaş, Eğitim Durumu, Mesleki Kıdem değişkenlerine göre anlamlı bir fark olmadığı, yani araştırmaya katılan öğretmenlerin bu değişkenlere göre yöneticilerinin iletişim becerileri hakkında benzer şeyler düşündükleri görülmüştür. Bu durum Hacıoğlu (2007) 'Okul Öncesi Yöneticilerinin

Sergiledikleri İletişim Becerilerinin Algıları İle Öğretmenlerin Empati Düzeyleri Arasındaki İlişki' çalışmasında belirttiği okul öncesi eğitim kurumu yöneticilerinin öğretmenlere göre iletişim becerilerinin mesleki kıdem değişkenine göre anlamlı bir fark yoktur bulgusu ile uyusmaktadır.

Küçükçekmece ve Başakşehir ilçeleri okul öncesi eğitim kurumu yöneticileri iletişim becerileri karşılaştırıldığında ise Cinsiyet, Giyim, Kuşam ve Dış Görünüş, Bilgi Düzeyi ve Bilgilendirme, Planlama, Alıcının Seçimi alt boyutlarında anlamlı fark olduğu görülmüştür. Bu durumun Küçükçekmece ilçesinde çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur. Küçükçekmece ilçesinde çalışan öğretmenler Başakşehir ilçesinde çalışan öğretmenlere göre yöneticilerinin iletişim becerilerinin bazı alanlarda daha iyi olduğunu ifade etmişlerdir.

5.2.ÖNERİLER

Kamu okullarında çalışan okul öncesi öğretmenleri yöneticilerinin iletişim becerilerini özel okullarda çalışan öğretmenlere göre daha yeterli bulsalar da bu durum geliştirilebilir.

- Kamu ve özel okul öncesi eğitim kurumu yöneticileri için iletişim becerilerini daha iyi hale getirmeye yönelik hizmetiçi eğitimler düzenlenebilir. Bu eğitimlerin uygulamalı olarak da yürütülmesi başarı düzeyini arttırabilir. Bu eğitimler eğitim fakültelerinden destek alınarak planlanabilir.
- Özel okul öncesi eğitim kurumunda çalışan öğretmenlerin kamuda çalışan öğretmenlere göre iletişim alanında neden daha çok sorun yaşadıklarının belirlenmesi üzerine çalışmalar yapılabilir ve yönetici ve öğretmenler için eğitim ve seminerler planlanabilir.
- Yöneticilerin öğretmenlik deneyimi olan kişilerden seçilmiş olması iletişim becerilerinin başarılı bir şekilde yürütülmesini destekleyecektir.
- Yöneticiler empati kurma, güven, açık ve anlaşılır konuşma, iyi bir lider olma davranışlarını kazanmış kişiler olmalıdırlar.

- Yönetici okul içinde iletişim bağıını kuvvetlendirmek için okulca yapılabilecek etkinlikler planlamalıdır.

KAYNAKÇA

- Ada, Ş. , Çelik, Z. , Küçükali, R. ve Manafzadehtabriz, S. (2015). Okul Yöneticilerinin İletişim Becerilerine İlişkin Yönetici ve Öğretmenlerin Algılama Düzeyleri ‘Erzurum İli Örneği’. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19 (1), 101-114.
- Açıl, M. (2013). İlköğretim Öğretmenlerinin Okul Yöneticilerinin İletişim Becerilerine Yönelik Görüşlerinin Değerlendirilmesi. (Yüksek Lisans Tezi). Zirve Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.
- Ada, S. ve Baysal, Z. N. (2012). *Türk Eğitim Sistemi ve Etkili Okul Yönetimi*. (2. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Akyüz, Y. (2011). *Türk Eğitim Tarihi M.Ö. 1000-M.S. 2011*. (20. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Aral, N. , Kandır, A. ve Can Yaşar, M. (2000). *Okul Öncesi Eğitim*. Ankara: Ya-Pa Yayın Pazarlama.
- Argon, T. ve Zafer, D. (2014). İlköğretim Okulu Yöneticilerinin İletişim Sürecinde Yaşadıkları Problemler. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 99-123.
- Aydın, A. (1998). *Sınıf Yönetimi*: Anı Yayıncılık.
- Aydın, M. (1994). *Eğitim Yönetimi*. Ankara: Genişletilmiş 4. Baskı, Hatiboğlu Yayınevi.
- Aydın, M. (2007). *Eğitim Yönetimi*. Ankara: Hatiboğlu Yayınları.
- Balcı, A. (1993). *Etkili Okul: Kuram, Uygulama ve Araştırma*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi.
- Balcı, A. ve Aydın, İ. (2003). *Anadolu Öğretmen Liseleri İçin Eğitim Yönetimi*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Başaran, İ. E. (1992). *Yönetimde İnsan İlişkileri*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Başaran, İ. E. (1996). *Eğitim Yönetimi*. (5. Baskı). Ankara: Yargıcı Matbaası.

- Başaran, İ. E. (2000). *Eğitim Yönetimi*. Ankara: Feryal Matbaası.
- Başaran, İ. E. ve Çinkır, Ş. (2011). *Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi*. (3. Baskı). Ankara: Ekinoks Yayınevi.
- Binbaşıoğlu, C. (1983). *Eğitim Yöneticiliği*. Ankara: Binbaşıoğlu Yayınevi.
- Bursalıoğlu, Z. (1982). Eğitim Yöneticisinin Yeterlilikleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi*. Yayın No: 93.
- Bursalıoğlu, Z. (2005). *Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Bursalıoğlu, Z. (2008). *Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Büte, M. ve Balcı, F. A. (2010). Bağımsız Anaokulu Yöneticilerinin Bakış Açısından Okul Yönetimi Süreçlerinin İşleyişi ve Sorunlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, Cilt 16, Sayı 4, ss. 485-509.
- Celep, C. (2014). *Eğitim Örgütlerinde Örgütsel Aldanma*. Ankara: Nobel Akademi Yayıncılık.
- Cüceloğlu, D. (2004). *İnsan ve Davranış*. (7. Basım). İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Çağlar, İ. ve Kılıç, S. (2014). *Genel, Teknik ve Etkili İletişim*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Çelik, M. (2013). *İstanbul İli Arnavutköy İlçesindeki Ortaöğretim Kurumlarında Görev Yapan Yöneticilerin İletişim Becerilerinin Öğretmen Motivasyonları ve Akademik Tükenmişlikleri Üzerine Etkisi*. (Yüksek Lisans Tezi). Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Çetinkaya, H. (2012). *İlköğretim Okulu Yöneticilerinin İletişim Becerilerinin Okul Başarısına Etkisi*. (Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Çubukçu, Z. ve Döndar, İ. (2003). Okul Yöneticilerinin İletişim Becerilerine İlişkin Öğretmenlerin Algı ve Beklentileri. *Milli Eğitim Dergisi*, 157.

- Dinçer, Ö. ve Fidan, Y. (1999). *İşletme Yönetimine Giriş*. İstanbul: Beta Yayınları.
- Erdoğan, İ. (2004). *Okul Yönetimi ve Öğretim Liderliği*. (5. Baskı). İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Ergin, A. ve Birol, C. (2005). *Eğitimde İletişim*. (3. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Ertürk, S. (1972). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Yelken Tepe Yayınları.
- Fidan, N. (2012). *Okulda Öğrenme ve Öğretme*. (1. Basım). Ankara: Pegem Akademi.
- Fidan, M. ve Küçükali, R. (2014). İlköğretim Kurumlarında Yöneticilerin İletişim Becerileri ve Örgütsel Değerler. *Eğitim Bilimleri Araştırma Dergisi*, 4 (1).
- Genç, N. (2007). *Yönetim ve Organizasyon*. (3. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- George, D. ve Mallery, M. (2010). *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference, 17.0 update (10a ed.)*. Boston: Pearson.
- Gökkaya, S. (2009). *Okul Müdürlerinin İletişim Becerilerinin Öğretmen Algılarına Göre İncelenmesi (Kırklareli İli Örneği)*. (Yüksek Lisans Üniversitesi). Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Güngör, N. (2013). *İletişim, Kuramlar ve Yaklaşımlar*. (2. Baskı). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Güngör, N. (2015). *İletişime Giriş*. (3. Baskı). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Gürsel, M. (2013). *Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi*. (10. Baskı). Ankara: Çizgi Kitabevi.
- Glatfelter, A. (2000). *The Influence of Supervisor's Interpersonal Communication Competence on Worker Satisfaction*. (Master's Thesis). Fullerton: California State University.
- Hacıoğlu, M. (2007). *Okul Öncesi Yöneticilerinin Sergiledikleri İletişim Becerilerinin Algıları ile Öğretmenlerin Empati Düzeyleri Arasındaki İlişki*. (Yüksek Lisans Tezi). Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Hatiboğlu, Z. (1993). *Temel Yönetim ve Organizasyon*. İstanbul: Beta Yayınları.
- Hunt, O. , Tourish, D. andHargie, O. D. W. (2000). TheCommunicationExperiences of EducationManagers: IdentifyingStrengths, Weaknessesand Critical Incidents. *The International Journal of Educational Management*, 14 (3), 120-129.
- İstanbul Ticaret Odası (2010). *İşletmelerde Kurumsallaşma ve Kurumsal İletişimin Önemi*. (Panel). İstanbul: İstanbul Ticaret Odası.
- Kadıoğlu Ateş, H. (2016). Erken Çocukluktan Yetişkinliğe Empatinin Gelişimi. Ömer Özyılmaz ve Hatice Kadıoğlu Ateş (Editörler). *Erken Çocukluk Dönemine Disiplinler Arası Bakış* (s. 27-79). Germany: Lambert Academic Publishing.
- Karasar, N. (2003). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. (12. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karip, E. (2002). *Sınıf Yönetimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Kartal, H. (2007). Erken Çocukluk Eğitimi Programlarından Anne-Çocuk Eğitim Programının Altı Yaş Grubundaki Çocukların Bilişsel Gelişimlerine Etkisi. *İlköğretim Online* , 6 (2), 234-248.
- Karlı, C. (2007). *İlköğretim Okullarında Yönetici Öğretmen İletişimi: Öğretmen Algılarına Göre*. (Yüksek Lisans Tezi). Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Katranacı, M. (2014). Okul Öncesi Eğitim ve Önemi. Seven, S. (Editör). *Okul Öncesi Eğitime Giriş*. Birinci Baskı. Ankara:Pegem Akademi.
- Kaya, Y. K. (1996). *Eğitim Yönetimi Kuram ve Türkiyedeki Uygulama*. Ankara: Bilim Yayınları.
- Kaymak, M. S. ve Kara, S. B. K. (2016). Okul Yöneticilerinin İletişim Becerileri ile Çatışmayı Yönetme Stratejileri Arasındaki İlişki. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, 7 (12), 349-364.

- Korkmaz, M. (2005). Okul Yöneticilerinin Yetiştirilmesi: Sorunlar- Çözümler ve Öneriler. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25 (3), 237-252.
- Kramer, M. (2000). *Güçlü İletişim*. (Çev. Burak Tezcan). İstanbul: Arıtan Yayınevi.
- Kurt, S. (2015). Okul Öncesi Eğitim Kurumu Yöneticilerinin İletişim Becerileri. (Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.
- Lal, İ. (2012). *İlköğretim Okulu Müdürlerinin İletişim Becerileri ile Okul Kültürü Arasındaki İlişkiler*. (Yüksek Lisans Tezi). Ahi Evran Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırşehir.
- Larkin, E. (1999). *The Transition From Direct Caregiver to Administration Concepts and Practices*. USA: Wadsworth Publishing Company.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (1993). *On Dördüncü Milli Eğitim Şurası* (Tıpkı Basım). İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Mucuk, İ. (2008). *Modern İşletmecilik*. İstanbul: Türkmen Kitabevi.
- Oktay, A. (2010). *İlköğretime Hazırlık ve İlköğretim Programları*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Oskay, Ü. (2015). *İletişimin ABC'si*. (3. Baskı). İstanbul: İnkılap Yayınları.
- Özalp, İ. (1985). *İşletmelerde Yönetim, Fonksiyonlar ve Organizasyon*. Ankara: Bayteş Yayınları.
- Özbudak, F. (2009). *Yönetici-Öğretmen İletişimi* (İstanbul İli Küçükçekmece İlköğretim Okulları Örneği) (Yüksek Lisans Tezi). Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Özyılmaz, Ö. (2016). Kişilik ve Erken Çocukluk Döneminde Sağlıklı ve Dengeli Kişilik Gelişimi. Ömer Özyılmaz ve Hatice Kadioğlu Ateş (Editörler). *Erken Çocukluk Dönemine Disiplinler Arası Bakış* (s. 7-26). Germany: Lambert Academic Publishing.
- Payne, H. J. (2003). *Revisiting a Nebulous Construct: Exploring The Impact Of Relational Communication Competence On Job Performance*. University Of Kentucky.

- Robbins, S. P. and Judge, T. A. (1993). *Organizational Behavior*. London: Prentice Hall.
- Sağcan, E. ve Özen, E. (1996). *Çıraklık ve Halk Eğitim Merkezleri İçin Yönetici El Kitabı*. Ankara: MEB.
- Sayers, F. , Bingaman C. E. , Graham, R. and Wheeler M. (1993). *Yöneticilikte İletişim*. (Çev. Doğan Şahiner). İstanbul: Rota Yayın.
- Şahin, A. (2007). *İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Kişiler Arası İletişim Becerileri ve Çatışma Yönetimi Stratejileri Arasındaki İlişki*. (Yüksek Lisans Tezi). Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Şahin, F. Y. (1999). Grupla İletişim Becerileri Eğitiminin Üniversite Öğrencilerinin İletişim Beceri Düzeylerine Etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 22 (110).
- Şanlı, Ö. , Altun, M. ve Karaca, R. (2014). Okul Yöneticilerinin İletişim Becerilerinin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 1 (2).
- Şimşek, M. Ş. , Çelik, A. ve Akgemci, T. (2014). *Davranış Bilimlerine Giriş ve Örgütlerde Davranış*. (8. Baskı). Konya: Eğitim Kitabevi Yayınları.
- Şimşek, Y. (2003). *Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri ile Okul Kültürü Arasındaki İlişki* (Eskişehir İli Örneği). Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Şimşek, Y. ve Altinkurt, Y. (2009). *Endüstri Meslek Liselerinde Görev Yapan Öğretmenlerin Okul Müdürlerinin İletişim Becerilerine İlişkin Görüşleri*. *Akademik Bakış*, 17, 1-16.
- Tabachnick, B. G. ve Fidell, L. S. (2007). *Using Multivariate Statistics (5th ed.)*. Boston: Allyn and Bacon.
- Taşçı, Ö. (2013). *Resmi ve Özel Okul Öncesi Eğitim Kurumu Yöneticilerinin Yönetme Türlerinin Öğretmenler Üzerindeki Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Taymaz, H. (2003). *Okul Yönetimi*. Ankara: Pegem Yayıncılık.

TDK, (2016). *Türk Dil Kurumu Sözlüğü*: www.tdk.gov.tr.

Tomaç, S. (2009). *Anaokulu Öğretmenlerinin İletişim Becerileri Açısından Yöneticileri Algılamaları*. (Yüksek Lisans Tezi). Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Ural, O. ve Ramazan, M. O. (2007). Türkiyede Okul Öncesinin Dünü ve Bugünü. S. Özdemir, H. Bacanlı, M. Sözer, (Editörler). *Türkiyede Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Sistemi Temel Sorunlar ve Çözüm Önerileri*,(ss. 11-61). Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları.

Vural, İ. (2012). *İletişim*. Ankara: Pegem Akademi.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yılmaz, K. (2008). Yönetim Süreçleri. H. B. Memduhoğlu, K. Yılmaz, (Editörler). *Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi*. Ankara: PegemA Yayıncılık.

EKLER

EK 1: Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri Ölçeği

Bu araştırmada “ Kamu ve Özel Okul Öncesi Eğitim Kurumu Yöneticilerinin İletişim Becerilerinin Küçükçekmece ve Başakşehir İlçeleri Karşılaştırılarak İncelenmesi” ni tespit etmek amaçlanmıştır. Sizden ölçekte yer alan ifadeleri dikkatle okuyarak size en uygun seçeneği işaretlemeniz istenmektedir. Lütfen ölçekte yer alan ifadelerin tümünü yanıtlayınız. Vereceğiniz yanıtlar sadece bilimsel amaçlı kullanılacaktır. Yapılan bu çalışmada isminizi yazmanıza gerek yoktur. Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Ömer ÖZYILMAZ
Tez Danışmanı

Ayşe SERT
Yüksek Lisans Öğrencisi

I.BÖLÜM

Lütfen aşağıda yer alan kişisel bilgilerinizi belirtiniz.

Cinsiyetiniz?

Kadın Erkek

Yaşınız?

18-25 26-33 34-41 42-49 50 ve üzeri

Eğitim Durumunuz?

Lise Ön Lisans Lisans Lisansüstü

Mesleki Kıdeminiz?

5'ten az 6-10 11-15 16-20 21-25 26 ve üzeri

Çalıştığınız kurum?

Bağımsız Anaokulu İlkokul Ortaokul Lise

Çalıştığınız Kurum Türü?

Kamu Özel

Yöneticinizin Cinsiyeti

Kadın Erkek

II. BÖLÜM : İLETİŞİM BECERİLERİ ÖLÇEĞİ

Lütfen aşağıdaki ifadeleri dikkatlice okuyarak, mevcut duygu ve düşüncelerinizi en iyi yansıtan seçeneği (X) ile işaretleyiniz.

1-Kesinlikle Katılmıyorum, 2-Katılmıyorum, 3-Orta Düzeyde Katılıyorum, 4-Katılıyorum, 5-Kesinlikle Katılıyorum

1. Karşısındakinin düşüncelerine saygılıdır.	1	2	3	4	5
2. Sorunlara farklı açılardan bakabilir.	1	2	3	4	5
3. Mesajları kolayca anlar.	1	2	3	4	5
4. Okul üyelerine karşı objektiftir.	1	2	3	4	5
5. Yapıcı duygulara sahiptir.	1	2	3	4	5
6. Güvenilirdir.	1	2	3	4	5
7. Cinsiyet ayrımı yapmaz.	1	2	3	4	5
8. Giyim-kuşam ve dış görünüşüne dikkat eder.	1	2	3	4	5
9. Öğretmenlere yönelik olumlu tutumlara sahiptir.	1	2	3	4	5
10. Bilmediği konular hakkında görüş bildirmekten kaçınır.	1	2	3	4	5
11.Okulda yaşanan olumsuzluklardan sürekli başkalarını sorumlu tuaz.	1	2	3	4	5
12.Okulda yaşanan olumsuzlukları özür dileyerek geçiştirmeye çalışmaz.	1	2	3	4	5
13.Okulda yaşanan olumsuzlukları ciddiye almama gibi bir eğilim sergilemez.	1	2	3	4	5
14.Okulda yaşanan olumsuzluklardan sürekli olarak kendisini sorumlu tutma	1	2	3	4	5
15.Öğretmenleri dinlemeye yeterli zaman ayırır.	1	2	3	4	5
16.Mesajlarını mantıksal nedenlere dayandırır.	1	2	3	4	5
17.Öğretmenlerin yetki ve sorumluluklarını açıkça tanımlar.	1	2	3	4	5
18.Aktardığı konu hakkında bilgi sahibidir.	1	2	3	4	5
19. Öğretmenlerin işlerini gereğince yerine getirebilmeleri için, o işle ilgili bilgilendirilmelerine önem verir.	1	2	3	4	5
20.Mesajlarının bir amacı vardır.	1	2	3	4	5
21.Mesajlarını karşısındaki kişinin gereksinimlerini karşılayacak şekilde oluşturur.	1	2	3	4	5
22.İletişim sürecinin amaçlanandan farklı boyutlara kaymasını önler.	1	2	3	4	5
23.Gereksiz kelime ve ifadelere yer vermez.	1	2	3	4	5
24.Karşısındaki kişinin sosyokültürel durumunu dikkate alır.	1	2	3	4	5
25.Görüşlerinin nedenini açıklar.	1	2	3	4	5
26.Dinlemeye başlamadan önce iletişimin etkililiği için uygun yer düzenlemeleri yapar.	1	2	3	4	5
27.Öğretmenleri dinlemeye yeterli zaman ayırır.	1	2	3	4	5
28.Dinlemeye yönelik tutumları ile öğretmenlerin kendisi ile iletişimde bulunmalarını teşvik eder.	1	2	3	4	5
29.Karşısındaki kişinin içinde bulunduğu durumu dikkate alarak iletişimde bulunmaya özen gösterir.	1	2	3	4	5
30.Mesajın anlaşılıp-anlaşılmadığını kontrol eder.	1	2	3	4	5
31.Öncelikle mesaj konusuyla ilgili kişilerle iletişim kurar.	1	2	3	4	5
32.Okul üyelerini ilgilendiren konular hakkında onları zamanında bilgilendirir.	1	2	3	4	5
33.Öğretmenleri etkilemekte makam gücünden çok dostluğu kullanır.	1	2	3	4	5
34.Öğretmenlerin düşüncelerine önem verir.	1	2	3	4	5
35.Okul üyelerinin okulla ilgili sorunlarıyla ilgilenir.	1	2	3	4	5
36. İletilerin hedefi olan alıcıları doğru olarak belirler.	1	2	3	4	5

EK 2: İstanbul Valiliği Olur Yazısı

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

uygun

Sayı : 59090411-20-E.7504367
Konu: Anket ve Araştırma İzin Talebi

24/05/2017

VALİLİK MAKAMINA

- İlgi: a) 11.05.2017 tarihli dilekçe.
b) MEB. Yen. ve Eğ. Tek. Gn Md. 07.03.2012 tarih ve 3616 sayılı 2012/13 nolu gen.
c) Millî Eğitim Araştırma ve Anket Komisyonunun 23.05.2017 tarihli tutanağı.

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü yüksek lisans öğrencisi Ayşe SERT'in "**Kamu ve Özel Okul Öncesi Eğitim Kurumu Yöneticilerinin İletişim Becerilerinin Küçükçekmece ve Başakşehir İlçelerinde Karşılaştırılarak İncelenmesi**" konulu tezi kapsamında, ilimiz Küçükçekmece ve Başakşehir ilçelerinde bulunan özel/resmi okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan okul öncesi öğretmenlerine; iletişim becerileri ölçeğini uygulama istemi hakkındaki ilgi (a) dilekçe ve ekleri Müdürlüğümüzce incelenmiştir.

Araştırmacının; söz konusu talebi; bilimsel amaç dışında kullanılmaması, *uygulama sırasında bir örneği müdürlüğümüzde muhafaza edilen mühürlü ve imzalı veri toplama araçlarının uygulanması, katılımcıların gönüllülük esasına göre seçilmesi, araştırma sonuç raporunun müdürlüğümüzden izin alınmadan kamuoyuyla paylaşılması koşuluyla, okul idarelerinin denetim, gözetim ve sorumluluğunda, eğitim-öğretimi aksatmayacak şekilde ilgi (b) Bakanlık emri esasları dâhilinde uygulanması, sonuçtan Müdürlüğümüze rapor halinde (CD formatında) bilgi verilmesi kaydıyla* Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarımızca da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

Ömer Faruk YELKENCİ
Millî Eğitim Müdürü

OLUR
24/05/2017

Ahmet Hamdi USTA
Vali a.
Vali Yardımcısı

Ek:1- Genelge
2- Komisyon Tutanağı

İl Millî Eğitim Müdürlüğü Binbirdirek M. İmran Öktem Cad.
No:1 Eski Adliye Binası Sultanahmet Fatih/İstanbul
E-Posta: sgb34@meb.gov.tr

A. BALTA VHKİ
Tel: (0 212) 455 04 00-239
Faks: (0 212)455 06 52

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 1ed0-ec63-3f9e-bf05-2a6f kodu ile teyit edilebilir.

EK 3 : Mail Olarak Gönderilen Ölçek Kullanım İzni

Sayın Ayşe Hanım,
Etik kurallara uymak koşuluyla anketi kullanmanızda bir sakınca yoktur. Başarı ve kolaylıklar dilerim.

Yrd. Doç. Dr. Yücel ŞİMŞEK
Anadolu Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü
Yunus Emre Kampüsü ESKİŞEHİR
Tel: 0 222 335 05 80' 34 58

Kimden: ayşe sert [aysesert85@hotmail.com]

Gönderildi: 02 Mart 2017 Perşembe 08:53

Kime: Yücel ŞİMŞEK

Konu: İletişim Becerileri Ölçeği

ÖZGEÇMİŞ

30/11/1985 yılında Mersin’de doğup, ilk, orta ve lise eğitimimi Mersin’de tamamladım. Lisans eğitimimi Çukurova Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği bölümünde tamamlayarak 2008 yılında mezun oldum. 2008 yılından beri okul öncesi öğretmeni olarak görev yapmaktayım.